

BOTSWANA

Gulaam H. Abdoola
Executive Chairman

• **PROPERTY** • **RETAIL** • **WHOLESALE** • **DISTRIBUTION** •

GH Group P.O. Box 41029 Gaborone, Botswana, Tel: (+267) 3105959 Fax: (+267) 3105995
email: gulaam@ghgroup.co.bw

*Oh Mankind, indeed we have created you from male and
female and made you nations and tribes that may know
one another.*

*Indeed the most noblest of you in the sight of Allah is
the most righteous of you.*

Indeed, Allah is all knowing and acquainted

Surah 49

Verse 19

میمن عالم | ميمون عالم

MEMONALAM

May 2011
Volume No. 52
Issue No. 632
Registration No. SS-038

Memon Alam Committee:

Chairman & Chief Editor
Pir Mohammad A. Kaliya

Members:

A. Qadir Usman
Abdur Razzak Thaplawala
Haji Abdul Razak, WMO Europe Chapter
Umer Abdul Rehman
Altaf Ahmed Vayani
Iqbal Ganatra
Rizwan Shakoore
Hina Yahya
Sumera Muhammad
M. Saleem Adam Vayani
Bilal Umer

World Memon Organisation

President:

A. Sattar Dada (Botswana)

Senior Deputy President:

Sir Iqbal Sacranie (U.K.)

Deputy President:

Shoaib Amin Kothawala
(North America)

Secretary General:

Pir Mohammad A. Kaliya (Pakistan)

Deputy Secretary General:

Bashir Sattar (U.K.)

Treasurer:

Muhammad Yousuf Adil (Pakistan)

Deputy Treasurer:

Shahid M. Sangani (Far East)

Vice President (Pakistan Chapter)

Shoaib Ismail Mangroria

Asstt Sec. General:

H.M. Shahzad

Vice President (India Chapter)

A.Majid Ranani

Asst. Sec. General:

Iqbal Memon (Officer)

Vice President (Middle East Chapter)

Iqbal Dawood

Asstt. Sec. General:

Ahmed Shaikhani

Vice President (Europe Chapter)

Dr. Esmail Harunani

Asst. Sec. General

Imran Amin Panaawala

Vice President (Africa Chapter)

Gulaam H. Abdoola

Asstt. Sec. General:

Aslam Kalla

Vice President (Far East Chapter)

Ashraf Sattar Sayani

Asstt. Sec. General

A.C. Saleem

WMO Charitable Foundation:

Chairman

Solly Noor (Africa Chapter)

Deputy Chairman:

Haroon Karim (U.K)

General Secretary:

Feizul Ayoob (Africa Chapter)

Deputy Gen. Secretary:

Nowsad Gani (U.K.)

Treasurer:

M. H. Umer (Far East Chapter)

Deputy Treasurer:

Mahmood Shaikhani (Pakistan)

CONTENTS

ENGLISH SECTION

8 Health care projects

4 Join Hands

6 WMO Appeal

7 Editorial

28 British High Commissioner — Visit to MITI

32 Community news

38 On Morals

40 Thought Provoking

43 Medical Science

46 Venom

48 Life style

GUJRATI SECTION

50 Memon Quam

75 Varsh Pahela

52 Osman Essabhai Memon (Vadil)

54 Varsho Pahelana Memon

56 My diary

57 Chamakdar Sonu

59 Juni Ani Navi Kahevato

60 WMO Zakatni Appeal

URDU SECTION

نیوز اینڈ ویوز 70 بچوں کا عالم 63

چکن میں پہلا دن 72 ٹوٹے 64

سکون قلب 73 عالم کا دسترخوان 65

پروفیسر ڈاکٹر اسماعیل موئی 74 مہبہ کی کلیاں 66

ورلڈ میمن آرگنائزیشن ٹیڈل ایسٹ چیپٹر 77 آم پھلوں کا بادشاہ 67

اللہ رسول ﷺ کی باتیں 78 صحت مند ناخن 68

جادو اثر گھریلو ماسک 69

Published by: Umer A. Rehman for WMO
Chief Editor: Pir Muhammad Kaliya
Printed by: Bilal Umer - ADK Printers
Designed by: Faizan Dawood Saati

Address:

B-1 Shama Plaza
G.K. 8-18/1, Near Nakhuda Masjid
G. Allana Road, Kharadar,
Karachi-Pakistan.

For further details please contact:

World Memon Organisation
32/8, Street No. 6, Muslim Abad,
Off: Kashmir Road Karachi
email: memonalam@wmopc.com

For online version, please logon to: www.wmopakistan.com, www.wmopc.com

MISSION OF WMO

The Mission of WMO is to act as the central Memon organisation representing the Memon Community throughout the world and to promote the advancement, upliftment, unity, welfare and well-being of Memons in the world, in all aspects of life and at all times in accordance with and under the guidance of Islamic principles.

MEMBERSHIP

The World Memon Organisation has the following categories of Membership:

1. Apex Bodies (National Bodies)
2. Institutional Members (Regional and Local Bodies) local institutions, foundations, trusts, social welfare organizations, professional institutions, chamber of commerce, educational boards, etc
3. Corporate Members (Commercial Bodies) -
4. Individual Members (Annual or Life Members)
5. Associate Members (any Non-Memon Organizations or Non-Memon Individual)
6. Patrons
7. Trustees of WMO Charitable Foundation (WMOCF)

MEMBERSHIP FEES

Apex Members	US \$500 (Annually)
Institutional Members	US \$250 (Annually)
Corporate Members	US \$500 (Annually)
Annual Membership	US \$100
Life Membership	US \$2,500
Patron `	US \$25,000
Trustee	US \$100,000

NOTES:

1. Subscription for female applicants shall be half the normal fees
2. Subscription for Life Members can be paid in three equal annual installments
3. Subscription for Patrons can be paid in five equal annual installments
4. Subscription for Trustees can be paid in five equal annual installments

SUBSCRIPTION FOR MEMON ALAM

For Pakistan:	Rs. 500 per annum
For Other Countries:	US \$50 per annum

ADVERTISEMENT TARIFF FOR MEMON ALAM

Back Page	US \$500 per issue
Inside Title Page	US \$400 per issue
Inside Back Page	US \$350 per issue
Other pages	US \$250 per issue

SPECIAL DISCOUNTS

For 12 issues in a year	30%
For 8 issues in a year	20%
For 4 issues in a year	10%

Pulse India

FOODSTUFF (L.L.C.)

P.O.Box: 64617, Al-Ras, Deira, DUBAI (UAE)
Tel: 2291779 Fax: +971-4-2261799 Mobile: +971556875677
E-mail: pulseind@eim.ae Website: www.ranani.com

Manufacturer of Quality Pulses

Pulse India

SPICES & GRAIN PROCESSING LLC.

Factory: P.O. Box 21270 Al-jurf AJMAN (UAE)
Mob: +971504244025 & +971554244025

SINGAPORE OFFICE

Pulse India

OVERSEAS (S) PTE LTD
EXPORT OF PULSES
SINGAPORE

Mohamed Yasin Ranani
Managing Director

Mohamed Asfak Ranani
Managing Director

World Memon Organisation

Appeal for zakat for rehabilitation, education & other schemes

The World Memon Organisation (WMO) is an international umbrella organization of the Memon Community serving humanity through its seven chapters in Pakistan, India, Sri Lanka, Middle East, Africa, Europe and North America. Various welfare and charitable projects have been undertaken worldwide. The WMO was established in 2001 and is a registered as a not-for-profit organisation in England and Wales. It is also registered body in Pakistan, Middle East and Africa.

WMO Rehabilitation Scheme

The Rehabilitation Scheme of WMO Pakistan Chapter was launched in 2004 to provide financial assistance to poor and needy Memon families to acquire flats/houses. Over a span of 7 years, the WMO Rehabilitation Committee has scrutinized 2,551 applications out of the total 7512 applications received in 2004.

So far, 956 applications have been approved for financial assistance for flats i.e. 705 applicants have been provided with flats whereas the remaining 251 applicants are still searching for a suitable house. Besides the above, 151 applications have been provided houses on rent (security deposit and monthly rent are paid by WMO) and 300 applicants have already converted their puggree-based houses into ownership with the financial help from WMO Pakistan Chapter.

The total amount approved for the pending applications comes to about Rs. 100 million (US \$ 1.2 million). Besides, the requirement for the year 2011-12 comes to another Rs. 85 million (US \$ 1 million). Therefore, in all, WMO Pakistan Chapter requires Rs. 185 million (US \$ 2.2 million) immediately to fulfill the housing needs of 400 families.

Education Schemes of WMO Pakistan Chapter

The WMO Pakistan Chapter has started two schemes for providing financial help for education namely Education for All and Scholarships for Higher and Professional Education.

Education for All: Under this scheme, students from Kindergarten to Intermediate level are provided with financial assistance to cover 100 percent school fees. At present, more than 6000 students of the Memon Community are being benefited by this scheme. A sum of Rs. 60 million (US \$ 700,000) has been earmarked for the current year 2011-12 for Education for All Scheme. It is expected that the number of students will be go up to 8000 by the end of 2011.

WMO Scholarships for Higher & Professional Education: The WMO is providing financial help to needy students of the Memon community to pursue higher and professional education. There are presently about 650 such students and the number of students is expected to rise to 800 by the end of 2011. An amount of Rs. 40 million (US \$ 470,000) has been earmarked for the current year for this scheme.

The total funds required for both Rehabilitation and Education Schemes:-

Rehabilitation	Rs. 185 million	US \$ 2.20 million
Education for All	Rs. 60 million	US \$ 0.70 million
Higher & Professional Education	Rs. 40 million	US \$ 0.47 million
TOTAL	Rs. 285 million	US \$ 3.37 million

Other Schemes of the World Memon Organisation (WMO), Pakistan Chapter:-

- Memon Industrial & Technical Institute (MITI) – State of the Art Vocational & Technical Institute wherein 15,000 students (5000 males and 10,000 females) are being trained annually enabling them to earn a decent livelihood for their families and empowering the women folk. The Institute is open to all without any discrimination of caste, creed, community or religion. Annually, there is a deficit of Rs. 128 million (US \$ 144,000).
- Memon Alam – 50 year old Monthly Magazine of the Memon Community run solely on advertisements and subscriptions.
- Micro Finance Scheme – Small Business Loans for micro entrepreneurs of the Memon Community.
- Rozgar Finance Scheme – Scheme to provide Sewing Machines and Auto Rickshaws
- Flood Relief & Rehabilitation Scheme – Over 180 Houses for flood affected families (90 houses already handed over and 90 under various stages of construction)

You have always been an active supporter of the noble cause of service to humanity and the World Memon Organisation (WMO) therefore appeals you to come forward and strengthen and its endeavors.

We have to state that the World Memon Organisation (WMO) has been approved as a non-profit organisation under the Income Tax Ordinance, 2001 vide approval letter No. CIT/COS.V/2006/858 dated 27.07.2006. It is certified that the donor to WMO is entitled to tax credit in accordance with the provisions of the Income Tax Ordinance, 2001 on the amount donated through crossed payee cheques.

Memon healthcare projects worldwide

Saving lives and building stronger communities

The Memon Community, well-known for its humanitarian services, has played a vital role in various segments of life. It is evident from the history of the Memon Community that wherever the Memons have settled down, they have played an important role in providing services in the sphere of education, healthcare and social uplift. They have built numerous mosques, madressahs, schools, colleges, technical education institutions, hospitals, nursing schools and other healthcare projects.

Health care is the diagnosis, treatment, and prevention of disease, illness, injury, and other physical and mental impairments in humans. Health care systems are organizations established to meet the health needs of target populations. A health care system is the organization of people, institutions, and resources to deliver health care services to meet the health needs of target populations.

According to the World Health Organization (WHO), a well-functioning healthcare system requires a robust financing mechanism; a well-trained and adequately-paid workforce; reliable information on which to base decisions and policies; and well maintained facilities and logistics to deliver quality medicines and technologies. Health care can form an enormous part of a country's economy.

In the current issue of the Memon Alam, our aim is to highlight some of the Healthcare projects of the Memon Community. These projects are serving the humanity without any distinction of caste, creed, color or religion.

The posterity of the Memon Community would be delighted to know the contribution made by such institutions for mankind. Let the posterity of the Memon Community know what their forefathers have left behind for the mankind and ponder what their contribution should be for the next generation.

Memon Alam proudly presents a brief description of some of the healthcare institutions. The list of such institutions is very extensive but due to the shortage of space, we have selected only a few. However, we would like to give brief of some of the other healthcare projects later. We would request the members of the community to please send the list along with photographs of such institutions so that comprehensive list be prepared depicting humble contribution of the Memon Community for providing healthcare facilities to humanity.

 Pir Muhammad A. Kaliya
Chief Editor
Memon Alam

The World Class Hospital

Memon Medical Institute

“Quality healthcare at affordable price”

Quality Health Care at affordable price in World Class Hospital

MMI is a 332 bed tertiary care hospital project with state-of-the-art infrastructure that is designed according to the international standards of JCI.

1. It has a not for profit set up.
2. It is 100% donor funded project that aims to serve people regardless of their caste, creed, colour, religion or ability to pay
3. It has a Patients' Welfare Program to support the needy that is self supported

through endowment fund.

The hospital has a covered area of 320,000 sq. ft. It is centrally air conditioned and designed to meet highest International Standards. It has 100% self power generation. A Nursing School, Medical College and Research Institute are planned on 11.5 acres.

Parent Body (MHEF)

The Parent body governing MMI is the Memon Health and Education Foundation. The MHEF has a board presently comprising of 55 Trustees / Governors and an operational Board comprising of 4 members

known as the Office Bearers. All the trustees are well known philanthropists from the business community and are supporting this project with a single vision to serve the community at large.

The Founder Office Bearers of MMI are as follows

- Mr Peer Mohammad Diwan (Honorary Chairman)
- Mr Ajaz Saya (Honorary Chief Executive)
- Mr Peer Mohammad Kalya (Honorary

- Secretary)
- Mr Zubair Amin Motiwala (Honorary Joint Secretary)
  - Mr Mohammad Yousuf Adil (Honorary Treasurer)

Present office bearers are as

- Mr. Arif Habib (Hon. Chairman)
- Mr. Abdul Razak Diwan (Hon. Managing Trustee)
- Mr. Shabbir Kassim (Hon. Gen. Secretary)
- Mr. Shabbir Diwan (Hon. Dep. Gen. Secretary)
- Mr. Haroon Qassim (Hon. Treasurer)

MMI Management:

MMI is managed by competent full time team of staff headed by

- Dr Tufail Bawa CEO
- Dr Shahzad Alam (Medical Director)
- Laila Abdullah (Nursing Director)

MMI Vision

To be a role model for caring, curing, education, training, research and employment and to deliver highest quality of healthcare

MMI Mission

- To provide accessible and affordable quality health care and education to all irrespective of caste, creed and religion.
- To support research and be a leading example in developing safe and ethical standards in improving the quality of health care

MMI Operational Philosophy

- Based on "not for profit" principles
- "Patients' Welfare Program" to support the needy
- Self supported through endowment fund
- Focus on delivery of highest quality of health care

Initial Services

MMI is offering the following services initially:

- 24 hour Clinical laboratory
- 24 hour Radiology
- In Patient Department
- Operation Theatres
- Out Patient Department
- 24 hours Pharmacy

Every department has been planned and designed keeping the International Standards in mind. Not only is this, but comfort and care of patients are also top most priority at MMI.

Full Time Consultants

Full time consultants in the following specialties are available at MMI.

- General Surgery
- Urology

- Pediatrics
- Obstetrics and Gynecology
- General Medicine
- Endocrinology and Diabetes
- Family Medicine
- Radiology
- Hematology
- Pathology

All the above consultants are fully qualified in their fields with fellowships from Pakistan and abroad.

Clinical Laboratory

- World Class Laboratory
- Most Modern Equipment
- Fully computerized
- Bar coded identification system
- Radiology

It has an area of 22,000 sq ft and is fully air conditioned. It is equipped with latest x ray, mobile x ray, ultrasound machines with 4 dimensional scanning facilities, C-arm to facilitate in surgeries and a mammographic machine. CT scan, MRI, fluoroscopy, CATH lab, is planned to be installed for which the infrastructure is in place.

In Patient Department

- This unit has beds in General, Semi Private and Private Rooms which have identical facilities.
- All beds are remote control operated via electricity.
- The design, layout and facilities are built to confirm JCIA Standards.
- Equality and quality is maintained in General/Semi Private/Private Wards

with same Washroom facilities, Bed panels and Nurse Alarm System.

Emergency Department

It is spread over an area of 20,000 sq ft. It has state-of-the-art infrastructure that is designed according to the International Standards of JCIA. Following are the features of ER.

- Separate and vast entry for ambulances
- Triage counter for initial assessment
- 13 bed/trolley male ER section
- 7 bed/trolley female ER section
- 10 bed/trolley/cot Neonatal/Pediatric ER section
- 2 crash rooms with 3 stretchers
- 1 Plaster Room
- 1 Operating Theatre
- Dedicated Pharmacy

Future Projects

- First Project
MMI on completion will have 332 bed availability, fully air conditioned with multi disciplinary facilities and all under one roof designed to meet JCIA standards.
- Second Project
Nursing School will further enhance the quality of health care.
- Third Project
Medical University will provide medical education of international standard.
- Fourth Project
A Research Institute will lay a foundation for medical research to further improve the quality of service available.

Tabba Heart Institute

A.Hameed Tayab Suriya

The mission of Aziz Tabba Foundation is to provide humanitarian and welfare services for people from all over the country with care and commitment. The foundation has so far launched several humanitarian projects in the fields of housing, education and health

all over Pakistan. The most popular venture to date has been the Aziz Tabba Kidney Center (Tabba Kidney Center located in Federal B Area, Karachi), pioneering in providing free and subsidised care to patients with renal failure.

Tabba Heart Institute was created after I sensed the lack of a modern cardiac care facility in Pakistan, which provided quality treatment at affordable prices. Situated in the hub of the Karachi, the institute is easily accessible from all parts of the city. It currently offers a spectrum of high-end cardiac treatments and post-operative care. Our not-for-profit philosophy allows us to cater to a patient regardless of his socio-economic status

Tabba Heart Institute was established in the year 2005 with the aim to provide quality services and compassionate care at an affordable cost. With the core objective to promote excellence in the field of cardiac health with an uncompromising attitude, THI is equipped with state-of-the-art equipments, harnessed by professionals with a proven track record. With a commitment to provide quality care, be that a caring and serene environment is vital and serves as a

catalyst in the healing and recovery process of the patient.

The modern architecture of the building reflects a passion and commitment to this caring Endeavour. The aesthetically pleasing architecture with special emphasis on the horticultural scheme allows for a soothing environment, resulting in a sensory experience that aids recovery.

The team of professionals at Tabba Heart Institute shares the same vision and passion that led to the establishment of this facility. It is the responsibility and willingness to help mankind and provide comfort and relief that drives this team.

Tabba Heart Institute improves the qual-

ity of life through Prevention, Care, Education and Research.

Tabba Heart Institute provides comprehensive diagnostic and therapeutic services to adult patients with cardiovascular diseases.

The section has an 11-bed CCU, an 11-bed step-down unit and 36 regular beds with provision of tele-monitoring. The diagnostic services include Trans-thoracic and trans-esophageal (echo cardiogram), DSE, Nuclear Lab stress myocardial perfusion imaging, ETT, Holter monitoring, and Radiology departments with the aid of a well equipped lab.

The cath lab has 2 state of the art machines. It has facilities for right and left heart catheterization, coronary and renal angioplasty, percutaneous balloon mitral valvuloplasty, temporary and permanent pacemakers, ICD & Intra aortic balloon pump insertion.

There is a fellowship program according to the rules and regulations of CPSP and currently 7 fellows are being trained. There are 5 full time faculty members and 8 residents and MO's in the department.

A number of papers have been presented at national and international conferences by the faculty and fellows of this institute.

The department of Cardiothoracic Surgery CTS provides care to patients requiring surgery for heart diseases. There are 2 Operation Theatres and a 7 bed ICU for meticulous care of patients. The success rate for CABG, valve surgeries and repair of congenital defects is comparable to western centers.

There are 2 full time surgeons and 5 residents in the department.

Patel Hospital

A.Hameed Tayab Suriya

Patel Hospital was established in 1997 in Karachi by the renowned philanthropist of bantava memon community social worker Mr. Abdul Ghaffar Abdul Rehman alias Mithu Patel.

Consequently, Patel hospital has become the largest hospital in Gulshan-e- iqbal and takes pride in being one of the premier hospitals of Karachi.

Patel Hospital was a dream of our beloved late Mr. Abdul Ghaffar Abdul Rehman (Mittho Patel), who wished a well reputed Memon Hospital that could attract people from all walks of life. It took around 25 years before his dream turned into reality. Mr. Mittho Patel used his personal finances to build the hospital with the intention to provide quality health services to all regardless of cast, color or creed. He dedicated finance and effort to make the hospital a successful living example.

In today's world where one would want to live for himself, Patel Hospital is an effort of one person i.e. Late Mr. Abdul Ghaffar Abdul Rehman (Mittho Patel) whose human intention, and dedication has blessed so may people who come in contact with Patel Hospital either to obtain services or support. The success of Patel Hospital lies in its enthusiastic, energetic, dedicated and hardworking team and it is an example for many who would want to join the stream of services for humanity.

Patel Hospital is not for profit hospital. In line with his vision and mission, provide quality health care to all whether the patients can afford or not. All non affording patients are supported through

support fund and zakat fun

Patel Hospital has 16 departments equipped with state of the art technology and modern facilities.

1. Central Sterilization Supply
2. Emergency
3. Suleman dawood burns unit
4. ENT Department
5. ICUs
6. Cardiology/Cardiac Surgery
7. Nephrology

8. Obstetrics and Gynecology
9. Gastroenterology and Hepatology
10. Physiotherapy
11. Dentistry
12. Operation Theater
13. Radiology Unit
14. Laboratory
15. Saira Dawood Institute of Eye Diseases
16. Patel Institute of Nursing And Allied Health science

Patel Hospital arrange regular different Health Event e:g World AIDS Day ,World Kidney Day (Free Camp) Breast cancer &Screening (Free Camp),Cleft lip Camp (Free Camp) and Health Asia Exhibition.

Challenging Spirit

MEHRAN
SUGAR
MILLS
LIMITED

Since 1965, Mehran Sugar Mills Limited has been in the business of producing premium quality white refined sugar and allied products. We have laid our foundation on solid principles aimed to assure a leadership position in the industry. We stride with a challenging spirit based on modern management principles. We consider our farmers as our back bone and continually propagate to increase plantation of sugarcane through diversified incentives.

Corporate social responsibility is a vital part of our philosophy. It is an inherent vision of the Company to have a significant positive contribution towards the society. We are constantly working towards improving the health and education standards in our area.

Adamjee House, 8th Floor, I.I. Chundrigar Road, Karachi - 74000, Pakistan
Tel: +92-21 3241 7131 (4 Lines), Fax: +92-21 3241 6477
E-mail: msm@mehransugar.com, Website: www.mehransugar.com

Memon Charitable Hospital Hyderabad

Memon Charitable Hospital is one of the biggest 262 bedded hospital in private sector at Hyderabad, serving the ailing masses of the city and its surrounding areas at very nominal rates and also providing free treatment and hospitalization to non-affording and less fortunate patients without consideration of caste, creed, colour and religion. The hospital is being run/organized by Memon Khidmati Jamat for the last six decades and ambitious to extend its service at larger scale.

Memon charitable hospital has been extending undernoted medical facilities to the patients.

Coronary care unit

The patients are treated in this air-conditioned ward with utmost care under the supervision of specialists and the skilled medical and para-medical staff round the clock. The unit is located just near the entrance of the hospital so that medical aid could be provided to cardiac patients without loss of time. At present CCU facilities have been suspended temporarily due to non-availability of skilled doctors.

Maternity ward

This ward is being managed under the supervision of renowned gynaecologists and senior lady doctors who remain available round the clock to attend gynae patients.

Children Ward

This 62 bedded is located at 2nd floor with latest equipments. The facility of Nursery titled as 'Maa-ki-Godh' is also available with all type of modern equipments (Incubators, Phototherapy, pulse oximeter and cardiac monitor) and trained staff. The ward is supervised by child specialist and senior paediatric Doctors.

Dialysis Centre

The most busiest ward is our "Aziz Tabba Dialysis Centre" where arrangements of dialysis of nine patients at a time in one shift are available. The Dialysis is conducted with Bicarbonate Solution and R.O water under the supervision of qualified and skilled doctors and para medical staff. Average 22 dialysis a day are carried out. 98%

dialysis patients are allowed free dialysis which amounts to about Rs. 11880000/= per annum.

Operation Theatre

The wing of the hospital consists of six operation theatres equipped with modern equipments where renowned and qualified surgeons perform surgery at very nominal rates.

Besides, following facilities are also available in the hospital.

1. 24 hours laboratory Tests facility available in Laboratory equipped with latest equipments and qualified staff.
2. Round the Clock x-ray facilities with portable x-ray unit.
3. Eye, male and female OPD
4. Ultrasound, Biometry, Echocardiography, EGG, ETT, Endoscopy and Colonoscopy facilities are also available in the hospital.
5. Ambulance for shifting patients in different parts of the city and to Karachi are available round the clock.
6. Undernoted four dispensaries are extending medical facilities in different parts of the city.
  - Haji Muhammad Dawood Abdul Ghani Memorial Dispensary Fareed Plaza Liaquat Colony Hyderabad.
  - Hajiani Hawa Bai Dhakwala Dispensary Memon Society Hyderabad
  - Hajiani Amna Bai Dispensary Memon Town By Pass Hyderabad.
  - Dhoraji Colony Dispensary Dhoraji Colony Hyderabad.

Free Camps

The hospital has been

arranging different free surgical camps. Recently Free camp for surgery of cleft lip and palate was arranged and free surgery of 63 patients was performed under the supervision of Dr. Tahir Shaiks, FCPS.

In order to extend above facilities in Memon Charitable Hospital a huge amount is required each year. For the purpose of raising funds, zakat and donation committees have been constituted which comprise of Haji Muhammad Siddique Polani and others from Karachi. From Hyderabad Mr. Khalid Karimi, Haji Muhammad Tofique Haji Ahmed Ghangra, Haji Muhammad Zikerya Noor Muhammad Poonjani, Mr. Abdul Wahab Parekh, Engineer Muhammad Arif Abu Baker Memon, Dr. Muhammad Farooq Memon, Dr. M.M Haroon and others endeavour for collection of zakat and donation from the philanthropists at Karachi and Hyderabad

Usman Memorial Hospital

A.Hameed Tayab Suriya

Usman Memorial Hospital is a humanitarian nonprofit organization dedicated to saving lives and relieving suffering through health care relief. Established in 1972, UMH is a private, voluntary, nonpolitical organization. Its mission is to improve the quality of life through health interventions and related activities that build local capacity in areas. By offering health care to local populations and medical assistance to people and with the flexibility to respond rapidly to emergency situations, UMH rehabilitates devastated health care systems and helps bring them back to self-reliance.

UMH is fulfilling its mission of providing high quality medical care to patients from all socio-economic groups - 80% of the Hospital's patients are drawn from low to middle income groups. The subsidy provided by the Hospital enabled accessibility to a larger population of area.

UMH has 50 beds in running and full complement of facilities for high quality inpatient care consisting of intensive care, operating room and patient rooms (Private and Semi-private with TV & Refrigerator). A dedicated and competent team of professionals comprising medical consultants, resident medical officers, nurses and other paramedical staff cares for patients. Total inpatient care services include consultation and administration of drugs monitored by a highly professional and efficient pharmacy.

Working hours for outpatients are daily and consultations can be made within 24 hours. Of course emergency X-rays and Laboratory services are available round the clock. UMH have fully equipped and staffed emergency department for treatment. A fully trained Regional Medical Officers are available on site to assess patients and start immediate treatment.

On entry into the hospital building one finds the emergency department on the right where Medical officer and nursing staff is available round the clock to provide prompt emergency treatment. The department contains all necessary tools and equipment like ECG, Sucker

Machine, Defibrillator and wall fitted concealed oxygen supply and fast moving stretcher for quick movement of patients. It has also a crash medicine trolley with all life saving and essential drugs.

A centrally air conditioned labor room with modern delivery table. advanced machines and equipments are available where deliveries are conducted under supervision of qualified doctors and active skilled nursing staff. The labor room also contains CTG machine and vacuum delivery facilities as well.

Although laboratory plays an important role in diagnostic activities of the hospital, UMH has developed modern laboratory.

Usman Pharmacy is providing state of the art services with the mission to provide compassionate, ethical and accessible high quality pharmacy services to our customers. The diversified features of pharmacy services are made possible with continuously updated medical / Pharmaceutical literature and competent staff. The Usman Pharmacy remains open 24 hours a day.

Early recovery of patients and their early return to the family life is based on efficient Nursing. Quality Nursing also plays a vital role in image building of the hospital that

is why the management of UMH is trying hard and pays special attention to have competent nursing staff on its roll. Although there is acute shortage of nurses in the country but UMH management is always at the hunt to engage competent Nurses. The result is positive and have managed to have reasonable number of staff nurses and other nursing staff working under competent nursing supervisors in the morning, evening and night shift.

The nursing service gives special attention to early assessment, developing a plan and it intervention. The senior staff effectively evaluates the measures taken and the result achieved. The hospital has round the clock ambulance facilities which bring the patients from surrounding areas when asked for. It also drops the patients from the hospital on their discharge or getting out door treatment or when referred to other hospital areas.

Usman Memorial Hospital has constructed a prestigious consultant's block with seven rooms equipped with necessary equipment and accessories required for the consultants. The hospital has contracted a pool of 33 consultants who attend their OPD in the morning and evening hours in the time specified for them.

ARY

GOLD BARS

The Gold Standard

The purest form of Gold 999.9

Available in 1gm to 1kg

Ten Tola and Kilo Bars available in 995 and 999 purity respectively

ARY JEWELLERY
U.A.E. PAKISTAN - OMAN - U.K. - U.S.A.

CORPORATE HEAD OFFICE
ARY House, Deira Gold Souk,
P.O.Box 1123
Dubai, U.A.E.
Tel: +971 4 2263535
Fax: +971 4 2267988

<http://www.arygold.com>

email: info@arygold.com

Kharadar General Hospital

A.Hameed Tayab Suriya

The management of the old hospital in Kharadar, known generally as Cement Hospital is in the hands of some Memon philanthropists who have provided huge funds for transforming this hospital into a big modern hospital. The hospital managed by Karachi Health Association is known to be one of the oldest hospitals in Karachi. With a view to expanding the activities of the hospital, the foundation-laying ceremony of the new building was performed on 29th March, 1989, and at that time a donation of one million rupees was announced by the Dawood Family for treatment of children and Rs. 5 lacs were given by the Husein Ebrahim Foundation. For the maintenance of the hospital, the Pakola family is giving a substantial amount

Kharadar General Hospital has been offering quality health facilities since 1936 to the underprivileged and socio-economical and educationally deprived population of 4 million people of low lying areas of Karachi under the consistent visionary and committed supervision of President Muhammad Bashir Janmohammed & Chairman Management Committee Prof. Abdul Ghaffar Billoo.

Kharadar General Hospital is a 210 bedded tertiary care and Post-graduate teaching hospital recognized by CPSP

(College of Physicians & Surgeons Pakistan) & PMDC (Pakistan Medical & Dental Council). The hospital has a School of Nursing recognized by PNC (Pakistan Nursing Council) for General Nursing and Midwifery training. Recently it has been certified ISO 9001:2008 Certificate for providing "Quality Health Service".

Emergency

- 6 bedded ER department with central oxygen and suction supply, minor O.T, Emergency Labor Room and monitoring facilities.
- Experienced and trained medical team, assisted by experienced Nursing staff offering services round the clock.
- Emergency patients of all disciplines attended in ER and ER medical team entertains them with the guidance of Consultants.
- Oxygenation, Nebulization, stitching, dressing, I.V. Canulization, Catheterization, N.G. tube placement, B.P., ECG, RBS, emergency X-ray and Ultrasound are routine facilities available 24 hours.

Department of obstetrics & gynaecology

- One of the oldest and busiest units of city.

- Catering above 7000 deliveries per year.
- FRCOG, MRCOG, FCPS faculty engaged to conduct OPD, IPD, Emergency and operative procedures.
- Out Patient Department conducts Ante-Natal, Post-Natal, Infertility, family advisory, Lactation management and Immunization service which are well supported by Ultrasound / Doppler and Labs facilities.
- Inpatient Department comprises of 80 bedded includes 12 bedded Delivery (Labor) rooms, Ante-Natal, Pre-Labor, Post-Natal and Post-Operative ward and these services are well supported by High Dependant Unit (HDU) and Intensive Care Unit (ICU).
- Post Graduate Training Centre which is recognized by CPSP and PMDC for House Job training

Other salient features are:

- o Ante-Natal record keeping and monitoring clinics.
- o Separate examination chambers in OPD.
- o 24 hours emergency checkups, admission, delivery, surgery, CTG & Ultrasound facilities under supervision of Post-graduate qualified Registrars and Consultants.

- o Catering Normal delivery, instrumental delivery, elective & emergency cesarian sections, D&E & D/C, Hysterectomies, Laprotomies & Laproscopic surgeries.
- o Baby friendly unit, equipped with emergency Neonatal resuscitation, neonatal vaccination and other support services.

Department of paediatrics & neonataology

One of the largest & busiest unit of area under supervision of Prof. Abdul Ghaffer Billoo. Recognized as Baby Friendly Unit Promoting Lactation management, Immunization, Well baby clinic, Paeds Surgery, and Thalassemia. Catering to 7,000 Infants and 6,000 children per annum in Inpatient and almost 50,000 patients per year in Outpatient.

FRCP, FCPS faculty supervising Outpatient, Vaccination, Emergency, Inpatient and Intensive Care facilities.

Inpatient Department (IPD) comprises of special baby care unit, General Wards, Neonatal Intensive Care Unit (NICU) with Ventilator support and Paediatric Intensive Care Unit (PICU) with Ventilator support. Experienced & committed team of doctors, Nurses, Technicians and other supporting staff trying to save the new generation.

Other Salient features:

- OPD record keeping, Day long and night time Consultant Clinic.
- Portable X-ray, Ultrasound, incubator and ABG facilities.
- 24 hours emergency checkup, admissions, ICU and operative facilities.
- Catering premature, very low birth weight, respiratory distress, Sepsis, Acute Gastro-entitis, Pneumonia, Enteric fever, meningitis and other complicated diseases.
- Paediatric Surgery Service offering OPD, elective & emergency surgeries including neonate surgery.

- Quintuplets (5 babies) born in 2006 and all survived.

Preventive Paediatrics:

Kharadar General Hospital is offering Preventive paediatrics service through vaccination department since 1963.

Preventive medicines vaccination

Every year more than 50,000 patients avail vaccination facilities. EPI Vaccines provided from birth to 5 year.

Hospital also provides following other vaccine.

- Hepatitis A
- MMR (Measles – Mumps – Rubella)
- Typhoid
- Hepatitis B
- Includes
  - o BCG
  - o Hepatitis B
  - o DPT (Diphtheria – Pertussis – Tetanus)
  - o Hib for Pneumonia
  - o Measles
  - o Tetanus Toxoid (for Pregnant Mothers)

Department of medicine

- FCPS, MRCP Consultants supervising OPD, IPD, Emergency & ICU services.
- 30 Bedded department.
- Dealing nearly 1500 In-Patients & 14000 Out-Patients per annum.
- 10 bedded, well equipped, Intensive Care Unit (ICU) with Ventilator Support under supervision of qualified Intensevest and Staff.

Other Salient features:

- OPD record keeping, Day long consultant clinic.
- ECG, Pulmonary Function Test (PFT), X-Ray, Ultrasound, Doppler, Echocardiography and Lab facilities.
- 24 hours emergency checkup, Admission, ICU admission, ECG, X-ray, Ultrasound and Lab facilities.

Facilities available in disciplines of:

- o General Medicine
- o Cardiology
- o Neurology
- o Psychology
- o Dermatology
- o Chest Medicine
- o Pulmonology
- o Gastro-Enterology
- o Oncology
- o T.B. Clinic
- o Thelesemia Clinic

Tertiary Care Facilities:

- ICU (Adult) 10 Bedded
- NICU (Neonate) 9 Bedded
- PICU (Children) 6 Bedded
- Three Separate units.
- Supervise by high qualified faculty, trained and experienced staff.
- Centrally air conditioned, having facilities of central oxygen and suction facilities.
- Well equipped with Ventilator facilities, Defibrillator, Multi parameters Monitors, Incubators, Portable Ultrasound and X-Ray facilities available.

Department of surgery

- FRCS, FCPS Consultants
- State of art Operating Complex comprises of 6 operating rooms with CSSD facility and Conducting > 3,000 surgeries / year.
- 24 hours emergency checkup, admissions, elective and emergency surgeries, Consultant Clinics.

Other Salient features:

- OPD record keeping, Day long consultant clinic.
- Spacious and well equipped consultant chambers.
- Eye Clinic containing computerized Eye Testing, Slit Lamp Examination, Biometry and Phaco Surgery.
- Ortho Clinic offering POP facilities, OPD

procedures and C-Arm facilities.

- Dental Clinic under supervision of experienced Dental Surgeons (male and female), Dental X-ray, extraction, RCT etc.

Facilities available in disciplines of:

- General Surgery
- Orthopedics
- Neuro Surgery
- Paediatric Surgery
- ENT
- Ophthalmology with Phaco
- Laproscopic Surgery
- Breast Surgery
- Dental Surgery

Farhat rasheed physiotherapy & rehabilitation centre

- Established in 1996 by Mr. Jan Mohammad Dawood as a donation of Janmhammad Dawood Trust.
- Large and busy centre catering nearly 18,000 patients per year.
- Qualified and experienced faculty and technical staff.
- Treatment offered through modern gadgets that includes shortwave diathermy, Ultrasonic Therapy, Infrared Light Therapy, Tense, CURA PLUS, Stimulator, Radiant Bath, Medamor Compression unit, Lumber and Cervical Traction, Hand Functioning Gadgets.
- Patients who are mentally and physically compromised in Neck, Back, Joint Pain, Paralysis, Injury, and Post-operative Rehabilitation availing the facilities.

Facilities available:

- Physiotherapy
- Occupational therapy
- Speech therapy
- Home visits / Transport facilities.

Operation theater complex

- Operative facilities started in 1936, with one operating room.
- Presently the hospital has state of art

operating complex, comprising of six operating rooms, well equipped with modern gadgets.

- FRCS, FCPS Surgeons conducting surgeries with trained and experienced staff.
- Nearly 3000 elective and emergency surgeries entertained per year.
- Surgeries performed in specialties of General Surgery, Urology, Orthopaedics, Neuro, Paediatrics, ENT, EYE, Breast and Gastroenterology Procedures etc.
- Laparoscopic Surgery, Phaco Surgery, Image intensifier (C-Arm), CSSD assets of complex.
- Centrally air conditioned, centralized oxygenation and suctioning, infection control environment with VIE Oxygen plant.
- O.T. Complex is dedicated to the name of Prof. A. G. Billoo for his great contribution to the hospital and country.

Facilities available:

- Laparoscope
- Laparoscope (Diagnostic)
- C. Arm
- Phaco
- Microscope (Eye & ENT)
- O.T Tables, Lights

Diagnostics services

- Service initiated in 1958.
- 24 hours service without break.
- Quality, quick reporting and co-ordination is the hall mark of the laboratory.
- Supervised by a committed team of Pathologists, Microbiologists and Haematologists.
- Accredited by RIQAS (Randox International Quality Assurance Scheme), UK for External Quality Control & NEQAPP (National External Quality Assurance Programme Pakistan) Armed Forces Institute of Pathology, Rawalpindi.
- Well equipped with latest & modern equipments..
- Offering Biochemistry, Haematology,

Cytology, Microbiology, Histopathology, Serology, and Blood storage facilities.

- Involved in Research projects with W.H.O., A.K.U.H. and other reputed institutes.

Clinical Laboratory:

- Microbiology & Serology
- Haematology
- Biochemistry
- ABG Analyzer
- Elisa Analyzer
- Histo Pathology/ Cytology

Equipment Available

- Haematology analyzer - NOHIEN KODHIEN
- Fully automated chemistry analyzer - DYATONA
- Fully automated immunology / fertility analyzer - BEEK MAN - ACCESS.
- Automated blood culture analyzer - BECTEC (BD)
- Semi - automated biochemical analyzer micro lab. 200 STAYFAX.
- I & e (electrolytes) analyzer - EASY-LYTE.
- Elisa reader & automated washer.
- Antibody screening - DIAMED JEL TECHNIQUE SYSTEM
- ABG analyzer.

Radiology Services

- Computed Radiology (C.R System) along with portable facilities (24 hours).
- Mammography.
- C-Arm
- Mobile X-Ray

Ultrasound Services:

- Ultrasound services along with portable facilities (24 hours).
- Colour Doppler.
- Echocardiography

Other Facilities:

- ECG (24 Hours)
- CTG (24 Hours)

Kutiyana Memon Hospital

A.Hameed Tayab Suriya

Kutiyana Memon Hospital (KIMH), a prestigious project of Kutiyana Memon Association (KMA) was built with a mission to provide latest and advanced preventive / curative medicare and healthcare facilities in specialized sciences at affordable rates with free treatment to deserving patients. KMH was inaugurated on August 16, 1998 and by the Grace of Allah, the hospital is now fully functioning with complete diagnostic facilities, out-patient specialized clinics, emergency, inpatient facilities, a well-stocked pharmacy and a cafeteria, KMH Diagnostic Centre provides round the clock facilities for X-Ray, Ultra-sound and complete pathological laboratory tests at very compatible rates. Using the latest technology in terms of modern equipment and a team of highly qualified pathologists, radiologist, ethnologists and technicians, KMH diagnostic centre can claim to be one of the most advanced centre for diagnosis in the area.

The out-patient clinics which are half six days a week offer consulting facilities in areas of medicine, General Surgery, Orthopaedics, Gynaecology & Obstetrics and Paediatrics. All consultants have a minimum postgraduate qualification with experience of working in hospitals nationally and internationally. The O.P.D. area is beautifully designed with centralized cooling system making it pleasant for Patients. In the first Phase, two floors with approximately 56 beds have been taken in patient with complete facilities of operating theatre with 42 beds in general ward, 8 semi-private beds and 4 private rooms and baby incubators, the inpatient facility is backed by fully equipped operating theatre. The wards are managed by a team of well qualified and trained nursing staff together with a team of full time Resident medical officers (RMO's) and consultants who will be on call at all times.

Equipped with all necessary equipment and a minty operating theatre, the Emergency department at KMH is designed to handle all kind of emergencies round the clock. A 24-hour pharmacy at KMH is open for inpatient as well as outpatients and the general public to dispense all types of pharmaceutical items. A spacious air-conditioned cafeteria provides facilities of meal and snacks for patients, attendants and KMH staff members. KMA being the major sponsors of this project have pledged to provide treatment to all without any discrimination of caste, creed, religion, race

of colour. Patient Welfare System enables KMH to provide free medical services to all deserving patients. As per the policy of KMH, no patient will be refused treatment on the basis of his/her inability to pay. All free treatment will be given through Zakat fund and therefore only those eligible for accepting Zakat will be offered treatment through the welfare system. A patient scrutinizes all cases and gives approval to ensure consistency. KMH has become a reality after years of hard work and struggle with the aim of providing a latest medical facility for the residents of Kharadar and adjoining area. The KMA Board has full filled its promise and now it is only possible not only by using the facilities but also taking an active part in building KMH into a true community project.

The hospital has a total capacity of 150 beds in its large building, consisting of 2 basements a ground floor and stories. The total covers area of the building along with the old building is about 100,000 sq. Ft. The hospital has been planned to offer maximum number of facilities, which are:

Basement

Kitchen, laundry, pumps, mechanical area, maintenance shops, staff changing rooms, oxygen and air-handling rooms and other services areas.

Lower ground floor

Consulting rooms, social welfare unit, mother and children care unit, endoscopy unit, cafeteria an open to sky atrium.

Ground floor

Gynaecology and obstetrics ward consist-

ing of general and private wards, special baby care unit, labour room and related facilities.

Fourth floor

Female and male general and private surgical wards, surgical assessment areas, burns ward, treatment area, etc.

Fifth floor

Operating theatres suite consisting of 4 operation theatres and related facilities, recovery bay, holding bay L.C.U. etc.

Sixth floor

Central sterilization and supply department, library and committee rooms, administrator's office etc.

The highlights of the others special facilities planned are;

- Cardiac Lab consisting of E.C.G., E.T.T. etc.
- Neonates Nursery
- Mother & Child care programme.
- Centralized system for Oxygen, Nitrous Oxide & Suction Separate air-Conditioned C.C.U., dialysis & Burns wards.
- Four Centrally air-conditioned surgical suites including one suit reserved for cardiac surgeries with all necessary requirements.
- CSSD units with three auto-claves including, ethylene cardiac surgery instruments. Air-conditioned Private rooms. Nurses training centre with library.

The Medical Board has pledged to run the hospital on a no-profit-no-loss basis with free treatment to deserving patients irrespective of cast, creed and religion. The board has also planned to allocate a sum of Rs 10 million per year from the Zakat fund for free treatment.

Champion neon

L.L.C

The sign that shines forever

**NEON
SIGNS**

**FLEXFACE
SIGNS**

**ROOFTOP
SIGNS**

**ENGRAVING
SIGNS**

**TRI-VISION
SIGNS**

**METALIC
SIGNS**

**VEHICLE
GRAPHICS**

**LASER
SIGNS**

**LARGE FORMAT
PRINTING**

Total Signage Solutions

P.O. Box 60288 , Dubai U.A.E. Tel : 04 - 2856595 Fax : 04 - 2856594

Email : adv@champneon.ae www.championneon.co.ae

Dubai · Sharjah · Ajman · Ras Al Khaimah · Fujairah · Abu Dhabi

Bantva Hospital

A.Hameed Tayab Suriya

VIP private rooms are charging very low charges comparatively with other hospitals.

With the facility of six beds Internal Care Unit wards, equipped with very ultra ordinary machines the hospital provides 24 hours services by paramedical and nursing staff.

Patients of Hepatis B have provided complete course of Injections & also provided free medical treatment & other medicines by Rahat Package. Patients of pernicious diseases those belong to Bantva Community have been provided help to treatment at other Hospitals, many poor & needy patients availing this facility.

Construction work has started at new purchased plot at Main Road after approval of Maps from related Authorities. After the completion of work this area would be adjoined with Bantva Hospital where latest & full equipped wards to be build & treatment of cancer, heart, kidney & other pernicious diseases to be provided by specialist doctors & qualified staff with co-operation of honorable donors.

Lets we all pray for the donors who participating in this noble cause that Al-mighty Allah may give retribution to them & also give us power so that we can provide better treatment & also best services to the patients through Hospital.

Bantva Anis Hospital:

In Bahadurabad area, at Bantva Anis Hospital as well we provide 24 hours O.P.D services with X-ray, Laboratory, I.C.U, Cardiogram Operation Theater, Children Ward, General Ward, Maternity Ward, Ambulance, Private Room beside services of specialists of different diseases at minimum charges.

All necessary staff as required in hospital such as Medical Officers, Doctors, Para-

The Bantva Memon Khidmat Committee operates within the framework of the Society Programmed of the needy peoples of Pakistan Based in Karachi Pakistan, the Centre has been in existence since 1929. Its current mission is to enhance organizational effectiveness and improve systems that promote gender sensitive participatory approaches to sustainable social and economic development. It has a four-pronged strategic thrust to fulfill this mission.

a) Training to enhance the skills of managers and leaders' forums to promote awareness on development issues.

b) Management consulting services for individual society organizations to facilitate their development interventions.

c) Information and research to create greater understanding of the role of society organizations, promote quality standards and an enabling policy environment for the society sector.

d) Communication by disseminating information through target-oriented products to a wide-range of development stakeholders and civil society including community-based organizations, the corporate world, media, academics, public sector officials and concerned citizens.

Bantva Memon Khidmat Committee is working hard day and nights in this society to bring a good and healthy environment so because of this task Bantva Memon Khidmat Committee launch some major projects and these projects are running successfully

due to the best efforts of Bantva Memon Khidmat Committee and this esteemed committee will launch some more effective projects in this society for the poor and needy persons.

Some Major Projects Are As below:

Bantva Memon Hospital

Even day by day increasing cost, Bantva Hospital from the beginning of its foundation providing treatment to each patient with the facilities of 138 bed, further computerizing lab, 2 X-rays machines in which one digital touch X-ray machine, Ultrasound, Color Doppler, Dental, Diabetes, Cardiogram, 24 hrs. OPD with 12 beds facility, 4 ambulance and approx. 49 doctors of different diseases give their services in OPD. Three Operation theatres, serving with 24 hrs. for all kinds of Operation, and charging less than other hospitals in the city.

For ladies patients in maternity wards, ladies Gynecologist treat pregnant women.

In private and general wards 24 hours Nursing M.R.O and C.M.O are available for patients care. The activities of these paramedical staffs are supervised with the help of cameras round the clock.

With very low fees of Rs.200 they do circumcision of children. Visiting patients in Hospitals would find mosque to offer prayers, canteen and medical store providing medicines at 10% discount available 24 hours. Further, two lifts, six air-conditioned

Medical Staff, Ward boy, Nurse, Medical store are available at Bantva Anis Hospital 24 hours. In this hospital, relief packages for Bantva Community also available.

Bantva Memon Dispensary One&Two:

With the time of foundation of organization, in Mithadar area at a walking distance from Bantva hospital Dispensary No. 1 hall is located. There we have male doctors, lady doctors visiting patients, after initial review by the doctors a very cheap rates are given high profile medicine free of charge. From Mithadar, Kharadar, Moosalane, Nayabad, Lea Market and also from different areas hundreds of patients comes here for treatment and take benefits. During the year

under review 21,000 patients were treated in dispensary No. 1.

In North Nazimabad at Bantva Complex dispensary No. 2 is established. Patients are treated at nominal charges, besides free

medicines are arranged.

Last year 2009-2010 Bantva Memon Khidmat Committee treated 500,000 Patients free of cost.

* Spend 2 Crore 10 Lakhs From Zakat Fund.

* Spend 1 Crore 10 Lakhs From General Fund.

Donors Of Bantva Anis Hospital:

Ghani & Tayub (Pvt.)Ltd.
Anis-Ur-Rehman Family
Ghaffar A. Rehman (Mitho Patel)
H.Siddiq Ali Mohd. Bhatda (Dharki)
Haji Ismail Essa Adhi
H.Mohd. H. Essa Kapadia
A.Aziz H. Mohammad Umer
Mrs. Amina H. Siddiq Kodvawala
Dawlance (Group Of Companies)

Memon diabetic and diagnostic centre

MEMON LEAGUE - Founded by the youths of Memon community in the year 1983. This social welfare institution initiated it's services from health sector.

The aim was to serve;

- All the mankind without any discrimination of caste/creed or religion & that too; without any commercial/profit motives or personal gains.
- 'To obtain Co-operation/Financial help from the philanthropists for the services of suffering people and extend co-operation to all other institutions which are rendering selfless services to mankind in whatever manner and in whichever field they choose'.

Memon League Subsidiary Institutions

- Memon Diabetic & Diagnostic Centre (MDDC)
- Memon Employment Bureau
- Memon T.B. & Chest Clinic – Sabzi Mandi Branch
- Memon T.B. & Chest Clinic – Moosa Colony Branch

Memon Diabetic & Diagnostic Centre

- **Diagnostic**
  1. Laboratory
  2. UltraSound
  3. Radialogy
- **Diabetes Care Services**
  1. O.P.D
  2. Foot Care
  3. D.E.P
  4. D & P
  5. Eye Care
- **Cardiac & Consultants Clinic**
  1. Cardiac Services
  2. Consultant Clinic

In 2010, the number of patients visited MDDC were as follows:

- 28,388 in Diabetic OPD
- 157,940 for Laboratory Diagnostic
- 11,400 for Ultrasound
- 3163 for Diabetic Foot Care
- 2256 for Diabetic Education
- 5156 for EYE Examination
- 16,576 for Cardiac Services
- 17,344 at Consultant Clinic

Memon Medical Centre Mombasa

A.Hameed Tayab Suriya

Memmon Medical Centre, previously "Aisha bai Haji Aboo Clinic", has its humble beginnings set in 1978, as a dispensary, initiated as a welfare project of Nasserpuria Memon Jamat to provide affordable consultative services to the neighbouring communities. Through selfless effort of volunteers, initiative and generosity of community well-wishers, the clinic has metamorphosed into a full-fledged medical and diagnostics facility that it is today. Upgrades in the facility, medical equipment & technology, quality assurance initiatives, human resources & administration are a continuous process at MMC.

Memon Medical Centre went through phased expansion projects. After the institution of the Aishabai Haji Aboo Clinic as a dispensary, the facilities expanded with the Hajrabai Poptani Medical Wing and recently, the Sakinabai Abdulla and Essak Baradia Diagnostics Centre.

From basic consultation services, the institution is now a multipurpose outpatient and diagnostics centre with all-under-one-roof services including Consultation, Radiology, Retail Pharmacy, Laboratory & Dental Department.

Memon Medical Centre is continually striving to provide increased access to high-quality and affordable healthcare to the underserved communi-

ties in its surroundings. The institution is supported and voluntarily managed by Nasserpuria Memon Jamat as a service to communities in the region.

The slogan of the Memon Medical Centre "We Care, God Cures" derives from the Qur'anic wisdom below:

"And when I am ill, it is HE who cures me." Holy Qur'an Chapter 26, Verse 80

Memon Medical Centre avails services of qualified doctor for outpatient consultation. The subsidized consultation fee will also include basic drugs at no

for issues to do with pregnancies (pre and postnatal care), well baby, infant immunizations, child health and safety programs and more.

Memon Medical Centre has invested heavily in upgrading its Laboratory to now offer a range of tests which were previously not available. Some of these include: HBA1C, Rheumatoid factor, microalbuminuria, PSA Rapid and C - reactive protein among others.

Computerized Lab Results – As part of full administrative and financial computerization

While the facility sits ready for the equipment, the Management is working tirelessly on setting up a Ra-

diology department to provide its patients with the most affordable and yet quality imaging services. This will include X-Ray and Ultrasound service

Top of the range ECG equipment is being commissioned to facilitate quality and timely ECG test for our patients

The pharmacy still gives out drugs at no charge, as part of its consultation. Additional prescribed medication is available through the Retail Pharmacy which opened its doors.

Minor procedures are carried out in the well maintained and hygienic dressing rooms by experienced nurses.

These are stored and retrieved as and when the patient visits. We try as much as possible to keep a single record of each patient.

additional charges. Additional prescribed medication can be purchased at good discounts from our Retail Pharmacy.

There is a well-

equipped and easily the most affordable dental department within the centre. The department employs services of a qualified dentist

Memon Medical Centre serve a neighbourhood community where need has been established to address maternal and child health concerns. This department will be setup this year to cater

Ma Ayesha Memorial Centre

A Comprehensive Rehabilitation Centre

For Neurological Diseases & Neuro-muscular Disorders "MAMC Gives Will to Live"

The Ma Ayesha Memorial Centre (MAMC) for Neuromuscular Disorders owes its inception to the devotion of a grateful son Ahmed Abdullah. The love confined of his mother affected by Neuromuscular disorders. Ma Ayesha herself was also very keen to initiate services for those seeking Treatment for this condition. On her 100th birthday the establishment of the Ahmed Abdullah Foundation was announced and on March 1989 the Ma Ayesha Memorial Centre was informally opened. Ma Ayesha Memorial Centre thus established about 2 decades back in 1989 by Ahmed Abdullah Foundation, with the commitment to serve humanity in the very important but much neglected discipline of Neurological /Neuromuscular disorders. By the Grace of Almighty Allah, today Ma Ayesha Memorial Centre has become the only comprehensive rehabilitation centre for wide spectrum of Neurological diseases for all ages in the city.

It is a matter of great pride to mention that all the staff members directly involved in providing rehabilitation services are fully qualified professional's expertise have earned a very good reputation for the Centre.

Vision:

To become a hi-tech state-of-the-art Educational and Rehabilitation Institute for Neurological Diseases and Allied Health Sciences where all the required facilities would be available under one roof with extensive welfare activities

Mission:

To provide best Rehabilitation Services to the patients suffering from chronic neurological diseases and create awareness among the society in general and professionals associated with the Neuro-rehab field as well as relatives of patients in particular so that patients/individuals suffering from such disorders /disabilities may be able to live their life with more ease and independence. These services are offered to all groups of patients suffering from Neurological/ Musculoskeletal disorders .

Facilities Available:

The Centre is housed in a three storey building provides following services by highly

qualified professionals.

- Consultation for Neurological disease
- Consultation for Psychological Problems/ Counseling for Neurological/ Psychological Disorders
- Special Education School
- EMG /BERA /NCV Tests
- Speech Therapy
- Hydrotherapy
- Physical Therapy
- Occupational Therapy
- Orthotics
- Autism Resource Centre
- Cupping Therapy (Hijamah)
- Recently introduce

Our team of consultants, headed by Prof. Dr. S.R.A.Kirmani very professionally evaluates patients suffering from Neuromuscular Disorders, psychological Disorders and Muscular Dystrophy.

Consultants:

Prof. Dr. S.R.A. Kirmani,
Medical Director
MBBS, FCPS, Dip in PM&R(Copenhagen)

Dr. Zohair Ali Nanjiani
Consultant Pediatric Neurologist &

MBBS, MD, ABPN (USA)
Neuro- rehabilitation Specialist.

Dr. Veqar Mahmud Kirmani,
Consultant Neurologist/
Neuro- Psychiatrist
MBBS, MS Neurosciences,
DCN , (University of London) UK

Miss Shazia Ilyas
Clinical Psychologist
M.Phil, Ph.D.

Rehabilitation Professionals:

Miss Shamim Sultana,
Principal, Special Education School
MSE, MA, B.Ed, Dip.in Speech Therapy

Miss Erum Aijaz,
Chief Occupational Therapist
BS(Occupational Therapy), MSE.

Ms. Vaila Paiam Bukhari
Speech Therapist.
M.A in Audiology &
Speech Pathology
PGD in Speech Pathology, M.A
Montessori Diploma. C.T

Mr. Nek Muhammad
Officiating Head Physiotherapy Dept.
B.S.P.T

Mr. Sultan Zeb Khan
In charge, Orthotics

Ms. Gul-e-Rana Alvi
Consultant Dietician/ Nutritionist.
B.Sc, PGD, Dietetics from Germany.

Ms. Erum Rizwan
Incharge Autism Resource Centre

Physiotherapy / Hydrotherapy Dept

Physiotherapy Department serves as backbone of any Rehabilitation Centre. We are fortunate to have a well-equipped spacious gym in the department to deal with differ-

ent types of patients with neurological and muscular disorders requiring physiotherapy. Another special feature of our department is the excellent multi level swimming pool available to us within the Centre,

Neurology Department

Muscles contract in response to a stimulus spreading from the motor neuron (another horn cell) in the spinal cord down the peripheral nerve, to the neuromuscular junction and across to the muscles, resulting in Neuromuscular disease

Psychology Department:

Psychological Diagnosis includes Psychometric evaluation of general cognitive level as well as the intellectual potential of a child along with intelligence Quotient.

Evaluation of mood, psychological & mental disorders, Depression, psychosis/ hysteria, schizophrenia, anxiety/ phobias / panic disorders, aggression. Diagnostic Assessment of strengths/weaknesses, evaluation of tactile perceptual skills, Auditory & Visual Attention, Memory, Personality & Adaptive Behavior , Psycho-educational evaluation.

Ma Ayesha Special Education School

Ma Ayesha Special Education School started its operation in 1999, almost after 10 years of operation of Ma Ayesha Memorial Centre.

The idea was that these children with special needs would be educated and at the same time fulfill their rehabilitation requirement within the same premises.

We have come a long way in fulfilling our mission since our inception. Students of different diseases like MR, ADHD, CP, ASD etc. are now being educated in our School.

Occupational Therapy Department:

We take pride ourselves to be one of the best Occupational Therapy Department in the city. Infact we were pioneers in this field in Karachi. The department is equipped with all necessary tools to give appropriate therapy to patients suffering from variety of disorders resulting in physical disability and the aim is for the patient to achieve complete independence and live a productive life.

The department at the moment is working with two qualified Occupational Therapist working under supervision of Head of department and is able to handle

approx 30-40 patients a day.

Speech Therapy Department

Speech Therapy focuses on receptive language, or the ability to understand words spoken to you, and expressive language, or the ability to use words to express yourself. It also deals with the mechanics of producing words, such as articulation, pitch, fluency and volume. Adults may need speech therapy after a stroke or traumatic accident that changes their ability to use language; for children it generally involves pursuing milestones that have been delayed. Some children only need help with language; most others have problems with the mechanics of speech, and some need every kind of speech help. The professional in charge is called a speech-language pathologist or a speech therapist.

Orthotics Workshop

The Orthotics workshop is functioning in the Centre for the last 10 years. Since then we have supported the rehabilitation activities of the Centre by producing high quality Orthotics for our patients, general public. We specialize

Hip Knee Ankle Foot orthotic (HKAFO), Knee Ankle Foot Orthotic, Boston Brace, Corset, L.Bow Splint, Gutter Splint, Knee brace & Joints, Knee Splints, Shoulder Cuff, Soft foot orthotic, Foot Orthotic Plastic, Soft Cushions, Winged Arch Support, Rotator Straps, Hand Splints, Dorsal Splints.

Nutritional Services

Nutritional support is an indispensable part of patient care. However, effective education and the latest information transfer are essential for the promotion of Clinical Nutrition into broad clinical practice. This is very important especially in our society where the adequate nutrition support is not been widely accepted yet. Ma Ayesha provides such care under professional nutritionist whose specialization is in different Therapeutic diets, e.g. Autistic Special Children, Diabetic, Cardiac diseases and other restricted diet therapy.

Autism Resource Centre

We are pioneers in establishing an Autism Section for the children with Autism Spectrum Disorder (ASD)

Welfare Activities

The aim & mission of Ma Ayesha Memorial Centre, is to provide the best possible treatment to the patients. The Centre runs by the help of promoters, donors & zakat funds.

Zvm Unani Medical College & Hospital Pune

A.Hameed Tayab Suriya

The Rangoonwala Foundation is a charitable endowment of its founder the late philanthropist, social worker, patron and industrialist Mohamed Aly Rangoonwala.

He was a prominent and influential business personality in South Asia and Europe. He firmly believed in free trade, fair competition and the responsibility of wealthy individuals to alleviate poverty and to raise the standard of living for those less fortunate.

These are not possible for any one Organization to address effectively. Rangoonwala Foundation (India) Trust partner like minded organizations across the country to make outreach and impact more meaningful.

Trust sect oral interventions have been on education, health, shelter, livelihoods and disaster relief & rehabilitation, across population groups, including the multiple disabled.

The Maharashtra Medical Education and Research Centre (MMERC)-Pune. Trust has contributed to the establishment of a Z. V. M. Unani Medical College & Hospital. in 1984 to provide professional education to the minority community & thus improve the quality of education.

The Z.V.M (.Zuleikhabai Valy Mohammad) Unani Medical College & Hospital, Pune is approved by Central Council of Indian Medicine, New Delhi and recognized by the Government of Maharashtra, and affiliated to the Maharashtra University of Health Sciences

(Nashik) and to University of Pune. The hospital was established in 1984 to offer medical facilities and to ensure timely and prompt care to needy patients in and around Pune at affordable cost.

The hospital is spread over three buildings and houses the main medical, surgical and gynecology department and various other allied facilities.

There is an indoor capacity of 200 beds with separate male, female and semiprivate and private rooms. It is professionally managed and run by well qualified, experienced and efficient doctors and nurses.

The Hospital has well equipped Operation theaters. Pathology laboratory and radiology department with modern X-Ray machines U.S.G and 2-D Echo facilities supervised by qualified doctors and senior technicians.

Lift facility has been provided New and latest equipments are also being added from time to time. Computers telephones with intercom system have been installed to improve the efficiency of the hospital.

A multidisciplinary OPD With consultant of all specialties i.e., medicine surgery, Gynecology, Orthopedics, ENT, Ophthalmology Dermatology, caters to the needs of patients daily.

The hospital also has a full fledged counseling centre dealing with ANC and prevention of HIV from mother to child, Counseling of AIDS patients; behavioral therapy and Psychosomatic disorder cases are also dealt here.

Super specialists In cardiology, Urol-

ogy and Gastroenterology are also available on call. The institute is spread over 4 buildings including Hospital in peaceful, serene surroundings.

There is a fully trained, experienced and dedicated staff. And Advia Manufacturing Unit

The unit has instruments and machinery for optimum use for medicine preparation and for students' demonstration.

It has a Medicinal Plant Garden with a collection of more than 350 species of Medicinal plants. It has been consistently receiving awards from Pune Municipal Corporation every year.

The management has provided Bus facility to the institute so that students can take study and excursion Unani Colleges in Pune. Unani means medicines which are a sign of life. Unani medicine, like any other form of medical science endeavors to discover the best possible ways by which a person can lead a healthy life with least or zero sickness. It recommends drugs, diet, drinks and other divisions including codes of conduct which are favorable for the maintenance and promotion of positive health, as well as the prevention and cure of diseases.

The eventual hope of these scientific prescriptions and prohibitions are the creation of a healthy society. It is different from other branches of medicines, as the drugs it uses are natural in their sources and believes that diseases can be kept at bay by use of clean and fresh water, breathing clean air and consuming fresh foods.

Memon Hospital

 A. Sattar Jakhura

Memon Hospital's social leader always preferred to serve religious, educational and health sectors in priority.

Active among the social leaders, the name of Abdul Ghani Dada Junani Bhai is listed first. The foundation of Memon Hospital in this old Burns Road area of Karachi by Mr. Junanni Bhai was to provide medical facilitate to the citizens. In 1958, he purchased a building from Hindu property trust in Jama Cloth, near Burns Road, and donated to Memon Medical Society. In the same year, the society founded a hospital and thus brought into reality the mission of Mr. Junani's humanitarian service. In the same period, the society launched 2 departments, the OPD and maternity home services.

Memon Hospital was not founded to only serve the community but it was open to all sectors of the society. The response was overwhelming and day by day the number of patients was on increase, as the cost of treatment was very cheap and free to the needy people.

The locals and the rich, realizing the services of Memon Hospital, contributed as donations for the treatment of poor people.

In 1976, after the death of Abdul Ghani Dada Junani Bhai, Mr. Haji Ismail Zakeria and Mr. Yusuf Haji Abdul Karim Judia Wala, took over the administrative responsibility of Memon Hospital. They earlier worked under Mr. Abdul Ghani Dada Junani Bhai.

Gradually, with the increase of the number of patients in the two areas (OPD, Maternity home), it became impossible for the hospital management to facilitate the patients.

On 24th April 1987, the entire hospital was brought to floor level and a modern 6-storey building was planned for the hospital. The foundation stone of the new building was laid by the then Governor Mr. Mohammad Ashraf Tabany.

Memon Medical Society's current President, Mr. Mohammad Ijaz Saya Saheb and the tireless efforts of members and other officials created a hub to serve humanity.

In providing all the modern facilities, not only the memon elders but other business community also supported the cause in building the hospital.

Addition of more wards and the following modern facilities are provided in this hospital;

- 1- Gyne Ward
- 2- Orthopedic Ward
- 3- General Surgery
- 4- Eye Ward

In addition, X-ray, ultrasound and pathological laboratory facilities are available in the hospital, which thousands of patients recover daily. During last year, in the Consultant and General OPD, 113,700 patients received the benefit, out of which 11,500 patients were free.

Similarly, in the same period, some 4,517 were operated, out of which 1,373 got the benefit of Zakat Fund. Currently, thousands of people are availing the benefits of free treatment in this hospital on humanitarian ground. To continue and enhance services, more funds are required to keep the lamp lit.

British High Commissioner visits MITI, a mega project of the WMO

The British High Commissioner for Pakistan in Islamabad, Mr. Adam Thomson, along with Dr. Peter Tibber, Deputy High Commissioner visited the Memon Industrial & Technical Institute (MITI), a mega project of the World Memon Organisation (WMO) on Thursday, 28th April 2011.

Mr. Adam Thomson and Dr. Peter Tibber were warmly welcomed by Haji Abdul Razzak Yaqoob (Founder-President of WMO), Mr. Pir Muhammad A. Kaliya (Secretary General, WMO), Mr. Shoaib Ismail Mangroria (Vice President, WMO) and Mr. H.M. Shahzad (Chairman, MITI and Assistant Secretary General, WMO) and others. Syed Mustafa Kamal, who during his tenure as the City Nazim of Karachi had very kindly allotted a four-storey building measuring 136,000 square yards over 7 acres of land at Korangi for starting MITI, also graced the occasion.

The High Commissioner and his Deputy were taken around to inspect the various facilities and workshops at the Memon Industrial & Technical Institute (MITI). In the picture above, he is being explained about the UPS Assembling and Repairing course, one of the 18 vocational and technical courses offered to male students. At present, the 5th batch of Gents Section is underway with 940 students.

Auto Electrician

Auto Air Conditioning

CNG Installation and Tuning

General Electrician

Motor Winding

Refrigeration and Air Conditioning

Mobile Repairing

The British delegates visited the Ladies Section on the third floor of the building, wherein female are being trained in 11 vocational courses which include stitching, embroidery, beautician training, cooking, etc.

Sewing and Cutting Class

Advance Course for Sewing & Cutting

The main purpose of training the women-folk is to empower them and make them capable of earning a decent livelihood.

Cooking and Baking Class

The delegates were informed that more than 2000 ladies were currently being trained in different trades.

Boutique

Textile Designing

Hand Embroidery Class

Display Section

While speaking to the media, Mr. Adam Thomson praised the vocational training facilities provided by MITI and assured that his government would look into the possibility of providing technical and other assistance to institutions like MITI.

Mr. H.M. Shahzad Chairman of Memon Industrial & Technical Institute (MITI) and Assistant Secretary General of WMO, looks on as Mr. Adam Thomson, British Commissioner to Pakistan expresses his views in the Visitor's Book. His views are as under:

NAME & ADDRESS	COMMENTS
MR. ADAM THOMSON BRITISH COMMISSIONER TO PAKISTAN PESHAWAR	What an impressive institution MITI is! Its model holds great potential for Pakistan's future success. It has been a privilege to learn about its work.

“What an impressive institution MITI is! It’s model holds great potential for Pakistan’s future success. It has been a privilege to learn about its work.

WMO-UAE Get Together

Held on 16 May 2011 in Clover Creek Hotel
(Formerly Pearl Continental Dubai)

Lucky Cement

Concrete Progress

EXCELLENCE

The Strength of Building an Empire

It is the excellence in all that we serve and the commitment to deliver only the best that has enabled us to reach beyond borders and sustain leadership as the largest cement producer and exporter from Pakistan. Forming the pillars of strength; our empire stands tall aiming to reach new heights.

- Technology from leading European and Chinese suppliers
- Production capacity of 7.75 million tons per annum
- Quality exceeds EN 195 Class 42.5 N Standard with great margin

Head Office: 6-A, M. Ali Housing Society,
A. Aziz Hashim Tabba Street, Karachi-75350.
Tel: (92-21) 111-786-555. Fax: (92-21) 34534302
info@lucky-cement.com / www.lucky-cement.com

www.barakaoil.com

Your Wellness Partner

Healthcare You Can Trust

Recognized
internationally
in more than
30 countries.
Leveraging on the
rich Sri Lankan
herbal heritage
with time tested
herb - **Black Seed**

Manufactured by:

Bio Extracts (Pvt) Ltd

#11A, Millepost Avenue, Colombo 3, Sri Lanka.

Tel: +94 11 4656800 Fax: +94 11 2635860

E-mail: bioext@sl.lk Web: www.barakaoil.com

Bhavnagri Halai Memon Jamat (Mumbai)

Prize distributions function at Hajj house (Mumbai) special guest Iqbal Memon Officer Vice President of all India Memon Jamat Federation & ASG WMO India Chapter Address the Parents and students ..

It is with profound sorrow I inform, Haji Abdul Karim Haji Omar Bhoja (Ceylon Textiles Ltd) passed away this morning (25.5.2011).

He is the brother of Mr. M.H. Omar - Trustee of W.M.O. F.C., Treasurer - W.M.O.C.F. And uncle of Mr. Farook Kassim (Al Bogari Gen Trading LLC) Dubai.

Janaza will leave residence today at 11.00am from his residence.

Please make Dua'a that may Allah Subhanahu rest the departed soul in eternal peace, forgive his short comings, have mercy on him and bless him a place in Jannatul Firdous Aameen!

Jazakallah

Saleem A.C.
ASG - WMOFC

It is with profound sorrow I inform the passing away of Sister of WMO President Satar Dada

To Allah we belong and to Him is our return.

Please make Dua'a that may Allah Subhanahu rest the departed soul in eternal peace, forgive her short comings, have mercy on her and bless her a place in Jannatul Firdous Aameen!

The funeral of the late Amina Gulaam Hussein Tayob will take place at 11a.m. from Laudium,

Pretoria this morning.

It is with profound sorrow and deep sadness that we have learnt the sad demise of Mr. Younus Sacrani - 53 years old, brother of Sir Iqbal Sacrani (Deputy President of World Memon Organisation) who passed away on Today 15th of May 2011, in London. We know that his passing will not only leave a void in our lives, but in the hearts of all those who knew him.

To Allah we belong and to Him is our return.

We express our heartfelt condolences to the friends, associates and members of the deceased family.

We make Dua'a that may Allah Subhanahu rest the departed soul in eternal peace, forgive his short comings, have mercy on him and bless him a place in Jannatul Firdous Aameen!

Original culture of Memon

Glimpse at a door in Gujarat 1920

Memon lady walking 1920

Muslim artisan in Kathiawad 1920

The Columbia University website has wonderful collection of water color paintings by M.V.Dhurandhar(1867-1944) online. The paintings take you to first half of last century. How Gujarati women from Memon, Bohra, Parsi, Nagar etc. communities used to dress during first half of the last century is visible in these paintings.

We the people of Pakistan and India adopted western outfits and just killed the culture of our original outfits almost unanimously. How colorful was our culture?

A.Hameed Tayab Suriya

What a diversity was there? One could identify cast and region of a person looking at her outfits. Dhurandhar did commendable job of documenting Gujarati ladies. Enjoy the watercolor paintings given below. It's a wonderful voyage.

M.V. Dhurandhar (1867–1944), renowned for visually documenting the city of Gujarat and its people, as well as painting scenes from Hindu mythology, was born in Kolhapur in Maharashtra as the son of an artist. He studied art at Bombay's Sir J.J. School of Art, where he won several

prizes and medals; he was later to become the first Indian director of this School. In recognition of his talent, the British government conferred the title of Rao Bahadur upon him in 1927. He was accomplished in oils, water colors and pencil drawings, and nearly 50,000 works have been credited to him, excluding drawings and sketches. A number of Dhurandhar's works were reproduced for mass circulation at Ravi Varma's presses. Unlike Ravi Varma, his senior contemporary, Dhurandhar was a trained academic realist.

Every piece of creative work inspires us.

3 decades of legacy

30,000 homes developed

Global presence in 90 countries

Since 3 decades, Memon have established an enviable reputation for commitment and maximising investor returns. Our unique properties in Dubai offer an unparalleled investment opportunity to earn significant returns on your investment. Whether you choose to invest as an individual or as a syndicate, these properties from Memon Investments are certain to help you fulfil your aspirations. Invest in Memon as we are changing the landscape of Dubai by redefining development.

Redefining Development

Memon Investments LLC

www.memon.ae

Toll Free
800 MEMON(63666)

5E Hamarain Centre, P.O. Box 41950, Dubai, UAE. Tel: +971 4 268 8111, Fax: +971 4 262 6465

Make peace.....

its one of the noblest things

We decided to meet for lunch. We were all excited. After all, we were getting together after a long time. As we sat at our table, we started talking, catching up on all that had happened in the past few years, when I noticed a bit of tension developing between two of my friends. Then, all of a sudden, right before my very eyes, before I knew it, it blew up into a horrible argument. Angry words flew between the two of them and before I could do anything to stop it, both my friends stormed out of the place, vowing to never talk to each other ever again!

"Subhan Allah! ....what just happened here?" I said to myself, trying to digest the horrible incidence that just took place. Two of my dear friends fighting with each other!

Many of us face something similar several times in our lives.....our families and loved ones arguing over something so trivial, our friends not talking to each other over the littlest of things, people shunning each other and staying angry, even years after the matter took place, to the extent that sometimes they don't even remember why they are fighting!

And we all know people who may not be openly fighting and arguing, yet we know that there is definitely some kind of either hostility or jealousy between them, or even some kind of misunderstanding amongst themselves.

So what's a Muslim to do in such a situation? Stand by and watch?!! Definitely NOT.

What is required from us in such a situation is that we make peace between them for the sake of Allah.

"The believers are nothing but brothers, so make peace between your two brothers and beware of Allah that perhaps you may be shown mercy." (Al-Hujaraat:10)

And, noble, indeed is the act of making peace and reconciling between two arguing parties. In fact, it is superior to voluntary fasting and sunnah and nafl prayer.

The Prophet (Sal Allahu Alaiyhi wa Sallam) said:

"Shall I not tell you of something that is better than fasting, prayer and charity?" They said: Yes. He said: "Reconciling between two people, for the corruption of that which is between the hearts is the shaver (destroyer). It is the shaver, and I do not say that it shaves hair, rather that it shaves religious commitment." (al-Tirmidhi- hasan)

Subhaan Allah! Better than fasting, prayer and charity! That just goes to show you how important it is for us to reconcile between people.

In fact, it is so important that, although lying is haraam in and of itself, yet, Allah has permitted even lying in order to reconcile between people and to remove discord and conflict. This is because of the great negative consequences conflicts and arguments have, on the religious commitment of individuals as well as communities.

Umm Kalthoom (may Allah be pleased with her) said that she heard the Prophet (Sal Allahu Alaiyhi wa Sallam) say: "He is not a liar who reconciles between people, conveying good messages and saying good things." (al-Bukhaari, Muslim)

She also said: "I did not hear him (Sal Allahu Alaiyhi wa Sallam) grant any concession concerning anything that the people say of lies except in three cases: reconciling between people, war, and what a man says to his wife, or a woman says to her husband. (Muslim)

Reconciling between disputing parties is a means of earning great rewards. Allah says:

"There is no good in much of their private conversation except for someone who enjoins giving of charity, good deeds generally or making good that which is between people. Whoever does that seeking the pleasure of Allah, We will give him a great reward." (An-Nisaa: 114)

However, while making peace between disputing parties, do remember that Islam has a particular methodology and approach to this issue. It is not a matter of simple "conflict resolution". We cannot simply negotiate and compromise until we reach something agreeable to both of them because it may very well be unjust or not in accordance to Islaam. As Muslims, we add Allah into the equation.

Instead of evaluating the two positions in relation to each other, we have to examine each of them in relation to what pleases Allah Subhaanahu wa Ta'ala. For, it is quite possible for two Muslims to be in dispute with each other and yet, neither of their positions be acceptable according to Sharee'ah - even if the other side were to accept it. So when two Muslims or two groups of Muslims disagree or fight, it is upon us to call all of them to what Allaah says in that matter. Allah said:

"If two groups of believers get into a fight then make good that which is between them. Then, if one side transgresses against the other, fight the transgressors until they return to the order of Allah. If they so return, then make good that which is between them with justice and be equitable. Surely, Allah loves those who are equitable." (Al-Hujaraat:9)

So, if you know anybody out there, arguing, not talking to one another, shunning each other, or simply having distrust and ill feeling towards some other fellow Muslims, go ahead and make peace between them. Do it for the sake of Allah, remembering the reward and asking Him to accept it from you. Not only will it bring you immense reward and forgiveness from Him, but it will be one of the noblest things that you would do.

Ali ibn Abi Talib (may Allah be pleased with him) said: "One of the things which brings forgiveness is making your fellow Muslim happy."

Anas (may Allah be pleased with him) said: "Whoever made peace between two, Allah gives him for every word the [reward of] freeing a slave."

Abu Umama (may Allah be pleased with him) said: "Walk a mile to visit a sick person and walk two miles to visit your brother for the sake of Allah and walk three miles to make peace between two."

Remind yourself and them that a Muslim should avoid division and difference completely. Avoidance, hatred, rejection and envy all destroy the Muslim community and render it vulnerable to all forms of fitna. If, however, someone does get into such situations of dispute, then they have a maximum of three days after which they should solve the dispute and end the bad feeling between them.

The Prophet (Sal Allahu Alaiyhi wa Sallam) said: "Do not boycott one another, do not turn away from one another, do not hate one another and do not envy one another. Be slaves of Allah, brothers. And it is not allowed for a Muslim to avoid another for more than three days." (al-Bukhaari, Muslim)

And: "Whoever forsakes his brother for a year, it is as if he has shed his blood." (Abu Dawood- saheeh by al-Albaani)

May Allaah remove all forms of enmity and ill feelings amongst us and enable us to love each other for His sake Alone. Ameen..

Celebrating
10 Years
of Association
with NOKIA

Visit us: www.unitedmobile.com.pk

or
Join us: facebook.com/unitedmobile

Plagiarism

Every person on this earth is blessed with his own style which makes that person unique in his own way. But unfortunately nowadays plagiarism is being promoted everywhere within our vicinity.

The devil of plagiarism is spreading like a drug everywhere. Copying someone else's ideas has become so much common. Any college student shoulders deep assignments and quizzes among all the other pressures of a college life. Through such stress students don't get a chance to explore themselves and end up with feelings of anxiety and frustration and often get tempted to cheat.

One more reason behind the increase in the copycats within the society is that whenever the freshmen enter into college or into some respective fields they are completely directionless. Their minds are completely unprepared for the new ideas according to which they are supposed to pursue their ideas.

Zubair, a college student in Lahore says, "In school plagiarism was the way of life. The teachers were fully aware of this practice, but there was never really any attempt to stop it."

Another reason of the adoption of such attitude by the students is that in order to keep off themselves from the burden of workload, to save time and to score good grades in complicated subjects.

Internet also plays a major role in the promotion of plagiarism. It fuels the fire by providing a vast amount of information from a number of different sources quite readily. However most students consider the web to be a double edged sword, which encourages the propagation of plagiarism within the society.

All over the world the educational institutions are worried by the ubiquity of plagiarism and feel that students are rusting their originality. This sensitive issue has sparked a lot of debate which most academics are up in the arms about it.

Some argue that if you look at the roots of the knowledge system as a whole, it is extremely hard to draw a line. Whole cultures have appropriated and used discoveries of other cultures without reurrence and even our most standard ideas and assumptions were once somebody else's intellectual property.

Many students strongly believe in the fairness of the rules that they are introduced to and are against plagiarism. According to them stealing another person's ideas and passing them off as one's own is understood to be ethically wrong.

However on the contrary most students accept that these rules make them work harder and strive to produce worthwhile work, specially in subjects like economics and mathematics which operates onsets of rules and make cheating much possible. They also recognise their dishonesty in an academic setting can have consequences in the work place and on a generation as a whole.

George Carlin

(He recently died)

Isn't it amazing that George Carlin - comedian of the 70's and 80's - could write something so very eloquent...and so very appropriate.

A Message by George Carlin:

The paradox of our time in history is that we have taller buildings but shorter tempers, wider Freeways, but narrower viewpoints. We spend more, but have less, we buy more, but enjoy less. We have bigger houses and smaller families, more conveniences, but less time. We have more degrees but less sense, more knowledge, but less judgment, more experts, yet more problems, more medicine, but less wellness.

We drink too much, smoke too much, spend too recklessly, laugh too little, drive too fast, get too angry, stay up too late, get up too tired, read too little, watch TV too much, and pray too seldom.

We have multiplied our possessions, but reduced our values. We talk too much, love too seldom, and hate too often.

We've learned how to make a living, but not a life. We've added years to life not life to years. We've been all the way to the moon and back, but have trouble crossing the street to meet a new neighbor. We conquered outer space but not inner space. We've done larger things, but not better things.

We've cleaned up the air, but polluted the soul. We've conquered the atom, but not our prejudice. We write more, but learn less. We plan more, but accomplish less. We've learned to rush, but not to wait. We

build more computers to hold more information, to produce more copies than ever, but we communicate less and less.

These are the times of fast foods and slow digestion, big men and small character, steep profits and shallow relationships. These are the days of two incomes but more divorce, fancier houses, but broken homes. These are days of quick trips, disposable diapers, throwaway morality, overweight bodies, and pills that do everything from cheer, to quiet, to kill. It is a time when there is much in the showroom window and nothing in the stockroom. A time when technology can bring this letter to you, and a time when you can choose either to share this insight, or to just hit delete...

Remember; spend some time with your loved ones, because they are not going to be around forever.

Remember, say a kind word to someone who looks up to you in awe, because that little person soon will grow up and leave your side.

Remember, to give a warm hug to the one next to you, because that is the only treasure you can give with your heart and it doesn't cost a cent.

Remember, to say, 'I love you' to your partner and your loved ones, but most of all

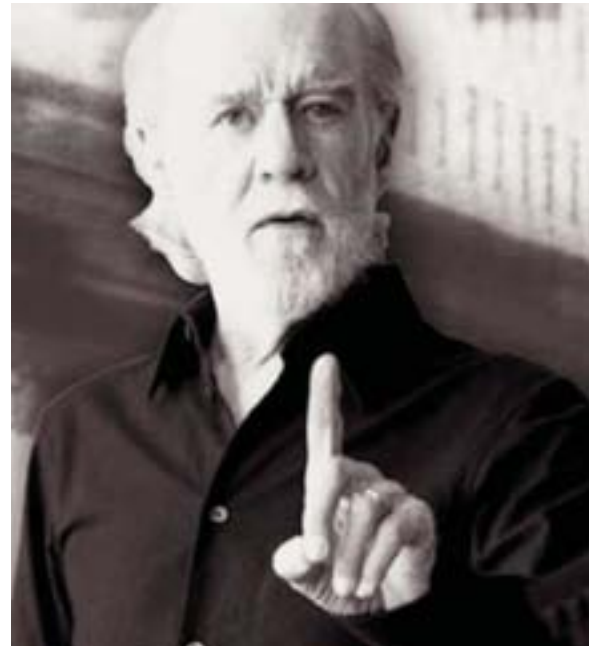
mean it. A kiss and an embrace will mend hurt when it comes from deep inside of you.

Remember to hold hands and cherish the moment for someday that person will not be there again. Give time to love, give time to speak! And give time to share the precious thoughts in your mind.

And always remember:

Life is not measured by the number of breaths we take, but by the moments that take our breath away.

George Carlin

A humble appeal to all the Organisations, Institutions and Jamats of Memon Community

Please send us the report of all the public activities of your organisation on your official letter head to the following address, so we could publish them in "Memon Alam"

To:
The Editor,
Memon Alam
W.M.O House, 32/8, Street No. 6, Off Kashmir Road,
Muslimabad, Karachi Pakistan.

ARMY SUPPLUS STORES

60 Mitchell Street, Pretoria West, Gauteng.

Tel: (012) 327-3282 Fax: (012) 327-1194 Cell: 082 898 7961

E-mail: army@armystores.co.za Website: www.armystores.co.za

www.armystores.biz

0861 276926

Tents•Plastic Tarps•Jerry Cans•Blankets•Kitchen Sets•Relief Items•Logistics

Importers, Exporters, Manufactures & Traders Of:
Aid & Relief Equipment, Camping, & Outdoor Suppliers, General Commodities
and Sourcing agents!!

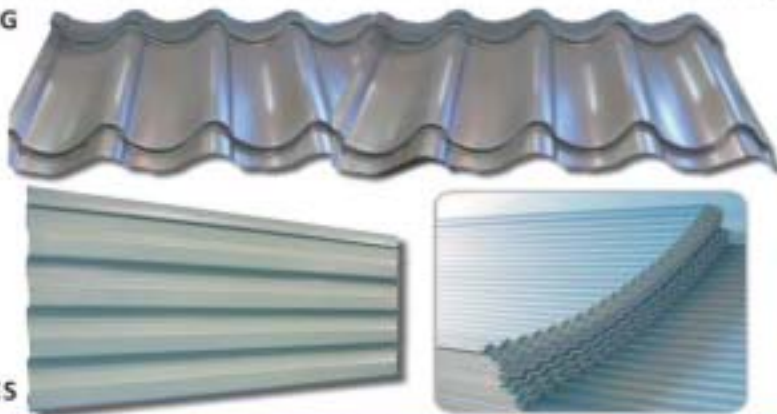
We are based in Pretoria, South Africa. We serve the local and re-export markets in and around the globe. Our aim is to better serve our clients and source ready stocks of items that are urgently needed in Africa and around the globe. Customer service is a priority with us, you will be pleasantly surprised at our quick response time to your enquiries. We go the extra mile to locate products you need just ask!! We are currently supplying many traders such as: NGO'S, Aid organizations, Camping wholesalers, Chain stores, Military and Defense Forces, Building contracting companies, General merchants and a Agents from across the globe.

CORR-FORM

ROOFING, MANUFACTURERS, & SUPPLIERS OF STEEL PRODUCTS

CORRUGATED • IBR • WIDE-SPAN

- CORRUGATED ROOF SHEETING
- IBR ROOF SHEETING
- ROUNDED GUTTERS
- SQUARE GUTTERS CORNER
- FLASHINGS
- ROLL UP RIDGING
- BULL NOSING
- SELF DRILLING SCREWS
- ZINC ROOF TILING
- DOWN PIPES
- GUTTER BBRACKETS
- GUTTER OUTLETS & CLOSURES

AVAILABLE IN CHROMADEK, GALVANIZED & ALUZINC

TEL: 012 327 1121 FAX: 012 327 1199

315 Soutter Street, Pretoria West, 0183

E-mail: army@armystores.co.za

Directors: Sikander, Feizul & Aadil N.M.Ayob

Sun is good for our health: 10 Reasons

Even the Stone Age people knew the Sun brought life on Earth and that is why they used to worship it. But the sun waves can heal and destroy; they can be the kiss of life or death. It depends on the way we use them.

1. The sunlight kills microbes. That's why it is important to put out in the sun carpets, blankets and eiderdowns that cannot be washed regularly. Exposure to the sun confers the skin a bright, healthy look and increased elasticity.

A moderately tanned skin is more resistant to infections and sun burning than an un-tanned one. Many skin diseases (dermatitis) can be controlled and even cured through controlled exposure to the sun.

The sun rays are proven to strengthen the immune system.

2. Due to the sun our mood and morals improve. Sunlight helps in cases of chronic

or acute depression, by stimulating the synthesis of endorphins (good-feeling hormones). That's why we get depressed in the cold and dark days of the winter.

3. The sun is good against insomnia. Daytime exposure to sunlight increases the melatonin production during the night. This hormone helps regulate the sleep.

4. Under the action of the sunlight, the skin synthesizes vitamin D, which makes possible calcium absorption in the intestine, helping the organism grow strong bones. This way the sun prevents rachitism in both children and adults and osteoporosis in elders.

5. As vitamin D and some related compounds impede the development of some cancer cells, we can say the sun fights off this disease. Regular and controlled exposure to the sun has a preventive effect against cancer of colon, breast, leukemia

and lymphomas.

6. Exposure to the sun strengthens the cardiovascular system. Blood circulation is improved; the pulse, arterial pressure, moderately high glycemia and cholesterol levels can be normalized.

7. Sun rays improve liver functioning, being effective in treating jaundice.

8. They help the kidneys with a part of their job, as the sun waves favor the elimination of waste products through the skin, when we sweat.

9. The sun also helps losing weight by increasing the metabolic rate through the stimulation of the thyroid. It also eases symptoms of premenstrual syndrome.

10. The sun rays also ease the healing of the swollen joints during peaks of inflammation in cases of arthritis.

Mobile phone users at greater risk of brain cancer, WHO says

Mobile phone users may be at increased risk from brain cancer and should use texting and hands-free devices to reduce exposure, the World Health Organisation's cancer experts said.

Mobile phone users may be at increased risk from brain cancer the World Health Organisation says

Paris: Mobile phone users may be at increased risk from brain cancer and should use texting and hands-free devices to reduce exposure, the World Health Organisation's cancer experts said.

Radio-frequency electromagnetic fields generated by such devices are "possibly carcinogenic to humans," the International Agency for Research on Cancer (IARC) announced at the end of an eight-day meeting in Lyon, France, on Tuesday.

Experts "reached this classification based on review of the human evidence coming from epidemiological studies" pointing to an increased incidence of glioma, a malignant type of brain cancer, said Jonathan Samet, president of the work group.

Two studies

Two studies in particular, the largest conducted over the past decade, showed a higher risk "in those that had the most intensive use of such phones," he said in a telephone news conference.

Some individuals tracked in the studies had used their phones for an average of 30 minutes per day over a period of 10 years.

"We simply don't know what might happen as people use their phones over longer time periods, possibly over a lifetime," Samet said.

There are about five billion mobile phones registered in the world. The number of phones and the average time spent using them have both climbed steadily in recent years.

The IARC cautioned that current scientific evidence showed only a pos-

sible link, not a proven one, between wireless devices and cancers.

Increased risk

"There is some evidence of increased risk of glioma" and another form of non-malignant tumour called acoustic neuroma, said Kurt Straif, the scientist in charge of editing the IARC reports on potentially carcinogenic agents.

"But it is not at the moment clearly established that the use of mobile phones does in fact cause cancer in humans," he said.

The IARC does not issue formal recommendations, but experts pointed to a number of ways consumers can reduce risk.

"What probably entails some of the highest exposure is using your mobile for voice calls," Straif said.

Texting

"If you use it for texting, or as a hands-free set for voice calls, this is clearly lowering the exposure by at least an order of magnitude," or by tenfold, he said.

The new review, conducted by a panel of 31 scientists from 14 countries, was reached on the basis of a "full consensus," said Robert Baan, in charge of the written report, which is yet to be released.

"This is the first scientific evaluation of all the literature published on the topic with regard to increased risk of cancer," he said.

Incomplete data

But the panel stressed the need for more research, pointing to incomplete data, evolving technology and changing consumer habits.

"There's an improvement in the technology in terms of lower emissions but at

the same time we see increased use, so it is hard to know how the two balance out," Baan noted.

One major international study underway, known as MOBI-KIDS, is investigating potential links between communication devices and brain cancer in children.

"Children are most vulnerable due to the intensity of emissions compared to the mass of tissue exposed," said Dominique Gombert, head of risk evaluation at France's Agency for Food, Environment and Occupational Health and Safety, but not part of the IARC panel.

Reduce exposure

"We need to redouble our efforts to reduce exposure," he told AFP.

The IARC ranks potentially cancer-causing elements as carcinogenic, probably carcinogenic, possibly carcinogenic or "probably not carcinogenic". It can also determine that a material is "not classifiable".

Cigarettes, sunbeds and asbestos, for example, fall in "Group 1", the top threat category.

Cell phones now join lead, chloroform and gasoline exhaust in Group 2B as "possibly carcinogenic".

Paracetamol/Crocina/Metacin

Panadol: When we were in Mumbai (India) a learned History professor there told us that the Parsees (A sect in India) used to take their Dead & lay them to rest on a Hill, 'Wind Towers' (Tower of Silence, and no females were allowed) (round structures that Look like Giant Water reservoirs, but open to the air)...The Parsees never buried their dead, nor burned them. They leave them to the Birds of Prey (Vultures) to be eaten thus completing the Life Cycle.. Around 10 years ago, it was noticed that the Birds are dying off. Not many of them were left to consume the dead bodies (which started rotting away)...So, the Parsees had to change this mode of dealing with their dead.. BUT, they wanted to know why a Custom that survived for hundreds of years had to be suspended?!! They did Autopsies on Dead Birds (they were dying in huge #'s)..What was the Culprit??? PARACETAMOL (aka PANADOL)...!! People started consuming pain-killers a decade ago, Panadol STAYS in the Liver for a Long Time...It ultimately accumulated in the Birds' systems & they couldn't cope with it!

Interesting to know...

Panadol

My husband was working in a hospital as an IT engineer, as the hospital is planning to set up a database of its patients and he knows some of the doctors quite well. The doctors used to tell him that whenever they have a headache, they are not willing to take PANADOL / PARACETAMOL.

In fact, they will turn Herbal Medicine or find other alternatives. This is because Panadol is toxic to the body, and it harms the liver. According to the doctor: Panadol will remain in the body for at least 5 years.....!!

And according to the doctor, there was an air-hostess who consumed lots of Panadol as she needed to stand all the time and work under lots of pressure. She's now in her early 30's, and she is undergoing kidney cleaning (DIALYSIS) every month.

Whenever we have a headache, that's because it is due to the electron / Ion imbalance in the brain.

Some alternative solution to cope with this matter is drink lots of water. Another method will be to submerge your feet in a basin of warm water so that it brings the

blood pressure down from your throbbing head.

As Panadol is a pain killer, the more Panadol you take, the lesser would be your threshold for pain (your endurance level for pain). We all will fall ill as we age.

Imagine that we had spent our entire life popping quite a substantial amount of Panadol (Pain Killer), when you need to have a surgery or operation, you will need a much more amount of general anaesthesia.

The thought is scary enough to turn me to Herbal Medicine or other healthier alternative. Value your health, value your life, THINK TWICE before you easily pop that familiar pill into your mouth again.

Please don't take PANADOL always and try to send this e-mail to people you care.

DANGER - Microwaving water on it's own!

A 26-year old man decided to have a cup of coffee. He took a cup of water and put it in the microwave to heat it up (something that he had done numerous times before). I am not sure how long he set the timer for, but he wanted to bring the water to a boil. When the timer shut the oven off, he removed the cup from the oven. As he looked into the cup, he noted that the water was not boiling, but suddenly the water in the cup 'blew up' into his face. The cup remained intact until he threw it out of his hand, but all the water had flown out into his face due to the buildup of energy. His whole face is blistered and he has 1st and 2nd degree burns to his face which may leave scarring.

He also may have lost partial sight in his left eye. While at the hospital, the doctor who was attending to him stated that this is a fairly common occurrence and water (alone) should never be heated in a microwave oven. If water is heated in this manner, something should be placed in the cup to diffuse the

energy such as a wooden stir stick, tea bag, etc...(nothing metal).

General Electric's Response:

Thanks for contacting us. I will be happy to assist you. The e-mail that you received is correct. Microwaved water and other liquids do not always bubble when they reach the boiling point. They can actually get superheated and not bubble at all. The superheated liquid will bubble up out of the cup when it is moved or when something like a spoon or tea bag is put into it.

To prevent this from happening and causing injury, do not heat any liquid for more than two minutes per cup. After heating, let the cup stand in the microwave for thirty seconds! Before moving it or adding anything into it.

Here is what our local science teacher had to say on the matter: 'Thanks for the microwave warning. I have seen this happen

before. It is caused by a phenomenon known as super heating. It can occur anytime water is heated and will particularly occur if the vessel that the water is heated in is new or when heating a small amount of water (less than half a cup).

What happens is that the water heats faster than the vapour bubbles can form. If the cup is very new then it is unlikely to have small surface scratches inside it that provide a place for the bubbles to form. As the bubbles cannot form and release some of the heat has built up, the liquid does not boil and the liquid continues to heat up well past its boiling point.

What then usually happens is that the liquid is bumped or jarred, which is just enough of a shock to cause the bubbles to rapidly form and expel the hot liquid. The rapid formation of bubbles is also why a carbonated beverage spews when opened after having been shaken.'

If you pass this on you could very well save someone from a lot of pain and suffering.

10 Most Poisonous Animals in the World

1. Box Jellyfish

Jelly box can be found in the waters around Asia and Australia.

2. King Cobra

The King Cobra (*Ophiophagus hannah*) is the world's longest venomous snake - growing up to 5.6 m (18.5 ft) in length. *Ophiophagus*, literally means snake-eater as it eats other snakes. One single bite of this deadly snake can easily kill a human. This snake is even capable of killing a full-grown Asian Elephant within 3 hours if the larger animal is bitten in a vulnerable area such as the trunk.

Its venom is not as toxic as other venomous snakes, but King Cobra is capable of injecting 5 times more venom than black mamba and can result in mortality up to 5 times faster than that of the black mamba. It is quite widespread, ranging across South and South-east Asia, living in dense high-land forests.

3. Marbled Cone Snail

This little beautiful looking Marbled Cone snail can be as deadly as any other animal on this list. One drop of its venom is so powerful that it can kill more than 20 hu-

mans. If you ever happen to be in warm salt water environment (where these snails are often found) and see it, don't even think of picking it up. Of course, the true purpose of its venom is to catch its prey.

Symptoms of a cone snail sting can start immediately or can be delayed in onset for days. It results in intense pain, swelling, numbness and tingling. Severe cases involve muscle paralysis, vision changes and breathing failure. There is no antivenom. However, only about 30 human deaths have been recorded from cone snail envenomation.

4. Blue-Ringed Octopus

The Blue-Ringed Octopus is very small, only the size of a golf ball, but its venom is so powerful that can kill a human. Actually it carries enough poison to kill 26 adult humans within minutes, and there is no antidote. They are currently recognized as one of the world's most venomous animals.

Its painless bite may seem harmless, but the deadly neurotoxins begin working immediately resulting in muscular weakness, numbness, followed by a cessation and breathing and ultimately death. They can be found in tide pools in the Pacific Ocean, from Japan to Australia.

5. Death Stalker Scorpion

Fortunately, while a sting from this scorpion is extremely painful, it would be unlikely to kill a healthy, adult human. Young children, the old, or infirm (with a heart condition) are at the biggest risk. Death stalker scorpions are spread in North Africa and Middle East.

6. Stonefish

Maybe Stonefish would never win a beauty contest, but it would definitely win the top prize for being The World Most Venomous Fish. Its venom causes such a severe pain that the victims of its sting want the affected limb to be amputated. It is described as the worst pain known to man. It is accompanied with possible shock, paralysis, and tissue death. If not given medical attention within a couple of hours it can be fatal to humans.

Stonefish stores its toxins in gruesome-looking spines that are designed to hurt would-be predators.

Stonefish mostly live above the tropic of Capricorn, often found in the shallow tropical marine waters of the Pacific and Indian oceans, ranging from the Red Sea to the Queensland Great Barrier Reef.

7. The Brazilian wandering spider

The Brazilian Wandering Spider (Phoneutria) or banana spider appears in the Guinness Book of World Records 2007 for the most venomous spider and is the spider responsible for most human deaths. This spider is believed to have the most potent neurotoxic venom of any living spider. Only 0.006mg (0.00000021oz) is sufficient to kill a mouse. They are also so dangerous because of their wandering nature. They often hide during daytime in highly populated areas inside houses, clothes, boots, and cars. Its venomous bite causes not only intense pain, the venom of the spider can also cause priapism - uncomfortable erections lasting for many hours that lead to impotence.

8. Inland Taipan

The prize for The Worlds Most Venomous Snake goes to the Inland Taipan of Australia. Just a single bite from this snake contains enough venom to kill 100 human adults or an army of 250,000 mice. Its venom is at least 200 - 400 times more toxic than a common cobra. The Inland Taiwans extremely neurotoxic venom can kill an adult human in as little as 45 minutes. Fortunately this

snake is very shy and there have been no documented human fatalities (all known bites were treated with antivenin).

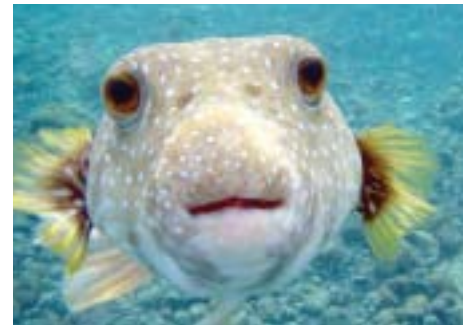
9. Poison Dart Frog

If you ever happen to be running through the rain forests somewhere in Central or South America, do not ever pick up beautiful and colorful frogs - it can be the Poison Dart Frog. This frog is probably the most poisonous animal on earth. The 2 inch long (5cm) golden poison dart frog has enough venom to kill 10 adult humans or 20,000 mice. Only 2 micrograms of this lethal toxin (the amount that fits on the head of a pin) is capable of killing a human or other large mammal. They are called dart frogs because indigenous Amerindians use of their toxic secretions to poison the tips of their blow-

darts.. Poison dart frogs keep their poison in their skins and will sicken or kill anybody who touches or eats it.

10. Puffer Fish

Puffer Fish are the second most poisonous vertebrate on earth (the first one is golden dart Frog). The meat of some species is a delicacy in both Japan (as fugu) and Korea (as bok-uh) but the problem is that the skin and certain organs of many puffer fish are very poisonous to humans. This puffy fish produce rapid and violent death..Puffers poisoning causes deadening of the tongue and lips, dizziness, vomiting, rapid heart rate, difficulty breathing, and muscle paralysis. Victims die from suffocation as diaphragm muscles are paralyzed. Most of the victims die after four to 24 hours. There is no known antidote, Most deaths from fugu happen when untrained people catch and prepare the fish.

Statistics show that there were 20 to 44 incidents of fugu poisoning per year between 1996 and 2006 in all of Japan and up to six incidents per year led to death. Since Fugus poison can cause near instantaneous death, only licensed chefs are allowed to prepare it.

The world's favorite cup

Coffee is one of the most popular drinks in the world. Many people think it has a great taste and a wonderful smell. Coffee also contains caffeine, which is a stimulant—that is, a substance that increases the body's activity.

Coffee grows as a bush with sweet-smelling flowers and fleshy fruit called "coffee cherries." Within the fruit are two seeds, or "beans." The beans are dried, roasted, and ground. The ground coffee is then brewed in water to make a drink. Coffee plants need warm weather and plenty of rain, so they

grow only in tropical regions. There are at least 60 types of coffee plants. But only two kinds, called Arabica and Robusta, are in great demand.

Arabica coffee has more flavor and fragrance. It is grown in Central and South America, the Caribbean, and Indonesia. Coffee from Colombia is especially well known. Robusta coffee is grown mainly in Africa. The Robusta plant does not pick up disease easily. It is also useful in making instant coffee. Instant coffee is coffee powder that dissolves completely in water.

Coffee probably first came from Ethiopia, in north eastern Africa. From there it was taken to the Middle East. At first it was used as a food, as a medicine, and in wines. People did not begin to drink coffee as we know it for hundreds of years. Coffee was taken to Europe and then the Americas starting in about the 1500s.

Today coffee is one of the world's most popular drinks. Rest periods taken during working hours are often called "coffee breaks." Many, many people begin each day by drinking a cup of coffee.

Online Shopping, Need of Emerging Life Style

NA M.Saad Jangda

Among the many advantages that the Internet gives us, one of the main ones is online shopping, an activity that many have become addicted to. Shopping is a necessity for all of us, some of us really enjoy it, and others try to keep it as simple and short as possible. Well, online shopping is the best solution for both those who consider it a chore that they try to avoid and for those who do it on a daily basis.

Online shopping is the process consumers go through to purchase products or services over the Internet. An online shop, eshop, e-store, internet shop, webshop, webstore, online store, or virtual store evokes the physical analogy of buying products or services at a bricks-and-mortar retailer or in a shopping mall.

Now a days, many people choose to conduct shopping online because of the convenience. For example, when a person goes Saddar he has to drive to the market, find a parking place, and walk throughout the stores until he locates the products he needs. After finding the items he wants to purchase, he may often need to stand in long lines at the cash register. After that there is a threat of fake product, fake accessories and wrong warranties.

Despite the convenience of online shopping, not everyone chooses to purchase items and services online. Some people like the idea of physically going to a store and experiencing the shopping process. They like to touch the merchandise, try on clothing, and be around other people. Online shopping doesn't permit shoppers to touch products or have any social interaction. It also doesn't allow them to take the merchandise home the same day they buy it.

Other people may worry about shopping online because they fear their credit card information will be compromised. This is a wrong conception. In Pakistan, the leading online shops, like www.symbios.pk in mainly working on Cash on Delivery system in order to keep view the behavior of customer in Pakistan.

Online allows people to browse through many items and categories without leaving their house, to compare the prices of as many shops as they want, and also to order as many items as they can afford without having to worry about how they will transport them, because the online shopping websites also deliver the things to the buyer's home. Furthermore, the Internet is open 24 hours a day, 365 days a year, so you don't have to hurry or worry about finding a

parking spot.

You can generally find what you are looking for online easier then finding it at the local mall or department store. Also the variety of the goods you are looking for is more diverse because the market is national or global and not just local. Even Prices are almost always lower.

Although buying online could prove to be very convenient and beneficial, you should always be at your toes and be very cautious in doing business and transactions online. Make sure that you do your research in making sure that you easily distinguish the scams from the good deals. Always purchase only from trusted websites.

Just because you are stuck at home or at work does not mean that you cannot do your shopping anymore. Thanks to the advent of internet technology, you can shop whenever and wherever there is an internet connection. With all the benefits and advantages that go with online shopping, it's really no wonder that it continues to grow more and more in popularity as time passes by.

Online Shops in Pakistan, like www.symbios.pk giving new trends and great shopping experience to customers in their busy life schedules.

Memon Industrial & Technical Institute

A project of **World Memon Organization** in collaboration with **CDGK**

Affiliated with City & Guilds of the U.K

Courses Offered for Women

- Beautician Basic
- Beautician Advance
- Fine Arts
- Arts & Crafts
- Hand & Machine Embroidery
- Sewing & Cutting
- Dress making & Boutique Designing
- Mehndi
- Cooking & Baking (Pakistani)
- Cooking & Baking (Chinese & Continental)
- Textile Designing
- MS. Office
- Graphics Designing
- AutoCAD
- English Language (Level-1)
- English Language (Level-2)

City & Guilds
Approved Centre

MITI
now offers a chance
to
enter the field
of
**Multimedia
&
IT**

MS Office

AutoCAD

3D Studio Max

Graphics Designing

Animation

Video Editing

Web Designing

Courses Offered for Men

- English Language
- Computer Hardware
- Mobile Phone Repairing
- Generator operator
- Industrial Electrician
- General Electrician
- Refrigeration Air condition
- Motor rewinding
- Lift Technician
- Auto Electrician
- Auto Air-condition
- Auto Mechanic
- Motor Cycle Mechanic
- Home UPS repairing & installation
- CNG kit installation & Tuning
- Welding
- Plumbing
- Sewing & Cutting

MITI: Plot # ST- 1/8, Sector 36-I, (Civic Center-3) Korangi -5, Karachi
Tel: 021-35035542/43,45,46 Email: mgmt@wmomiti.com

www.wmomiti.com

મેમણ આલમ (WMO)

ગુજરાતી વિભાગ
સંપાદક: ઉમર અ. રહેમાન ખાનાણી

ડર્બન (નાટાલ) ૧૧-૩-૧૯૩૬

૧૧-૩-૩૬ના રોજ જ. અબુબકર હાજી ઈસ્માઈલ ઝવેરી હિંદથી અહીં આવી પહોંચ્યા છે. પોરબંદર ખાતેની ઓલ ઈન્ડિયા મેમણ કોન્ફરન્સની સ્વાગત સમિતિના તેઓ પ્રમુખ હોવાથી તેમના સત્કાર માટે અહીંના અગ્રણી મેમણ બંધુઓ હાજર રહ્યા હતા. કોન્ફરન્સની પ્રોવિન્શિયલ કમિટી-નાટાલ વતી જ. તેયબ શકુરે ફૂલહાર વડે જ. ઝવેરીને આવકાર આપી તેમણે બજાવેલી કૌમી સેવા માટે તેમને મુબારકબાદ આપી હતી. તા. ૧૪-૩-૩૬ના તેમના માનમાં સ્થાનિક કોન્ફરન્સ કમિટી તરફથી મેમણ મદ્રેસામાં એક મેળાવડો યોજાયો હતો, જેની જાહેરાત કોન્ફરન્સ કમિટીના સેક્રેટરી જ. અ. કરીમ હુસેને 'ઈન્ડિયન વ્યુઝ' તેમજ હેન્ડબીલ દ્વારા કરાવી હતી. તિલાવટ બાદ જ. અ. કરીમ હુસેન, જ. તેયબ અ. શકુર જ. અ. લતીફ વલીમુહમદ, જ. ઈસ્માઈલ ગોરા, વગેરેએ પ્રસંગોચિત પ્રવચન કરીને. જ. અબુબકરના ખંત અને સેવાધગશના વખાણ કર્યા હતા.

તેના જવાબમાં શેઠ અબુબકરે આભાર માન્યો હતો અને કોન્ફરન્સની રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ પર રોશની નાખી હતી તેમજ શેઠ હાજી અબ્દુલ્લાહ હાફ્સની દોરવણીના વખાણ કર્યા હતા.

અંતમાં ફૂલહાર અને આભારવચન બાદ મગરીબ સમયે સભા વિસર્જન થઈ હતી.

કરાચી

૨૨-૩-૧૯૩૬

મેમણ આગ્રાદ અંજુમના આશ્રય હેઠળ જમિયા ઈસ્લામીયા યતીમખાનાએ શેઠ હાજી અબ્દુલ્લાહ હાફ્સના વિશાળ મદ્રેસાના મકાનમાં આગ્રાદ પ્રોપેગન્ડા ડિપાર્ટમેન્ટ અને લાયબ્રેરીનું કામકાજ હમણા વ્યવસ્થિત અને સંતોષકારક રીતે ચાલે છે એ માટેનો બધો ચશ તારમુહમદ જુમા પેયાણી, મેમણ આગ્રાદ અંજુમના સેક્રેટરી તેમજ જનાબ વલીમુહમદ હાજી ચાફૂબને જાય છે.

૨૨-૩-૩૬ની રાત્રે ઓખાઈ મેમણ જમાતની મેનેજીંગ કમિટીની એક સભા જ. હુસેન આરબીના પ્રમુખપદે મળી હતી.

માંડલે

૨૪-૩-૧૯૩૬

ઈદુદદોહાના દિવસે અહીંની મેમણ જમાત તરફથી જમાતના હોલમાં ઈદમિલન યોજાયું હતું, જેમાં અહીં વસતા તમામ

મેમણ ભાઈઓએ ભાગ લીધો હતો. શેઠ આહમદ કાસિમ ફુન્ડા પ્રમુખસ્થાને હતા. સૌ પ્રથમ જ. અઝીઝ દાણાવાલાએ ઈદુદદોહાના ઉદ્દેશ અને કુરબાનીના રહસ્ય પર રોશની નાખી હતી તેમજ ધી યંગ મેમણ એસોસીએશનની સેવાઓનો ઉલ્લેખ કરી પોતા તરફથી રૂ. ૨૫

આપવાનું જાહેર કર્યું હતું. મેળાવડામાં જ ધી યંગ મેમણ એસોસીએશન માટે રૂ. ૧૬૪ાની રકમ જમા થઈ હતી.

પોરબંદર

૩૦-૩-૧૯૩૬

તા. ૨-૪-૧૯૩૬ના રોજ મદ્રેસા કમિટીના મેમ્બર શેઠ હાજી ઉમર હાજી ઈબ્રાહિમ પૂંજાણી અહીંથી આફ્રિકા જવાના હોવાથી તેમના માનમાં તા. ૩૦-૩-૩૬ના રોજ મદ્રેસા કમિટીનો એક મેળાવડો શેઠ ઈબ્રાહિમ નૂરમોહમદના પ્રમુખપદે મળ્યો હતો. મેળાવડામાં જ.

મેમણ
કોમ
75 વર્ષ
પહેલાં

પૂંજાણીની મદ્રેસા તરફી લાગણીના વખાણ કરવામાં આવ્યા હતા અને સફળ સફર ઈચ્છવામાં આવી હતી. તેમણે આ પ્રસંગે મદ્રેસા સ્કોલરશીપ ફંડમાં રૂ. ૧૧-૪-૦ ભેટ કર્યો હતા. આભારવચન અને ફૂલહાર બાદ મેળવડો વિસર્જન થયો હતો.

રંગુન

૩૧-૩-૧૯૩૬

તા. ૩૧-૩-૩૬ની રાત્રે ધી ચંગ મેન્સ મેમ્બર એસોસીએશનના હોલમાં એક ડીબેટીંગ મિટીંગ મળી હતી જેમાં 'ગ્રામ્ય જીવન ઉત્તમ કે શહેરી જીવન ?' એ વિષય ઉપર વાદવિવાદ થયો હતો. પ્રમુખસ્થાને ગૌડલવાલા ઉત્સાહી યુવાન જ. અબ્દુલ ગફાર હાજુ દાદા શરીફ હતા. ગ્રામ્ય જીવનની તરફેણ જ. આદમજી અબ્દુલ ગની મકરાણી, જ. અબ્દુલ ગફાર હાજુ મુહમ્મદ મુલ્લાં અને જ. મુહમ્મદ સિદ્દીક હાજુ દાદા શરીફે કરી હતી. જયારે જ. દાદા અ. ગની હાજુ હુસેન, જ. યાહ્યા હાશીમ જમાલ અને જ. અબ્દુસસતાર આદમજી અંધાએ શહેરી જીવનની તરફેણ કરી હતી. જજ તરીકે જ. અ. અઝીઝ આદમજી અને ટાઈમકીપર તરીકે જ. અ. હબીબ યાઝૂબ અ. ગનીએ સેવાઓ આપી હતી.

બંને પક્ષોએ પોતપોતાના વિચારો વિસ્તારપૂર્વક સમજાવ્યા હતા અને છેવટે શહેરી જીવનના તરફદારોની સાત પોઈન્ટથી જીત થઈ હતી.

રંગુન

તા. ૨૮-૪-૧૯૩૬

મિલાદુન્નબીનો મુબારક દિવસ ઉજવવા માટેની તૈયારીઓ માટે મેમ્બર ભાઈઓની એક મિટીંગ ચંગ મેન્સ મેમ્બર એસોસીએશનના હોલમાં ગયા શુક્રવારે ભાઈ અ. કરીમ મુંછાળાના પ્રમુખપદ હેઠળ મળી હતી. તા. ૨૮-૪-૩૬ના રોજ ચંગ મેન્સ મેમ્બર એસોસીએશનના હોલમાં એક ડીબેટીંગ મિટીંગ જ. યુનુસ જમાલના પ્રમુખપદ હેઠળ મળી હતી. જજ તરીકે જ. ઝકરીયા આદમજી હાજુ દાઉદ, જ. ઝકરીયા અલીમુહમ્મદ અને જ. આરીફ અ. ગફાર હતા.

મેમ્બર આલમ-મે-૨૦૧૧

કુતિયાણા

તા. ૧-૫-૧૯૩૬

શેઠ હાજુ અબ્દુલ કરીમ વલીમુહમ્મદ ઢેઢીની સખાવતથી જુનાગઢ સ્ટેટ તરફથી અહીં બે મહાન સંસ્થાઓ મુસ્લિમ ગર્લ્સ સ્કૂલ અને ઝનાના હોસ્પિટલને ખુલ્લી મૂકવાની ક્રિયા જુનાગઢના મુખ્ય દીવાન મિ. જે. મોન્ટીથ સાહેબના હાથે તા. ૧-૫-૩૬ના રોજ થઈ હતી. સ્ટેટ તરફથી સુશોભિત મંડપ ઉભો કરવામાં આવ્યો હતો.

ઉદઘાટન ક્રિયા પહેલાં અહીંની હિંદુ-મુસ્લિમ પ્રજા તરફથી શેઠ હાજુ અબ્દુલ કરીમ ઢેઢીને માનપત્ર આપવામાં આવ્યું હતું. જે નામદાર દીવાન સાહેબે પોતાના હાથે ચાંદીના કાસ્કેટમાં શેઠ સાહેબને આપ્યું હતું. ત્યારબાદ જુદા જુદા વક્તાઓએ વિવેચનો કરી શેઠ સાહેબની ઉદારદિલીના વખાણ કર્યા હતા. પછી નામદાર દીવાન સાહેબે બંને સંસ્થાઓને ખુલ્લી મૂકાયેલી જાહેર કરી હતી. શેઠ હાજુ અ. કરીમ ઢેઢીએ સ્ટેટને મોટી રકમ આપી બંને સંસ્થાઓ કાયમી નભે એવા પૂરતાં સાધનોના બંદોબસ્ત સાથે ઉભી કરાવી, બીજા સખાવત કરનારાઓ માટે અનુકરણીય દિશા સૂચન કર્યું છે.

રાજકોટ

તા. ૧-૫-૧૯૩૬

મેમ્બર બુલેટીનના તંત્રી જ 'શબનમ'ના પિતાશ્રી હાજુ તૈયબ મુહમ્મદ મેઘાણીના અવસાનના સમાચાર અહીં કોન્ફરન્સ ઓફિસમાં મળતાં ભારે શોક અને ગમગીની છવાઈ ગઈ હતી. દિલસોગી દર્શાવતા પત્રો મિ. શબનમ પર પાઠવવામાં આવ્યા હતા. બપોર બાદ કોન્ફરન્સ ઓફિસમાં ધી ચંગ મેન્સ મેમ્બર એસોસીએશનની એક શોક સભા મળી હતી જેમાં શોકદર્શક ઠરાવ થયો

હતો. જનાબ હાજુ ઉમર હાજુ વલીમુહમ્મદ પ્રમુખસ્થાને હતા. જ. અ. રહીમ અ. કરીમ મારફાણીએ તિલાવત કરી હતી. ત્યારબાદ જ. ગની દાદાભાઈ મેઘાણીએ મહુમ્મને ભાષણ દ્વારા અંજલી આપી હતી.

નાંદેડ

તા. ૩-૫-૧૯૩૬

તા. ૩-૫-૩૬એ રાત્રે મજમુલ અહબાબ કમિટીના આશ્રય હેઠળ મેમ્બર ભાઈઓની એક સભા મયમન પાર્કના મેદાનમાં જ. હાજુ અ. કરીમ બચાવના પ્રમુખપદ હેઠળ મળી હતી જેમાં જ. હબીબ અ. શકુરે મનનિય ભાષણ દ્વારા જણાવ્યું હતું કે આપણી કૌમનું સંખ્યાબળ ઓછું હોવા છતાંએ અલ્લાહની મહેરબાનીથી એના હાથમાં કામકાજ સારું છે. આપણી કારોબારી મેમ્બર બિરાદરો પોતાને ત્યાં જો મેમ્બરોને જ નોકરી આપવાનો ઈરાદો કરી લે તો આપણી બેકારી આંખના પલકારા માત્રમાં દૂર થઈ જાય. ત્યારબાદ જ. ઈસ્માઈલ ઘાંચી અને જ. અલીમુહમ્મદ યુસુફે પણ તકરીર કરી હતી.

અમરેલી

તા. ૭-૫-૧૯૩૬

અહીંના વતની જ. આદમજી યુસુફ ઈન્ટર સાયન્સમાં પાસ થયા છે. તેઓ મુંબઈ જે. જે. હોસ્પિટલમાં એમ.બી.બી.એસ.નો કોર્સ લેવાના છે. જયારે જ. કોસાણી આર્ટ્સ કોલેજમાં દાખલ થવાના છે. જ. યુસુફ મુહમ્મદ ખેરાણી લો કોલેજમાં એલ.એલ.બી.ની ટર્મ પૂરી કરી રહ્યા છે.

સુધરાઈની ચૂંટણીમાં ભાઈ જુસબ ઈબ્રાહિમ દાઉદ અને ભાઈ ઉસ્માન જીવા કાસ્માણી એકજ વોર્ડમાં હરીફ બન્યા હતા, જેમાં છેવટે પરસ્પરની સમજુતીને કારણે જ. ઉસ્માન જીવા કાસ્માણીએ ઉમેદવારી પાછી ખેંચી લીધી છે.

G-02

અંગ્રેજો સામે આઝાદીના લડવૈયા: કાઈદે આઝમના સાથી

ઉસ્માન ઈસાભાઈ મેમન (વકીલ)

પેટાબંડમાં અંગ્રેજોથી છૂટકારો મેળવવા ચળવળ ચાલી તો આઝાદીની એ ઝુંબેશમાં અનેક મેમન વિભૂતિઓએ અગ્ર ભૂમિકા ભજવી હતી. ઉસ્માન ઈસાભાઈ મેમન પણ એમાંના એક હતા જેમણે કચ્છ-કાઠિયાવાડના મુસલમાનોમાં આઝાદીની ભાવના જગાવવામાં અને મુસ્લીમ લીગની ચળવળમાં પ્રાણ ફૂંકવામાં મહત્વનો ફાળો આપ્યો હતો. કાઈદે આઝમના તેઓ વિશ્વાસુ સાથી હતા અને મુસ્લીમ લીગના બીજા સીનીયર નેતાઓએ પણ ઉસ્માન ઈસાભાઈ મેમનની સેવાઓએ બિરદાવી હતી.

ઉસ્માન ઈસાભાઈનો જન્મ ૭મી ફેબ્રુઆરી સન ૧૯૦૦ના જામનગરમાં થયો હતો. પ્રાથમિક

તથા માધ્યમિક શિક્ષણ નવાનગર સ્ટેટ હાઈસ્કૂલમાં પ્રાપ્ત કર્યા પછી તેમણે જુનાગઢની વિખ્યાત બહાઉદીન કોલેજથી બી. એ.ની ડિગ્રી લીધી હતી. વધુ ભણવા તેઓ મુંબઈ ગયા હતા જ્યાં બોમ્બે યુનિવર્સિટીથી કાયદાની ડિગ્રી લઈને ૧૯૨૬માં ધારાશાસ્ત્રી બન્યા હતા.

વકીલ બન્યા બાદ તેમણે પોતાના મૂળ ગામ તરીકે રાજકોટનું નામ આપવાનું શરૂ કર્યું હતું અને પોતાની અટક પણ બદલાવી નાખી હતી. તેમની મૂળ અટક અંગે તો કોઈ માહિતી મળતી નથી પણ નવી અટકથી તેમના વ્યવસાય પ્રમાણે તેઓ ઉસ્માન ઈસાભાઈ ‘વકીલ’ તરીકે ઓળખાવા માંડ્યા હતા. તેમને ‘મેમન’ અટકથી પણ ઓળ

ખવામાં આવતા હતા.

રાજકોટમાં સ્થાયી થયા પછી ઉસ્માન ઈસાભાઈ વકીલ ત્યાં સ્થાપવામાં આવેલી ‘યંગ મેન્સ મેમન એસોસિએશન’માં જોડાઈ ગયા અને ત્યાંથી જ તેમની જાહેર સેવાઓનો આરંભ થયેલો ગણાય. એક જ વર્ષમાં તેમને આ સંસ્થાના પ્રમુખ બનાવી દેવાયા હતા. યંગ મેન્સના પ્રમુખ તરીકે તેમણે કેટલાક વરસો સુધી ઉમદા સેવાઓ આપી હતી અને મહત્વની કામગીરી બજાવી હતી. તેમનું સૌથી અગત્યનું યાદગાર કારનામું પહેલી ઓલ ઈન્ડિયા મેમન કોન્ફરન્સનું આયોજન કહી શકાય. એ પહેલાં કચ્છ-કાઠિયાવાડ અને ગુજરાતમાં ગામે ગામ તેમજ હિંદુસ્તાનના બીજા રાજ્યો તથા વિદેશોમાં વસતા મેમનોમાં આપું કોઈ મહા અધિવેશન બોલાવવાના વિચારો આકાર લેવા માંડ્યા હતા. પણ રાજકોટના યંગ મેન્સની જનાબ ઉસ્માન ઈસાભાઈ વકીલના પ્રમુખપદે ૧૬મી સપ્ટેમ્બરે યોજાયેલી સભામાં એ વિષે વિગતવાર ચર્ચા-વિચારણા પછી વિધિસર ઠરાવ કરીને ઉસ્માન ઈસાભાઈને મેમન કોન્ફરન્સ બોલાવવાની કોશિષો અને પ્રયત્ન કરવાની સત્તા અપાઈ હતી. ૧૯૨૯માં યંગ મેન્સે તેના પાંચમા વાર્ષિક સમારંભમાં આદમજી હાજી દાઉદને પ્રમુખપદે બેસાડીને ઉસ્માન ઈસાભાઈએ ઘડેલી મેમન પરિષદની યોજના રજૂ કરી હતી. સર આદમજીએ યોજનાને આવકાર આપીને સહકારની ખાતરી આપી અને એ પછી તો ૧૯૩૦ના જાન્યુઆરીમાં એ માટે વિશાળ સમિતિ બનાવાઈ અને વ્યાપક પ્રચાર ઝુંબેશના પરિણામે છેવટે પહેલી મેમન કોન્ફરન્સ યોજાઈ. બાદમાં ૧૯૩૧ થી ૧૯૩૫ સુધીના અઘાં દશકામાં આ કોન્ફરન્સની ચાર-ચાર બેઠકો યોજવામાં આવી હતી. એ

G-03

મેમન આલમ-મે-૨૦૧૧

કોન્ફરન્સોએ મેમણ બિરાદરીમાં જબરા સુધારક પલટા આણ્યા હતા.

૧૯૨૬માં રાજકોટ ચંગ મેમન્સ એસોસીએશનના પ્રમુખ બન્યા પછીના બે વરસોમાં જ ઉસ્માન ઈસાભાઈ વકીલ કાઠિયાવાડી મુસલમાનોના મંચ સુધી પહોંચી ગયા હતા. ૧૯૨૮માં રાજકોટમાં યોજાયેલી બીજી કાઠિયાવાડ મુસ્લીમ એજ્યુકેશનલ કોન્ફરન્સમાં તેમણે સ્વાગત સમિતિના મંત્રી તરીકે ઘગશાપૂર્વક કામ કર્યું હતું. મુસ્લીમ તાલીમી પ્રવૃત્તિઓ સાથે મુસ્લીમ રાજદ્રારી ક્ષેત્રે પણ તેમને બહુ જલદી પ્રવેશ થયો અને ૧૯૩૦માં સ્થપાયેલી કાઠિયાવાડ મુસ્લીમ લીગના તેઓ સ્થાપક મહામંત્રી હતા. લીગના આશ્રયે મુસ્લીમ એજ્યુકેશનલ બોર્ડ રચાતાં ઉસ્માન ઈસાભાઈ વકીલે તેના બોર્ડના પ્રમુખ અને મંત્રી તરીકે કિંમતી સેવાઓ આપી હતી. વકીલ તરીકે તેમને એ સમયના સ્થાનિક રાજાશાહી દમન સામે અનેક કેસો લડવા પડ્યા હતા. પરિણામે કાઠિયાવાડના રાજવીઓ અને નવાબોની નારાજગી વ્હોરી લીધી હતી. ૧૯૨૮માં તેમણે જાહેર સેવા ક્ષેત્રે ઝંપલાવ્યું હતું અને મુસ્લીમ વિદ્યાર્થીઓમાં ભણતર, રમતગમત અને બીજી રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓને પ્રોત્સાહન આપવા માટે સ્થપાયેલા રાજકોટ મેમણ બોર્ડિંગ હાઉસના મંત્રી બન્યા હતા. તેમણે કાઠિયાવાડની બીજી સેવા સંસ્થાઓની પ્રવૃત્તિઓમાં પણ સાથ આપવાનું શરૂ કરી દીધું હતું. ૧૯૩૭માં તેમણે રાજાશાહી વાંધાઓની ટૅસી-તૅસી કરીને રાજકારણમાં ભાગ લેવાનો આરંભ કરીને કચ્છ-કાઠિયાવાડ મુસ્લીમ લીગની સ્થાપના કરીને કાઈદે આઝમના આઝાદીના પૈગામને ઘરેઘર પહોંચાડવાનું શરૂ કર્યું હતું. તેમની કોશિષો રંગ લાવી હતી અને

પૂરા કાઠિયાવાડમાં મુસ્લીમ લીગની સભાઓ-બેઠકો યોજવા માંડી હતી.

૧૯૩૮માં ગાંધીજીએ કાઠિયાવાડના દેશી રજવાડાઓમાં ‘લોકતંત્ર’ માટે જોરદાર ચળવળ શરૂ કરી. જો કે એ ચળવળનો ઉદ્દેશ હિંદુઓની બહુમતીના બળે સત્તા પ્રાપ્ત કરવાનો હતો. કાઈદે આઝમની સીધી દોરવણી હેઠળ ઉસ્માન ઈસાભાઈ મેમણે એ મેલા મનસુબાને નિષ્ફળ બનાવ્યો. ગાંધીજીને પણ કબૂલ કરતાં કહેવું પડ્યું કે રાજકોટના મુસલમાનોમાં સુજબુઝ મારા કરતાં કયાંય વધુ છે. કાઈદે આઝમે એ પ્રસંગે ઉસ્માન ઈસાભાઈની પીઠ થાબડતાં કહ્યું હતું કે ગાંધીજીની આ પહેલી રાજદ્રારી હાર છે. ૩૧ જાન્યુઆરી ૧૯૪૨માં કાઈદે આઝમ તેમના પ્રેસ ફંડ માટે કાઠિયાવાડની ઇતિહાસિક મુલાકાતે આવ્યા ત્યારે તેમણે મુસલમાનોની સેવા બદલ ઉસ્માન ઈસાભાઈનો અંગત ધોરણે આભાર માનવા આગ્રહ કરીને તેમની સાથે રાજકોટમાં મુલાકાત કરી હતી.

ઉસ્માન ઈસાભાઈ ૧૯૨૮ થી ૧૯૪૭ સુધી હિંદુઓ અને ખાસ કરીને હિંદુ રજવાડાઓ તરફથી મુસલમાનો વિરુદ્ધ કરાતા ખોટા કેસોને અદાલતોમાં પડકાર કરીને મુસલમાનોની નોંધપાત્ર ખિદમત કરી હતી. ઘોળના હિંદુ રજવાડાએ ધરાર દાખલ કરેલી ગોશ્તબંધીને તેમણે ફોક કરવાની ફરજ પાડી હતી. વેરાવળ ના કોમવાદી રમખાણોના ખટલામાં તેમની વકીલાત ઉલ્લેખનીય હતી. ઓલ ઇન્ડિયા મુસ્લીમ લીગમાં પણ તેમણે કારોબારી સમિતિના સભ્ય તરીકે નોંધપાત્ર ફાળો આપ્યો હતો.

બ્રિટીશ સત્તાવાળા ઉસ્માન ઈસાભાઈની જાહેર પ્રવૃત્તિઓને આદરની નજરે જોતા હતા. ૧૯૪૪માં બ્રિટીશ સરકારે તેમને ‘ખાન બહાદુર’નો ખિતાબ અોકર કર્યો

હતો પણ ઉસ્માન ઈસાભાઈએ તેમનો સાભાર અસ્વીકાર કર્યો હતો.

બિરાદરીની સેવામાં તેમણે રચનાત્મક ભૂમિકા ભજવી હતી. પાકિસ્તાનની સ્થાપના થતાં તેઓ હિજરત કરીને સહ-પરિવાર કરાચી આવી ગયા હતા. અહીં તેમણે જમ્મનગર મેમણ જમાતની સ્થાપના કરીને તેના પ્રમુખ તરીકે બિરાદરીમાં તાલીમ તથા સામાજિક વિકાસના નક્કર કાર્યક્રમો શરૂ કરાવ્યા હતા. પાકિસ્તાન મેમણ રિલીફ કમિટીમાં પણ તેમણે ૧૯૪૮માં સેક્રેટરી તરીકે અને બાદમાં નાયબ પ્રમુખ તરીકે ભારતથી હિજરત કરીને આવતા મુસલમાનોની વરસો સુધી સેવા કરી હતી. ૧૯૪૮માં કરાચી મેમણ કો-ઓપરેટીવ હાઉસિંગ સોસાયટીની સ્થાપના હિજરત કરીને આવતા મેમણ પરિવારોને પ્લોટ અને વસાહત પૂરી પાડવા માટે કરાઈ હતી. ઉસ્માન ઈસાભાઈએ પ્રમુખ તથા ચેરમેન તરીકે સોસાયટીને કિંમતી સેવાઓ આપી હતી. અનેક સ્કૂલો તથા કોલેજોનું સંચાલન કરી રહેલા મેમણ એજ્યુકેશનલ બોર્ડના તેઓ સ્થાપક સભ્ય હતા.

આવા સક્રિય સેવાભાવિ કાર્યકર ઉસ્માન ઈસાભાઈનો ૧૩ નવેમ્બર ૧૯૫૭ના રોજ કરાચી મુકામે ઈન્તેકાલ થયો હતો. ૩૦ વરસ પછી ૧૪મી ઓગષ્ટ ૧૯૮૭ના પાકિસ્તાન સરકારે આઝાદીના લડયેયાઓનું સન્માન કરતી વેળા મહુમ ઉસ્માન ઈસાભાઈને પણ યાદ કર્યા હતા અને મરણોત્તર સુવર્ણ ચંદ્રક અર્પણ કરવાની જાહેરાત કરી હતી. જેનો મહુમના દીકરા મોહમ્મદ સિદ્દીક મેમને એક જાહેર સન્માન સમારંભમાં એ વેળાના સિંધના મુખ્ય પ્રધાન સૈયદ ગોસઅલી શાહના હસ્તે સ્વીકાર કર્યો હતો.

★ ★ ★

★ ★ ★

G-04

મેમણ આલમ- મે-૨૦૧૧

વરસો પહેલાંના મેમણો

(‘હિદાયતુલ મોઅમેનીન’ માસિકના ૧૯૦૩ના અંકો પરથી આ માહિતી અહીં ‘મેમણ આલમ’ના વાંચકો માટે મરહુમ યાહયા હાશિમ બાવાણીએ રજુ કરી હતી. એક સદી પહેલાંની આ સામગ્રી સામાન્ય વાંચકો અને મેમણ ઇતિહાસના સંશોધકો માટે અને હાલના સામાજિક અગ્રેસરો અને કાર્યકરો માટે પણ રસપ્રદ અને ઉપયોગી નિવડે એવી છે.)

આફ્રિકાના મેમણનું મદ્રસામાં ફંડ

લાલપુર-તા. ૧૮ ફેબ્રુઆરી ૧૯૦૩ અહીંની દવા સારી છે. કોઈ જાતની બિમારી નથી. દિવસે તાપ પડે છે. રાત્રે ઠંડી પડે છે. મદ્રેસાની સ્થિતિ સારી છે. હાલમાં નવા મૉલ્વી સાહેબ આવવાથી છોકરા તથા છોકરીઓ અભ્યાસ માટે ઘણા જાય છે અને મદ્રેસો ચીકાર ભરાઈ રહે છે. મૉલ્વી સાહેબ મહેનતું ઘણા છે. જમાત તેના પર બહુ રાજી છે. ચીરોમો (આફ્રિકા)થી નામદાર શેઠ ઓસમાણ તારમામદ ભાઈએ મદ્રેસાના ફંડમાં રૂ. ૧૨ મોકલાયા છે. ખુદા નેક અજર આપે અને આવી નેક કોશિષ કરતા રહે.

પીર ગુલામ ફારૂકના માનમાં ધોરાજીના મેમણોની દાવતો

ધોરાજી તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરી ૧૦૯૩ તા. ૯ જુલકદને દિને હજરત ગુલામ ફારૂક સાહેબ અત્રે શેઠ અબ્દુલ ગની મૂસા શેઠના ફરજંદ શકુરના ફાતેહા પડવા આવ્યા હતા. પહેલી દાવત શેઠ ગની શેઠને ત્યાં હતી. ૫૦ માણસને તરેહવાર પકવાન જમાડવામાં આવ્યા હતા. બીજી દાવત શેઠ હાજી ખાનુ મૂસાને ત્યાં તેમાં ૧૦૦ માણસો ગયાં હતાં તે સાહેબનો ઉતારો શેરીફ આદમજી પીરભાઈના બંગલામાં રાખવામાં

આવેલ તે સાહેબ આજ રોજ જામનગર તરફ રવાના થયા છે.

શેઠ હાજી મામદ ચીડીમારની વાડીમાં રાતના નવ વાગે લીલી આંબલી સળગીને આગ લાગી તે સવારના દસ વાગતા સુધી બળતી હતી. તેની કાળીઓ પોપીઆના ઘેરા ઉપર પડવાથી રૂ. ૩૦૦નું નુકસાન ગણાય છે. (આ પણ એક નવી નવાઈ).

મેમણ વેધનો પ્લેગ સંબંધી અહેવાલ

શવ્વાલ તા. ૧૫ થી ૩૦ સુધી ૧૬૨ મરકીથી સપડાણા તેમાં ૧૧૬ મરણ થયા. તેમાં ૮૪ હિંદુ તથા ૩૨ મુસલમાન હતા. તા. ૧ ફેબ્રુઆરીથી તા. ૧૪ સુધી ૧૨૬ સપડાણા તેમાં ૯૮ મરણ થયા. તેમાં ૭૬ હિંદુ તથા ૨૨ મુસલમાન. તારીખ ૧૨મીથી ઠંડી નરમ પડવાથી ૫-૭ કેસ થાય છે. નાગપુરથી ૨૨ મરણના તાર આજ રોજ આવ્યા છે. પ્લેગ કોકટર સરવે મોહલ્લામાં ફરે છે. ઘર ઉપરથી નળ પીયા ખેળવી નાખે છે. ગંદકનો ધૂમાડો ફરે છે. ઉદરો લઈ જાય છે. જુલમ બિલ્કુલ નથી.

શીયાળાની બદલી થઈ ઉનાળાના ચિન્હ જણાવા લાગ્યા છે. બપોરે તાપ પડે છે. સવારે ગુલાબી પવન ફૂંકાય છે. હિંદુ લોકો દિવસના ગામમાં આવે છે. સાંજે પાછા ગામડામાં જાય છે. દેશી વેધ મેમણ

સુમાર હાજી ઈબ્રાહિમ પાસે આજ દિન સુધી મરકીથી પીકાતા કેસ ૧૪૫ આવ્યા તેમાં ફક્ત ૧૩ મરણ પામ્યા છે. તેણે મરકીની દવા જંગલ ભુટી શોધી કાઢી તેમ કહેવાય છે.

હજની અદાયગી માટે જનારાના મુબારક નામો

ધોરાજીમાંથી આ સાલ નીચે લખેલા સાહેબો હજ કરવા ગયા છે. (બારપુરા વાળા) શેઠ નૂરમામદ તેના બાલબચ્ચા સહિત તથા શેઠ બાવા લઘા, તથા શેઠ હાજી તેયબનૂર તથા શેઠ લતીફ સાહિ તથા શેઠ જુમા ગફુલી (ગામમાંથી) તથા શેઠ હાજી ગની હાજી વલી તેના ઘરના માણસો સાથે તથા શેઠ શકુર ગની તથા શેઠ ઈશા વલી તથા શેઠ એયુબ પટેલ તથા શેઠ સુલેમાન પટેલ તથા શેઠ ગની અબા લતીફ નવીવાળા છોકરા સાથે, શેઠ કરીમઅલી ટેમા, બીજા પાંચ પરચુરણ એવી રીતે ગયા છે.

બાલાપુર (બરાડ)થી ખબર મળી છે કે ત્યાં આગ લાગવાથી બાર દુકાનો બળી ગઈ છે. નુકસાન રૂ. ૭૦૦૦ સાત હજારનું થયું છે. બાદ અત્રે બજાર ભાવમાં કાંઈ વધઘટ નથી.

આફ્રિકામાં મેમણોની ઈસ્લામ તબ્લીગ મખાગાડા

(આફ્રિકા) તા. ૩ ઓક્ટોબર

G-05

૧૯૦૨ (પત્ર પરથી) અત્રે લાલપુરનો હકમાનદાસ બાલકદાસ પોતાની રાજી ખુશીથી, સાચા દિલથી મુસલમાન થયો છે અને દીને મોહમદી કબૂલ કર્યો છે અને તેનું નામ શેખ દીન મોહમદ રાખ્યું છે. તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૨ને રોજ ચાર વાગે સિદ્દીક દિલથી કલમો પઢી મુસલમાન થયો છે. મખાગાડામાં મેમણ ઐયુબ તારમોહમદની દુકાને મખાગાડાની જમાતે અને જામનગરવાળા સૈયદ મખદૂમમિયાં મીરશાહમિયાંએ કલમો પઢાવી દીને મોહમદીમાં લીધો છે.

મસ્જીદમાં બાંધકામ : જમાતમાં શેઠીયાઓની શેઠાઈ ગોંડલ

(રંગુનથી એક ગ્રહસ્થ લખે છે) ગોંડલમાં નગીના મસ્જીદ નામની મસ્જીદ ચાર વરસ અગાઉ ઉખેડવામાં આવી હતી. તે મસ્જીદનું કામ થોડા રૂપિયાના માટે બંધ હતું; તે વખતે મહુમ ચાફૂબ ઓસમાણ ગુજરી ગયા હતા. તેથી તેવણના છોકરાએ બીજું કંઈ ખરચ ન કરતાં મસ્જીદમાં રકમ આપી તે વખતે રૂ. ૧૦૦૦ જમા થઈ ગયા અને જે કામ બંધ હતું તેને ચાલુ કરવાની તજવીજ થઈ પણ કમનસીબે મરડી આવવાથી કામ ચાલુ થયું નહીં તો હાલ મરડી નથી તો કામ ચાલું થાય તેવી આશા છે. મજકુર મસ્જીદનું કામ પૂરું થવા બાદ તરતજ દરવાજા બહાર કેપરાવાળી મસ્જીદ છે તેને ઉખેડવાની ઉમેદ રહે છે. કારણ કે કેપરાવાળી મસ્જીદને માટે રૂ. ૨૫૦૦ મહુમ આહમદ અબાના પુત્ર શેઠ નૂરમોહમદે આપવા કબૂલાત આપી છે જેથી આ મસ્જીદનું કામ જલદી આરંભવામાં આવે તેવી ઉમેદ રહે છે. ગોંડલમાં મેમણોના ૩૦૦ ઘરની વસ્તી હશે. પણ જમાતનો બંદોબસ્ત નથી તે ખેદ ઉપજાવે છે. દરેક માણસ

શેઠાઈ કરવા માગે છે. તેથી જમાત કોઈ પણ કામમાં એક સલાહ ઉપર આવી શકતી નથી. ખુદાપાક સરવેને નેક હિદાયત આપે.

અમરેલીના ઉર્દૂ શાળામાં મદદ આપનારનાં મુબારક નામ

રૂ. ૧૫ વાસાંવડવાળા જાણીતા શેઠ સાહેબ ઉમર હાજી કરીમભાઈએ કિતાબો માટે મોકલ્યા.

રૂ. ૩ ગોંડલવાળા શેઠ ચાફૂબ અબ્દુલ ગનીએ રંગુનથી મોકલાવ્યા.

રૂ. ૩ જુનાગઢવાળા અલી મૂસાએ આપ્યા. ઉપર લખેલા સાહેબોએ મદદ આપી છે. પરંતુ તેટલી રકમથી કિતાબો માટે પૂરતી સગવડ થાય તેમ નથી. તો આશા છે કે બીજા ગ્રહસ્થો સારી રકમ મોકલાવશે. તેનો અજર ખુદા આપશે. કિતાબો વિના છોકરાઓને ઘણી અકચણ પડે છે કારણ ગરીબ સ્થિતિ છે.

તબલીગી પ્રકાશનોની મફત વ્હેંચણી

૪૦૦ (કિતાબ) રાણાવાવવાળા શેઠ સાહેબ હાજી માહમદ હાજી આહમદ ફુકયાએ ચારસો કિતાબોને જીલ્લ બંધાવી ખરીદી છે. (જીલ્લ અમો બાંધી આપીએ છીએ) અને તે નામવર સાહેબે રાણાવાવ વિગેરેના મદ્રેસામાં છોકરાઓને તથા મોટાઓને વહેંચી આપી છે. આવી સામટી કિતાબો ખરીદ કરી મુસલમાન બિરાદરોને વકફ આપી મોટું નેકીનું કામ કર્યું છે. તે નામદારની આવી નેક કોશિષ (કે જેને લીધે મુસલમાન બિરાદરો આપણા પાક દીને ઈસ્લામની માહિતી મેળવે) માટે તે સાહેબને આભાર માનવા સાથે શાબાશી આપીએ છીએ અને અમો ખુદાવંદ કરીમ પાસે દુઆ માંગીએ છીએ કે ખુદાવંદ તઆલા તેને દીનદુનિયામાં નેક અજર આપે. આમીન.

૫૦ (કિતાબ) રંગુનવાળા શેઠ સાહેબ ચાફૂબ અબ્દુલગની સાહેબે ખરીદી ગોંડલના મદ્રેસામાં મુસલમાન છોકરાને વહેંચાવી આપી. તેમની આવી દરેક વખતની નેક કોશિષનો બદલો ખુદાવંદ તઆલા આપે. તે સાહેબના મહુમ બાપ અબ્દુલ ગનીનાં રૂહના સવાબ માટે વહેંચી છે.

દીની તાલીમ માટે મેમણોની ખિદમતો

આ ગામના સારા નસીબે પોરબંદરના નામદાર શેઠ ઈસ્માઈલ મોહમદનું અત્રે કામસર આવવું થયું હતું. તેમણે અહીંના મદ્રેસામાં રૂ. ૨૫) તથા મોલ્વી સાહેબને રૂ. ૫) તથા પેશઈમામો, ભંકારી વિગેરેની સારી ખેરાત આપી હતી, એટલું જ નહિ, પણ મદ્રેસા માટે કુરઆન શરીફ, સીપારા, તાલીમનામા વિગેરે મોકલવાની કબૂલાત આપી છે. ગરીબો માટે પણ દવા મોકલાવી છે.

બકરી ઈદ મંગળવારના રોજ અત્રે થઈ છે અને તે દિવસ ધામધુમ અને ખેરખુશીથી પસાર થયો છે. ઈદ રાત્રે શેઠ સુલેમાન અબા તરફથી મસ્જીદમાં મજલીસ કરવામાં આવી હતી, અને ઈદને દિવસે રાત્રે નામદાર શેઠ ઓસમાણ આદમભાઈ તરફથી મજલીસ પઠાવવામાં આવી હતી.

અત્રેના મદ્રેસાની સ્થિતિ સારી છે. મદ્રેસાના છોકરાઓને મોલુદ શરીફના કરીદા શીખવવામાં આવ્યા છે અને દર જુમેરાતે મસ્જીદમાં મોલુદ શરીફ છોકરાઓ પઢી બતાવે છે.

ઓસમાણ આદમભાઈ તરફથી “ઈસ્લામના અકાયદ” તથા “ઈસ્લામની ખુબીઓ” એ નામની કિતાબો મંગાવતા અમરેલીથી આવી ગઈ છે.

G-06

મેમણ આલમ-મે-૨૦૧૧

મારી કાયરી

સંકલન: ઉમર અ. રહેમાન ખાનાણી

સમાજ, સરકાર, મજાબ, સિયાસત, સાહિત્ય, પત્રકારિત્વ, ઇતિહાસ, વિજ્ઞાન અને રમત-ગમત સહિતના જાહેર જીવનના લગભગ તમામ ક્ષેત્રોમાં મેમણ બિરાદરીના સભ્યો અગત્યનો ભાગ ભજવતા રહ્યા છે, જેની નોંધ રખાવી જોઈએ. આ સંબંધમાં 'મેમણ આલમ'માં અપાતી રહેલી માહિતીઓમાં મેં ૧૯૪૯થી જ મારી કાયરી લખવી શરૂ કરી હતી. એ કાયરીને સન ૨૦૦૩માં *My Diary*ના શિર્ષક હેઠળ અંગ્રેજીના પુસ્તક રૂપે પ્રગટ કરવામાં આવી હતી. એ પુસ્તકમાં ડિસેમ્બર ૨૦૦૨ સુધીની ટુંકી નોંધો ટપકાવેલી હતી. હવે એ પછીના ગાળાની નોંધો અત્રે પ્રગટ કરવામાં આવી રહી છે, જે ભવિષ્યમાં નવી પેઢી માટે અગત્યની પુરવાર થઈ શકે છે. મજબૂર ટુંકી નોંધોની વિગતવાર માહિતી 'મેમણ આલમ' માસિકમાં પ્રગટ થઈ ચૂકી છે.

૯-૮-૨૦૦૯

નાગપુર (ભારત) ખાતે અ. ગફાર પોચીના સહકારથી ન્યુ મસ્જિદે દાદીમાનું ઉદઘાટન કરવામાં આવેલ. મસ્જિદની સામે ૧૮ ફ્લેટોની પોચી કોલોનીનું ઉદઘાટન કરવામાં આવેલ.

***

૧૪-૮-૨૦૦૯

૧૪મી ઓગસ્ટ ૨૦૦૯ના પ્રેસીડેન્ટ ઓફ પાકિસ્તાન તરફથી આગ્રાદી દિને હાજી મસુદ પારેખ જ. મોહંમદ આરીફ બાલાગામવાલા અને જ. મકસુદ ઈસ્માઈલ ચામકીયાને 'તમગએ ઈમ્તીયાઝ' આપવાની જાહેરાત કરવામાં આવેલ.

૨-૮-૨૦૦૯

તા. ૨-૮-૨૦૦૯ના મુંબઈના મેમણ આગેવાન હાજી સુલેમાન ભીવંડીવાલાનો ઈન્ટેકાલ થયેલ. જ. હાજી સુલેમાન મેમણ એજ્યુકેશનલ સોસાયટીના ૧૯૫૩થી ૧૨ વરસ સુધી પ્રમુખ રહ્યા હતા. તેમની ઉંમર ૮૬ વરસની હતી. ૬૩ વર્ષની વયે તેઓ મેમણ બિરાદરીની અનેક સંસ્થાઓથી જોડાયેલા રહ્યા હતા.

***

૧૬-૮-૨૦૦૯

આગેવાન મેમણ દાનવીર હાજી અલીમોહંમદ ટંબાનો ૧૬મી

સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૯ના ઈન્ટેકાલ થયેલ. તેમની ઉંમર ૮૬ વરસની હતી.

હાજી અલીએ કરાચીની જેતપુર મેમણ એસોસિએશન, પાકિસ્તાન મેમણ એજ્યુકેશનલ એન્ડ વેલ્ફેર સોસાયટી, ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશન, યુનાઈટેડ મેમણ જમાતને સેવાઓ આપી હતી.

૧૯૮૧માં ભારતની મુલાકાત દરમિયાન તેમણે જેતપુરના મેમણો માટે અગ્રીઝ ટંબા કોલોનીની સ્થાપના કરેલ. જેતપુર પ્રત્યેની તેમની ચાહનાની કદર કરી ત્યાંની મેમણ બિરાદરીએ હાજી અલીને 'ફખે જેતપુર'નો ખિતાબ અર્પણ કરેલ.

મહુમ 'મેમણ આલમ' પ્રત્યે ખાસ ચાહના ધરાવતા હતા.

***

૨૩-૧૧-૨૦૦૯

મેમણ આલમ ટ્રસ્ટ તરફથી વર્લ્ડ મેમણ ઓર્ગેનાઈઝેશનને મેમણ આલમ સોંપવાના દસ્તાવેજે વર્લ્ડ મેમણ ઓર્ગેનાઈઝેશનના પ્રમુખ હાજી અ. રઝાક ચાકુબને સોંપવામાં આવ્યા હતા.

***

૩૧-૧૦-૨૦૦૯

મેમણ બિરાદરીના સેવાભાવી હાજી અ. સત્તાર સુલેમાન શેઠ મસજીવાલાનો તા. ૩૧-૧૦-૨૦૦૯ના

હેંદ્રાબાદ દખ્ખણ ખાતે ઈન્ટેકાલ થયેલ. હાજી અ. સત્તાર ૧૯૮૦માં ઓલ ઈન્ડિયા મેમણ જમાત ફેડરેશનના પ્રમુખ ચૂંટાયા, વર્લ્ડ મેમણ ફાઉન્ડેશનના તેઓ ટ્રસ્ટી હતા.

ધોળમાં ત્યાંના ઠાકુરે કુરબાનીની રસમ બંધ કરાવી ત્યારે તેના વિરોધમાં તેમણે ચળવળ ચલાવી હતી અને એમનો વિજય થયો હતો. ઠાકુરે ફરમાન પાછું ખેંચ્યું. ૨૬-૩-૨૦૦૫ના ઓલ ઈન્ડિયા મેમણ જમાત ફેડરેશન તરફથી મુંબઈ ખાતે મહારાષ્ટ્રના ચીફ મીનીસ્ટર વીલાસરાવ દેશમુખના હસ્તે તેમને લાઈફટાઈમ એચીવમેન્ટ એવોર્ડ અર્પણ કરવામાં આવેલ.

***

૧૧-૧૨-૨૦૦૯

વર્લ્ડ મેમણ ઓર્ગેનાઈઝેશનની ૭મી વાર્ષિક મીટિંગ દુબઈ ખાતે ૧૧-૧૨-૨૦૦૯ના મળી હતી જેમાં સાઉદિ આફ્રિકા, બીસ્તવાના, યુએઈ, ભારત, પાકિસ્તાન, શ્રીલંકા, યુકે અને યુએસએના મેમણો હાજર રહ્યા હતા. જ. અ. સત્તાર દાદાએ આવકાર પ્રવચન કર્યું હતું અને મેમણ કેલીગેટોને મેમણોના ભલાઈના કાર્યો કરવા અપીલ કરી હતી.

G-07

મેમણ આલમ- મે-૨૦૧૧

સ્ત્રીઓનું આભૂષણ:
મદોની મુરાદ: ભલભલાને ચળાવી દેતું

ચળકદાર ઓનું

સર્જનદારે માનવીને નેઅમતરૂપે અનેક ખનીજ પદાર્થો બ્રહ્મા છે જેમાં સામાન્ય વપરાશની સૌથી કિંમતી ધાતુઓમાં પીળા રંગની ચળકદાર ધાતુ સોનાનું આગવું સ્થાન છે. મુખ્યત્વે તેનો ઉપયોગ નારીના શણગાર માટે બનાવતા અલંકાર આભૂષણોમાં થતો જોવાય છે પણ વિશ્વનું અર્થતંત્ર અત્યારે પૂરેપૂરું આ સોના પર જ નિર્ભર છે, એમ કહી શકાય.

સ્ત્રીનું રૂપ સોળે શણગારથી ભરપૂર નીખરી જાય છે અને આ સોળ શૃંગારના સોળે સોળ આભૂષણો-ઘરેણા સોનામાંથી ઘડવાની પ્રણાલી રહી છે. પુરૂષોમાં પણ સોનાની ચેઈન, ઘડિયાળ, ટાઈપીન, લાઈટર વગેરે રાખવાનો શોખ હોય છે અને સોનાની ચીજ-વસ્તુના પ્રદર્શનને ઘણા સમાજમાં પ્રતિષ્ઠાના પ્રતિક તરીકે જોવામાં આવે છે. ધાર્મિક માન્યતા અનુસાર મુસલમાન મદોને સોનાના ઘરેણા પહેરવાની મનાઈ કરાય છે પણ બીજા ધર્મના પુરૂષો માટે એવી કોઈ બાધા નથી. જો કે મુસ્લિમ શ્રીમંતો જરાયે અચકાટ વગર સોનાની માલિકીનો દેખાડો કરી રહ્યા છે. મુસ્લિમ બાદશાહોમાં એવું વલણ વધુ રહેતું આવ્યું છે. બાદશાહોના તો ખાવાપીવાના

વાસણો, સીંદાસન અને પલંગ વગેરે પણ સોનાથી મહેલા રહેતા આવ્યા છે. આજે પણ બુનાઈ દારેસ્સલામના મુસ્લિમ રાજવી પાસે અઢળક સોનું છે અને સોના-ચાંદી ઉપરાંત હીરા-મોતીના ભંડાર પડેલા છે. એ બાદશાહનો તો લીબાશ સોનાના તારોમાંથી તૈયાર કરવામાં આવે છે. પ્રતિષ્ઠા અને શક્તિનું પ્રતિક મનાતા સોનાનું મૂલ્ય પણ મુસલમાનોએ જ સમજાવ્યું હતું. મધ્યકાલીન યુગના નોંધપાત્ર નિષ્ણાંતો અને વિદ્વાનોમાંના એક અબુ રેહાન અલ-બરૂનીએ સોના પર જાતજાતના પ્રયોગો કર્યા બાદ તેને તમામ ધાતુઓમાંથી સૌથી વધુ

કિંમતી ધાતુ તરીકે રજુ કર્યું હતું જે પછીથી સોનાનો મહિમા વધતો ગયો અને માલને બદલે માલની પ્રથા પર આધારિત વેપારમાં માલને બદલે સોનું સ્વીકારવાનો રિવાજ શરૂ થયો. પછી તો સોનાના સિક્કા ઢાળવાનું શરૂ થયું અને તેને સામાન્ય ચલણ તરીકે મૂકવામાં આવ્યા.

પણ આ ધાતુ દરેક સ્થળે મળતી નથી. તેની ખાણો દુનિયાના ચોક્કસ વિસ્તારોમાં છે. એ ખાણોમાંથી સોનું ખોદી કાઢવાનું ભગીરથ કામ પાર પાડીને ઘણા રાષ્ટ્રો ધનવાન બની ગયા હતા. આજે દુનિયામાં ૪૫ ટકા સોનું સાઉદિ આફ્રિકાની ખાણોમાંથી હાસિલ કરાય છે. તુર્કીસ્તાનના રાજ્યો પણ સોનું ખોદી કાઢીને માલદાર બન્યા હતા. ઉઝબેકીસ્તાન, કીર્ગીઝસ્તાન અને

મેમણ આલમ- મે-૨૦૧૧

G-08

કચ્છાકીસ્તાનથી સારા પ્રમાણમાં સોનું કાઢવામાં આવે છે. ત્યાંની ખાણોની માલિકી અમેરિકા અને કેનેડાની કંપનીઓના હાથમાં છે. આ વિસ્તારમાં સોનું શુદ્ધ કરવાની કોઈ સગવડ ઊભી કરાઈ નથી અને એ માટેની રિફાઈનરીઓ બ્રિટન અને જર્મનીમાં સ્થાપવામાં આવી છે. જો કે હવે ચીન અને ભારતના મુકીપતિઓ પણ સોનાના વેપાર પર પક્ક જમાવવા માંડ્યા છે.

સોનાના ઘરેણાની માંગ તો દુનિયાભરમાં રહે જ છે પણ ભારતમાં તેની સૌથી વધુ માંગ છે અને કુલ ઉત્પાદનના ત્રીજા ભાગનું સોનું એકલા ભારતમાં ખપી જાય છે. હિન્દુઓમાં સોનાને શુકનિયાળ માનવામાં આવે છે અને અલગ અલગ તહેવારોમાં ધાર્મિક વિધિઓમાં સોનાના આભૂષણો ચઢાવવાનો રિવાજ છે. દેવી-દેવતાઓની મૂર્તિઓ અને મંદિરો માટે અઢળક સોનું દાનમાં અપાય છે.

માનવ ઇતિહાસમાં સામાજિક વ્યવસ્થા મજબૂત બનતી ગઈ તેમ તેમ લેવડ-દેવડના ચલણ તરીકે સોનાને સ્વીકારાયા પછી સોનાની થાપણો સામે ચલણી નોટો જથ્થો કરવાની પ્રથા ચાલી. ચલણી નોટો છાપવા સામે એટલી કિંમતનો સોનાનો થયો રખાતો હતો. બાદમાં આ વ્યવસ્થામાં ઘણા ફેરફાર થતા રહ્યા છે. અમેરિકન ડોલરે આલમી મંડીમાં એટલી મજબૂત પક્ક જમાવી લીધી છે કે મોટા મોટા સોદા અને ખાસ કરીને તેલનો કારોબારમાં ડોલરનું જ ચલણ છે. અમેરિકાના પૂરા અર્થતંત્રનો આધાર ડોલર પર નિર્ભર રહેવા માંડતા કોઈ પણ ઘડીએ અમેરિકાની સાથોસાથ પૂરી દુનિયાના અર્થતંત્રનું છાબડું બેસી

જવાના ભયને અનુલક્ષીને યુરોપના દેશોએ આપસમાં મળીને તકેદારીરૂપે પોતાના સંયુક્ત ચલણ તરીકે યુરોને બજારમાં મૂક્યું છે. મલાયેશીયાના માત્ર પ્રમુખ મહાથીર મોહંમદે દીર્ઘદ્રષ્ટિ સાથે પોતાના દેશમાં સોના-સિક્કાં ઢાળીને દીનારનું ચલણ અમલમાં લાવવાની યોજના શરૂ કરી હતી પણ તેનાથી આલમી અર્થકારણ પર અમેરિકન પક્ક ઢીલી પડવાનો ખતરો હોવાથી વિશ્વ સત્તાઓએ કાવાદાવા કરીને મહાથીરને સત્તા પરથી ઉતારી પાડ્યા હતા. કચુબા અને ઈરાન જેવા હિંમતવાળ

। રાષ્ટ્રો હજી પણ ડોલર સામે બળ વો કરી રહ્યા છે પણ રાજકારણમાં અમેરિકાની પક્ક બહુ મજબૂત હોવાથી તેમનો અવાજ દબાઈ જાય છે.

પાકિસ્તાન પાસે સોનાની ખાણોમાં અઢળક સોનું મોજુદ છે પણ તેને ખોદી કાઢવાની ત્રેવડ નથી. સોના અને બીજી કિંમતી ધાતુઓના ભંડારોને કારણે પણ પાકિસ્તાન આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણના મેલા કાવાદાવાનું કેન્દ્ર બની ગયું છે.

★ ★ ★
★ ★ ★

દિલ જીગર પેદા કરો

ડેજ ખપનું હોય તો જલદી પુતર પેદા કરો
ઘર ભરે એળો પુતર માટે સુસર પેદા કરો

કૌમ જુદ લૂંટાયતી ઈન્જો ઉપાડો ફાયદો
કૌમજો ખિસો કપે એળી કતર પેદા કરો

નકલી મસ્કેથી હણે ખુશ નાંચ થીના માલદાર
પોલસન જેળો કોઈ સારો બટર પેદા કરો

કુરિવાજી મેંડકેકે ઈ હડપ કરનું વિને
કૌમજે દરિયામેં અજ એળો મગર પેદા કરો

આય સેવામેં કમાણી એતરે સો ચૂનતા
કૌમજી ખિદમતજે ખાતર દિલજીગર પેદા કરો

આજ ‘કલીમ’હી ચાહમેં તો સો વિજન્ટા સેકરીન
ચાહ ખપની હોય તો જીભમેં સકર પેદા કરો

– ‘કલીમ’ અમરેલ્વી

જુની અને નવી કહેવતો

જુની

ઘી ઢોળાયું તે ખીચડીમાં
કુમળી કાળી વાળીએ તેમ વળે
જાગ્યા ત્યારથી સવાર
રંડાયા પછીનું કહાપણ
દિવાલને પણ કાલ હોય છે
કપાળે કપાળે જુદી મતિ
ઊંટના અઢારે વાંકા
સીધી આંગળીએ ઘી ન નીકળે
હળદરના ગાંઢિયે ગાંધી બની બેઠા
ભેંસ આગળ ભાગવત
મુલ્લાની દોટ મસ્જિદ સુધી
બાપ મરેગા, બેલ બટેગા
આગ લાગે ત્યારે કુવો ખોદવો
ભાવતું હતું તે યેદે બતાવ્યું
ગામ હોય ત્યાં ઢેઢવાડો પણ હોય
ઝાઝા હાથ રળિયામણા
દૂરથી ફૂંગર રળિયામણા
તલવાર કરતા કલમ બળવાન
પેસાને તો ફૂતરાયે નથી સૂંઘતા
પીળું એટલું સોનું નહિ
ઘરના છોકરા ઘંટી ચાટેને
ઉપાધ્યાયને આટો

ચાર મળે ચોટલા તો ભાંગે

કંઈકના ઓટલા

ઘેર ઘેર માટીના ચુલા

રાજા, વાજા ને વાંદરા

પાડા પાડા લડેને ઝાડનો ખો નીકળે

કુતરાની પૂંછડી વાંકી તે વાંકી

લાલો લાભ વગર લોટે નહિ

નવી

નાણું લુંટાવ્યું તે ચુંટણીમાં
પક્ષની ચુંટણી, ધારીએ તેમ કરીએ
જાગ્યા ત્યારથી ઊમાર
હાર્યા પછીનું શાણપણ
દિવાલને પણ 'શ્રવણ સાધનો' હોય છે
કપાળે કપાળે જુદી ટીકા
પ્રધાનના પંદર વાંકા
સાદી બંદુકે ભેંક ન લૂંટાય
પાઈપના ટુકડે પ્લમ્બર બની બેઠા
નેતા આગળ લાગવગ
પ્રધાનની દોટ પાલમિન્ટ સુધી
લીકર જીતેગા, હિસ્સા બટેગા
ચૂંટણી આવે ત્યારે સેવા કરવી
જોઈતું હતું તે પ્રધાને અપાવ્યું
શહેર હોય ત્યાં સુધરાઈ પણ હોય
ઝાઝા હાથ અળખામણા
દૂરથી નેતા સોહામણા
'પારકર' કરતા 'કલાશીન્કોવ' બળવાન
પેસાને તો પરમપુજ્યો પણ નથી મૂકતા
કાળું એટલું ધન નહિ
દેશની પ્રજા ભુંસુ ખાય
ને વિદેશીઓને આટો

ચાર મળે નેતા તો કરે દેશના ફજેતા

ઘેર ઘેર 'માઈક્રોઓવન'

પ્રધાન, અફસર ને ચપરાસી

નેતા નેતા લડે ને દેશનો ખો નીકળે

પ્રધાનની તકરીર લાંબી તે લાંબી

સાક્ષી પેસા વગર બોલે નહિ.

-હાજી કાસમ હાજી અબ્બાસ કાલાવડવાલા

કટાક્ષ કણિકાઓ

- કોઈને ખોટું ન લાગે એટલા માટે ખોટું બોલવું એ ખોટું નથી.
- બેકાર માણસ, આઝાદ હોવા છતાં લાચાર હોય છે.
- જબરજસ્તીનાં પ્રકાશનો અંતે પરતી બની રહે છે.
- સૌને ખાંડ ખાતા કરી દેવા માટે ખાંડની મીલ ખોલવી જરૂરી છે.
- લોકો કહે છે કે પૈસો હાથનો મેલ છે તેમ છતાં કોઈ તે મેલને સાફ કરતું નથી.
- અમીર આધુનિક ગાડીમાં જાય અને ભિખારી લાકડીના ટેકે જાય પણ ભિખારી અમીરને કબ્રસ્તાન આગળ પકડી જ પાડે છે.
- લગ્ન એક જ વ્યક્તિ સાથે સતત ઝઘડો કરવાની વ્યવસ્થા કરી આપે છે.
- અમુક લોકો પોતે જોરાવર છે એ પુરવાર કરવામાં જ કમજોર થઈ જાય છે.
- બેકાર માણસ, આઝાદ હોવા છતાં લાચાર હોય છે.
- એક રાણી કોઈને ગમતી નથી અને તે છે ઉઘરાણી.

જો બોલી પાંજી કે, પાં
પોતેજ ના બોલું
બનીને મેમણ પાં,
પોતેજ જો શરમાયું
ગીનીને બોલી ઉછીની,
પાં પોતેજ વાપડું
ડીનાશી કુરો વારસો ?
પાં એતરો તો વિચાડું ! !

G-10

મેમણ આલમ-મે-૨૦૧૧

વર્લ્ડ મેમણ ઓર્ગેનાઈઝેશન (WMO)

વસાહત, તાલીમ અને બીજી યોજનાઓ માટે

ઝકાતની અપીલ

આપ જાણો જ છો કે વર્લ્ડ મેમણ ઓર્ગેનાઈઝેશન (WMO) સમસ્ત મેમણ બિરાદરીની છત્રછાયાસમી આલમી સંસ્થા છે, જે તેના પાકિસ્તાન, ભારત, શ્રીલંકા, મીડલ ઈસ્ટ, આફ્રિકા, યુરોપ અને નોર્થ અમેરિકા ચેપ્ટર્સ, એમ કુલ સાત શાખાઓ દ્વારા માનવતાવાદી ભલાઈના કાર્યોમાં પ્રવૃત્ત છે. સંસ્થાએ દુનિયાભરમાં બિરાદરીના ઉત્કર્ષ અને ઉન્નતિના વિવિધ પ્રોજેક્ટો હાથ ધર્યા છે. ૨૦૦૧માં સ્થપાયેલી WMO પાકિસ્તાન, મીડલ ઈસ્ટ અને આફ્રિકામાં રજીસ્ટર્ડ હોવા ઉપરાંત ઈંગ્લેન્ડ અને વેલ્સમાં નોટ ફોર પ્રોફીટ ઓર્ગેનાઈઝેશન તરીકે રજીસ્ટર્ડ થયેલી છે.

WMOની વસાહત યોજના:

સંસ્થાના પાકિસ્તાન ચેપ્ટરની વસાહત યોજના ગરીબ અને જરૂરતમંદ મેમણ કુટુંબોને ફ્લેટ/મકાનો પ્રાપ્ત કરવામાં નાણાકિય મદદ કરવાના ધ્યેય સાથે ૨૦૦૪માં શરૂ કરાઈ હતી. છેલ્લા ૭ વર્સોના ગાળામાં WMOની વસાહત કમિટીએ ૨૦૦૪માં જમા થયેલી ૭૫૧૨ અરજીઓમાંથી ૨૫૫૧ અરજીઓની ચકાસણી કરી છે. અત્યાર સુધીમાં ૯૫૬ અરજદારોને નાણાકિય મદદ કરવાનું મંજૂર રખાયું છે જેમાંથી ૭૦૫ પરિવારોને ફ્લેટો અપાવી દેવાયા છે જ્યારે બાકીના ૨૫૧ અરજદારો હજુ યોગ્ય મકાનની તલાશમાં છે. ઉપરાંત બીજા ૧૫૧ અરજદારોને ભાડાના મકાન પૂરા પડ્યા છે જેની સીક્યુરીટી ડીપોઝીટ તેમજ માસિક ભાડુ WMO ચૂકવી રહી છે. એ સિવાય બીજા ૩૦૦ અરજદારોએ WMO પાકિસ્તાન

ચેપ્ટરની નાણાસહાયથી પોતાના પાઘડીના મકાનોને માલિકીના મકાનોમાં પલ્ટાવી લીધાં છે. બાકી રહેતી અરજીઓ માટે મંજૂર કરાયેલી કુલ રકમ લગભગ ૧૦ કરોડ રૂપિયા (૧૨ લાખ અમેરિકન ડોલર) બને છે. ઉપરાંત ૨૦૧૧-૧૨ના વર્ષની જરૂરિયાતોની રકમ ૮ કરોડ ૫૦ લાખ રૂપિયા (૧૦ લાખ ડોલર) જેટલી થાય છે. આ રીતે WMO પાકિસ્તાન ચેપ્ટરને ૪૦૦ કુટુંબોને વસાહત પૂરી પાડવા માટે તાત્કાલીક ધોરણે કુલ ૧૮ કરોડ ૫૦ લાખ રૂપિયા (બાવીસ લાખ અમેરિકન ડોલર) જોઈએ છે.

WMO પાકિસ્તાન ચેપ્ટરની તાલીમી યોજનાઓ:

સંસ્થાના પાકિસ્તાન ચેપ્ટરે શિક્ષણ માટે મદદ પૂરી પાડવાના ઉદ્દેશથી બે અલગ અલગ યોજનાઓ 'એજ્યુકેશન ફોર ઓલ' તેમજ 'સ્કોલરશીપ ફોર હાયર એન્ડ પ્રોફેશનલ એજ્યુકેશન'ના નામે શરૂ કરી છે.

એજ્યુકેશન ફોર ઓલ:

આ યોજના હેઠળ કીન્ડરગાર્ડનથી ઈન્ટરમીડીયેટ સુધીના વિદ્યાર્થીઓને તેમની ૧૦૦ ટકા સ્કૂલ ફી ચૂકવવા નાણા સહાય પૂરી પાડવામાં

આવે છે. અત્યારે ૬૦૦૦થી વધુ મેમણ વિદ્યાર્થીઓને આ યોજનાનો લાભ આપવામાં આવી રહ્યો છે. મજકુર યોજના માટે વર્તમાન ૨૦૧૧-૧૨ના વર્ષ માટે ૬ કરોડ રૂપિયા (સાત લાખ અમેરિકન ડોલર) ફાળવવામાં આવ્યા છે. વર્ષ ૨૦૧૧ના અંત સુધીમાં આ યોજનાનો લાભ લેનારા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા ૮૦૦૦ જેટલી થઈ જવાની ધારણા છે.

WMO સ્કોલરશીપ્સ ફોર હાયર એન્ડ પ્રોફેશનલ એજ્યુકેશન:

આ યોજના હેઠળ જરૂરતમંદ વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ તેમજ વ્યવસાયિક તાલીમ માટે નાણાકિય મદદ અપાય છે. અત્યારે એવા લગભગ ૬૫૦ વિદ્યાર્થીઓ સહાય લઈ રહ્યા છે અને વર્ષના અંત સુધીમાં તેમની સંખ્યા વધીને ૮૦૦ થઈ જવાની ધારણા છે. ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં આ યોજના માટે ચાર કરોડ રૂપિયા (૪ લાખ ૭૦ હજાર અમેરિકન ડોલર ફાળવવામાં આવ્યા છે. આ રીતે બંને તાલીમી યોજનાઓ તથા વસાહત યોજના માટે નીચે મુજબના વધારાના ફંડની જરૂરત રહે છે.

(વધુ માટે જુઓ પાના નં ૮)

વસાહત યોજના	૧૮ કરોડ ૫૦ લાખ રૂપિયા	૨૨ લાખ અમેરિકન ડોલર
એજ્યુકેશન ફોર ઓલ	૬ કરોડ રૂપિયા	૭ લાખ અમેરિકન ડોલર
હાયર એન્ડ પ્રોફેશનલ એજ્યુકેશન કુલ	૪ કરોડ રૂપિયા ૨૮ કરોડ ૫૦ લાખ રૂપિયા	૪ લાખ ૭૦ હજાર અમેરિકન ડોલર ૩૩ લાખ ૭૦ હજાર અમેરિકન ડોલર

મેમણ આલમ-મે-૨૦૧૧

G-11

ઝકાતની અપીલ

(પાના ૧૨નું ચાલુ)

WMO પાકિસ્તાન
ચેપ્ટરની બીજી યોજનાઓ:

-મેમણ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ એન્ડ ટેકનીકલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ (મીટી) એક વોકેશનલ અને ટેકનીકલ ટ્રેનીંગની એક ભવ્ય સંસ્થા છે જ્યાં ૧૦ હજાર સ્ત્રીઓ અને ૫૦૦૦ પુરૂષો સહિત કુલ ૧૫ હજાર વિદ્યાર્થીઓને દર વરસે ટ્રેનીંગ આપીને પોતાના કુટુંબ માટે સારી રોજી રળી લેવા સમર્થ બનવા અને મહિલા વર્ગને સત્તાધારી બનવામાં મદદ કરાય છે. આ ઈન્સ્ટીટ્યુટ નાત-જાત બિરાદરી કે ધર્મના કોઈ પણ ભેદભાવ વગર સૌને માટે ખુલ્લી રખાઈ છે. અત્યારે મીટીને વાર્ષિક ૧૨ કરોડ ૮૦ લાખ રૂપિયા (એક લાખ ૪૪ હજાર કોલર)ની ખાદ્ય ભોગવવી પડી રહી છે.

-મેમણ આલમ: મેમણ બિરાદરીનું ૫૦ વર્ષ જુનું સામયિક છે જે પૂરેપૂરું જાહેરખબરો અને લવાજમ પર ચાલે છે.

-માઈક્રો ફાયનાન્સ સ્કીમ: મેમણ બિરાદરીના નાના પાયે ધંધો કરતા સભ્યોને આ યોજના હેઠળ નાની વેપારી લોનો પૂરી પાડવામાં આવે છે.

-રોઝગાર ફાયનાન્સ સ્કીમ: બેરોજગારોને રોજી રળવામાં મદદ કરવા આ યોજના હેઠળ સીલાઈ મશીનો અને ઓટોરીફાઓ અપાય છે.

-પૂરઝસ્તોમાં રાહત અને વસાહતની યોજના: આ યોજના હેઠળ ૧૮૦ પૂરઝસ્ત બેઘર કુટુંબોને મકાનો પૂરા પાડવામાં આવી રહ્યા છે. ૯૦ મકાનો તો સોંપી દેવાયા છે, જ્યારે કે બીજા ૯૦ મકાનો

બાંધકામના બીજા જુદા જુદા તબક્કામાં છે.

સાહેબ, આપ માનવતાવાદી કાર્યોના હંમેશા સક્રિય સમર્થક રહ્યા છો, એટલે WMO આપને આગળ આવવા અને સંસ્થાના પ્રયાસોને સફળ બનાવવામાં સાથ પૂરાવવાની આગ્રહભરી અપીલ કરે છે.

અત્રે જણાવવાનું છે કે વર્લ્ડ મેમણ ઓર્ગેનાઈઝેશન (WMO)ને ઈન્કમટેક્સ ઓર્ડીનેન્સ ૨૦૦૧ હેઠળ એપ્રિલ લેટર નંબર CIT/cos/v/ 2006/858 તારીખ ૨૭-૭-૨૦૦૬ની રૂએ એક નોન પ્રોડીટ ઓર્ગેનાઈઝેશન તરીકેની સ્વીકૃતિ પ્રાપ્ત છે. આથી સર્ટીફિકેટ આપવામાં આવે છે કે WMOને ફાળો આપનારને ઈન્કમટેક્સ ઓર્ડીનેન્સ ૨૦૦૧ની જોગવાઈ અનુસાર કોસ્ટ પેચીઝ ચેકો દ્વારા દાન અપાયેલી રકમ પર વેરાછૂટ પ્રાપ્ત કરવાનો અધિકાર છે.

હાય ફાય

આજકાલ લગ્નગાળો ચાલે છે. ચારે તરફ ધૂમધડાકા છે. એમાં વળી કોઈ હાય ફાય મોટા માણસના ઘરમાં દીકરી દીકરાના લગ્ન હોય તો પૂછવું જ શું. ઉપરવાળાએ ધન આપ્યું છે તો ધૂમધમાકા કરવા જ જોઈએ. એમાં કાઈ વાંધો નથી. દસ લાખ જાણે ખરચ થવાનો હોય ત્યાં ખાલી પચાસ હજાર રૂપિયાનો ખર્ચ રાખો.

તમારે દૂર જવાની જરૂર નહીં પડે. ફકીર તો માંગીને પૈસા લઈ લ્યે છે પણ મિડલ ક્લાસના લોકો વધારે પરેશાનીમાં છે. અમારે ત્યાં દુબઈમાં એવા લોકોને સફેદપોશ કહીએ છીએ. ઘરમાં દીકરીઓ છે. મોટી દીકરીના લગ્ન કરવા છે પણ કોઈ રીતે પૈસા બચતા નથી. દીકરી રૂપાળી છે. થોડું ઘણું ભણાવ્યું છે. માંગા પણ આવે છે. પૈસા જમા થતા નથી. મા ને પિતા પરેશાન છે. એવા લોકોને તમે શોધશો તો એક નહિ વીસ મળશે. એ પચાસ હજાર લઈને માતા-પિતાનું દુઃખ દૂર કરો. પછી જુઓ તમે તમારા દીકરીમાં ૧૫ લાખ ખર્ચ કરશો તો તમારા મનમાં ઘણી શાંતિ હશે કે આજ મેં એક નહિ બે દીકરીઓને વળાવી. આપણો જ્યારે ઉપર જવાનો વારો આવે તો તો જાણે આપણા ઉપર ફૂલોનો વરસાદ થાયને આપણે શાંતિથી ઉપર જઈએ. સુવિચાર છે-હાય ફાય એવું કરશો ને !

-સઈદા ચાકુબ (દુબઈ)

મેમણી

બોલીની મહત્તા

આજે કદાચ આપણને આપણી વચ્ચેના સામ્ય, એકરૂપતા સામે કોઈ ખતરો લાગતો ના હોય, પણ આજથી પચીસ-પચાસ કે સો વર્ષ પછીનો વિચાર કરો ! અગર આપણે મેમણી બોલીને વ્યવહારમાં સંપૂર્ણ ભાષા તરીકે વિકસાવવા કશું જ નહીં કરીએ તો એક અલગ સમૂહ તરીકેની આપણી આગવી ઓળખને ખોઈ બેસીશું. મેમણી બોલી જ આપણી વચ્ચેનું એકમાત્ર બંધનકારક બળ છે.

મેમણ આલમ- મે-૨૦૧૧

G-12

Memon Industrial & Technical Institute

A project of *World Memon Organization* in collaboration with *CDGK*

Affiliated with City & Guilds of the U.K

Courses Offered for Women

- Beautician Basic
- Beautician Advance
- Fine Arts
- Arts & Crafts
- Hand & Machine Embroidery
- Sewing & Cutting
- Dress making & Boutique Designing
- Mehndi
- Cooking & Baking (Pakistani)
- Cooking & Baking (Chinese & Continental)
- Textile Designing
- MS. Office
- Graphics Designing
- AutoCAD
- English Language (Level-1)
- English Language (Level-2)

City & Guilds
Approved Centre

MITI
now offers a chance
to
enter the field
of
**Multimedia
&
IT**

MS Office

AutoCAD

3D Studio Max

Graphics Designing

Animation

Video Editing

Web Designing

Courses Offered for Men

- English Language
- Computer Hardware
- Mobile Phone Repairing
- Generator operator
- Industrial Electrician
- General Electrician
- Refrigeration Air condition
- Motor rewinding
- Lift Technician
- Auto Electrician
- Auto Air-condition
- Auto Mechanic
- Motor Cycle Mechanic
- Home UPS repairing & installation
- CNG kit installation & Tuning
- Welding
- Plumbing
- Sewing & Cutting

MITI: Plot # ST- 1/8, Sector 36-I, (Civic Center-3) Korangi -5, Karachi
Tel: 021-35035542/43,45,46 Email: mgmt@wmomiti.com

www.wmomiti.com

لطیفے

ایک صاحب نے اپنے لڑکے سے پوچھا اب تم میٹرک پاس کر چکے ہو آگے کیا بننا چاہتے ہو۔
لڑکے نے شرماتے ہوئے کہا ”دولہا“۔

☆☆☆

تقریر کرتے ہوئے ایک شخص بولا ”میرے بھائیو! میں آپ کے لیے بڑی سے بڑی قربانی دوں گا۔“
ہال میں سے آواز آئی۔ ”بھئی آپ کی قربانی جائز نہیں۔“
مقرر صاحب بولے۔ ”کیوں جائز نہیں؟“
ہال میں سے دوسری آواز آئی۔ ”آپ کا ایک کان کٹا ہوا ہے۔“

☆☆☆

ایک بار ملا نصیر الدین دو خانہ کھول کر بیٹھ گئے۔ ایک من چلے کو شرارت سوچھی وہ بولا۔ ”حکیم صاحب! مجھے کوئی دوا تجویز فرمائیں۔ جب میں سونے کے لیے آنکھیں بند کر کے لیٹتا ہوں تو بھوک نہیں لگتی۔“

ملا جی فوراً بولے۔ ”یہ دو پڑیاں لو، ایک صبح جاگنے سے پہلے اور دوسری رات کو سونے کے بعد کھا لینا۔ انشاء اللہ شفا ہوگی۔“

☆☆☆

ایک زمیندار کی گائے چوری ہوگئی۔ اس نے اپنے نوکر کو رپورٹ کروانے کے لیے بھیجا۔ نوکر نے پوچھا۔ ”تھانے دار سے کیا کہوں؟“ زمیندار نے کہا، ”کہنا کہ رات کے بارہ بج رہے تھے، تارے چمک رہے تھے، کتے بھوک رہے تھے، چوروں نے دیوار پھلانگی اور گائے کو لے کر بھاگ گئے۔“

نوکر راستے میں جملوں کی ترتیب بھول گیا اور رپورٹ اس طرح لکھوانے لگا۔ ”دن کے بارہ بج رہے تھے، کتے چمک رہے تھے، تارے بھوک رہے تھے، چوروں نے گائے پھلانگی اور دیوار لے کر بھاگ گئے۔“

☆☆☆

ننھی کلی جسے ”ٹی وی“ نے مسل دیا

ام عائشہ

تنگ کر رہی تھی تو میں نے اسکو ٹی وی (ٹی بی) پر کارٹونز لگا کر ریہوٹ ٹی وی پر رکھ کر کہا کہ تم یہ دیکھو میں کچھ کام کر رہی ہوں مجھے تنگ نہ کرنا عافیہ کوئی وی لاؤنج میں چھوڑ کر میں کچن میں چلی آئی، تھوڑی دیر بعد عافیہ کی ہلکی سی چیخ کی آواز آئی، تو میں کچن سے دوڑتی ہوئی آئی، جیسے ہی ٹی وی لاؤنج میں پہنچی تو سامنے کا منظر دیکھ کر میری چیخ نکل گئی..... میری ننھی عافیہ ٹی وی کے نیچے دبلی پڑی تھی شاید وہ ریہوٹ اٹھانے کے لئے لڑالی پر چڑھی تھی اور لڑالی ٹی وی سمیت اس ننھی جان پر آگرا۔ 27 انچ کا ٹی وی کافی بڑا تھا۔ عافیہ اس کے نیچے دبلی پڑی تھی۔ بڑی ہی مشکلوں سے کسی طرح میں نے ٹی وی کے نیچے سے اس کو نکالا۔ عافیہ کے والد آفس گئے ہوئے تھے جلدی سے ان کے چچا کو جو کہ نچلے فلور پر رہتے تھے بلوایا، وہ فوراً اسپتال لے کر گئے لیکن ڈاکٹر کے مطابق یہ بچی تو ٹی وی گرنے کے بعد گلاسز تک نہ لے سکی تھی۔ اتنا کہہ کر وہ پھوٹ پھوٹ کر رونے لگی۔ میں بھی اس بیماری بچی کی موت کی یہ المناک داستان سن کر رو پڑی، کئی دن تک عافیہ میرے دماغ پر چھائی رہی۔ وہ پھول اپنی لطافت کی داد پانہ سکا، کھلا ضرور مگر کھل کے مسکرا نہ سکا، ٹی وی واقعی ایک لعنت ہے اور ہماری روحانی زندگی کے لئے ٹی بی سے کسی طرح کم نہیں ہے۔ عافیہ کی والدہ نے اگلے روز ہی اس لعنت سے نجات حاصل کر لی لیکن ایک بہت قیمتی چیز ضائع ہو جانے کے بعد..... میری تمام ان قارئین وقاریات سے جو کہ اس لعنت کو اپنے گھروں میں سجائے ہوئے ہیں گزارش ہے کہ موقع ہے پلیز! آپ بھی ایسے ہی کسی نقصان سے پہلے اس لعنت سے چھٹکارہ حاصل کر لیں ورنہ دوسرا بڑا خسارہ آخرت کا تو ویسے بھی اٹھانا پڑے گا اللہ ہم سب کو دنیا و آخرت کے بڑے خسارے سے دنیا ہی میں نجات کی توفیق عطا فرمائے۔
(آمین)

کچھ ہفتیاں ایسی بھی ہوتی ہیں جو آپ کے دل و دماغ پر امنٹ اثرات چھوڑ جاتی ہیں جو باوجود عرصہ گزر جانے کے آپ کو یاد آتی رہتی ہیں اور آپ کی شدید خواہش ہوتی ہے کہ آپ کو دوبارہ نظر آجائیں، ایسی ہی ایک ہستی میرے ذہن کے پرسوں پر بھی اپنے امنٹ اثرات چھوٹ گئی ہے وہ کوئی مشہور شخصیت نہیں بلکہ ایک ننھی منی تین سالہ پیاری سی بچی ہے۔ جس کا نام بھی مجھے معلوم نہیں..... جی ہاں ایک نہایت معصوم سی بچی وہ روزانہ اپنی والدہ کی انگلی تھامے لان کا فراک پہنے اور اپنے لمبے سے بالوں کی پونی بنائے اپنی (بڑی) بہن کو لینے کبھی راستے میں کبھی اسکول کی انتظار گاہ میں نظر آتی تھی۔ میں اپنی بیٹی عائشہ کو لینے اسکول جاتی تھی۔ تقریباً روز ہی میری نظر اس بچی پر پڑتی۔ میں دیر تک غور سے اسے دیکھ جاتی، جانے اس بچی میں ایسا کیا تھا؟ پھر عائشہ کے زسری کے پیپر کے بعد جون جولائی کی چھٹیاں ہو گئیں، چھٹیوں کے بعد اسکول کھلے لیکن بچی کی والدہ اب اسکیلہ ہی اپنی بڑی بیٹی کو اسکول لینے آئے نہ لگیں۔ یوں کافی عرصہ تک مجھے وہ نظر نہ آئی اسے دیکھنے کی آرزو جانے کیوں میرے دل میں بالکل چمانے لگی تھی۔ ایک دن یونہی اتفاق سے اسکول کی انتظار گاہ میں مجھ ان کے برابر والی نشست پر جگہ ملی۔ موقع غنیمت جان کر میں نے فوراً اس خاتون سے اس بچی کے متعلق پوچھا کہ ”کیا بات ہے آپ آج کل اپنی چھوٹی بیٹی کو ساتھ نہیں لارہیں؟“

میرے استفسار پر انہوں نے جو کچھ بتایا وہ میرے رونگٹے کھڑے کرنے کے لئے کافی تھا وہ کہنے لگی کہ ”عافیہ تو پانچ مہینوں سے میرے ساتھ نہیں آ رہی وہ تو اب اس دنیا ہی میں نہیں رہی۔ انہوں نے بتایا کہ ایک روز بڑی بیٹی مسافرہ کو اسکول بھیجنے کے بعد گھر کے معمول کے کام انجام دینے لگی عافیہ مجھے

ٹوٹکے

شریفہ حاجیانی

رکھنے کے لئے یہ نسخہ استعمال کریں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

لہسن ہائی بلڈ پریشر کے لئے بہت مفید ہے اس کی پوتھی سے ایک جوالیس اور اس کے چھوٹے چھوٹے ٹکڑے کر کے انہیں منقی میں لپیٹ کر صبح نہار منہ کھائیں۔ اس سے بلڈ پریشر معمول پر رہے گا۔ ایک چائے کا چمچ آملوں کا جوس اور ایک چائے کا چمچ شہد کو اچھی طرح ملا کر صبح نہار منہ استعمال کریں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

تلسی (پودے) کے چار اور نیم کے دو پتے صبح نہار منہ چبا کر پانی سے نکل جائیں اس سے بھی بلڈ پریشر نارمل رہے گا۔

گلاب کے فائدے

جن لوگوں کو یہ شکایت ہو کہ ان کے ہاتھ پاؤں سے آگ نکلتی محسوس ہوتی ہے۔ کیسی ہی سخت سے سخت سردی ہو یہ لوگ پاؤں لحاف سے باہر ہی نکال کر سو تے ہیں انہیں چاہیے کہ ایک کھانے کا چمچ عرق گلاب آدھے گلاس پانی میں حل کر کے اس میں چینی ملائیں اور ٹھنڈا کر کے پی لیں۔ اس یہ شکایت دور ہو جائے گی۔

مسوڑھے کمزور ہوں اور دانت کمزور ہو جائیں تو خشک گلاب کے پھولوں کو پانی میں ابال کر اس سے بار بار کلیاں کریں اس کے علاوہ خشک گلاب کی پتیوں کو باریک پیس کر کپڑے میں ڈال کر چھان لیں اسے منجن کے طور پر دو بار روزانہ دانتوں پر ہلکے ہلکے برش کرتے رہیں ایسا کرنے سے دانتوں کی کمزوری دور ہو جاتی ہے اور منہ سے ناگوار مہک بھی ختم ہو جاتی ہے۔

تازہ گلاب میں قبض دور کرنے کی صفت ہوتی ہے جبکہ خشک گلاب سے قبض ہوتا ہے اگر کسی کو قبض کی شکایت ہے تو تازہ گلاب کی پتیوں کو دودھ میں ابال کر چھان لیں اور ٹھنڈا کر لیں اس کے بعد چینی ملا کر شربت کی طرح گھونٹ لے لے کر پی لیں روزانہ کھانے کا ایک چمچ ضرور پیئیں۔

سیب کے چھلکے سے نہایت خوشبودار قہوہ تیار کر سکتے ہیں۔ قہوہ بناتے وقت اس میں سیب کے تھوڑے سے چھلکے شامل کر کے جوش دیں اس میں حسب ضرورت شہد اور لیموں کا رس بھی ملا لیں۔ ڈالنے میں لذیز قہوہ بوڑھے اور کمزوروں کے لئے نہایت مفید ہے۔

پیاز کی بو ہاتھوں سے جلد نکل جانے کے لیے ان پر ہلکا سا لیموں لگائیں اور چند لمحے ہاتھوں پر ملیں پھر ہاتھ دھولیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

نمک دانی میں دو تین لونگ ڈالنے سے نمک نہیں جے گا۔ اس کے علاوہ چاول کے دانے بھی ڈال دیں۔

خشک جلد کے علاج کیلئے مفید ٹوٹکے

اکثر خواتین حضرات جلد کی خشکی دور کرنے کے لیے مختلف کریمیں استعمال کرتے ہیں۔ ان کے لئے یہ ٹوٹکے بہت مفید ہے۔ آدھا کپ دودھ ابالیں اور اسے تھوڑی دیر کے لئے ٹھنڈا ہونے کے لئے رکھ دیں۔ اس دوران آپ اپنے ہاتھوں اور چہرے پر روٹی کی مدد سے نیم گرم دودھ ملنے رہیں تقریباً دس منٹ کے بعد نیم گرم پانی سے منہ دھولیں۔ اس کے بعد جو دودھ ٹھنڈا ہونے کے لیے رکھا تھا اس کے اوپر سے بالائی کی تہہ اتار کر چہرے اور ہاتھوں پر لگائیں۔ جب خشک ہو جائے تو منہ دھولیں صابن کا استعمال نہ کریں اور ہفتے میں دو، تین مرتبہ ایسا کریں جلد کی خشکی دور ہو جائے گی۔

معدے کی تیز ابیت، ناشتے

میں دودھ استعمال کریں

طبی ماہرین نے معدے میں تیز ابیت کے مریضوں کو صبح کے ناشتے میں پھلوں کا جوس پینے کے بجائے ملائی کے بغیر دودھ کا مشورہ دیا جو زیادہ بہتر ثابت ہو سکتا ہے ایک برطانوی یونیورسٹی کے ماہرین کی جاری کردہ رپورٹ میں بتایا گیا کہ جو لوگ دودھ کو وزن بڑھنے کے خوف سے نہیں پیتے وہ لاعلم ہیں حالانکہ صبح کے ناشتے میں دودھ کا استعمال زیادہ فائدہ مند ثابت ہوتا ہے۔ رپورٹ میں بتایا گیا کہ دودھ پینے اور جوس پینے والے لوگوں کا جب بلڈ چیک کیا گیا تو معلوم ہوا کہ دودھ کی وجہ سے خون میں زہریلے مواد کی شرح زیادہ کم تھی۔

بلڈ پریشر کنٹرول کرنے کا مفید نسخہ

ہائی بلڈ پریشر کی صورت میں اپنی میڈیسن کا استعمال جاری رکھیں اور نمک و مرغن غذاؤں سے پرہیز کریں۔ بلڈ پریشر کو معمول پر

تھوڑے سے کارن فلور میں انڈے کی سفیدی کس کر کے پیسٹ بنالیں اسے بلیک بیڈز کی جگہ لگائیں اور خشک ہونے کے بعد چہرہ دھولیں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

کھانے کا سوڈا عرق گلاب میں کس کر کے ناک پر لگائیں انگلیوں کے پوروں سے ہلکے ہلکے مساج کریں اور پانچ منٹ کے بعد دھولیں متاثرہ جگہ چمک اٹھے گی۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

منہ دھونے کے بعد ٹونر ضرور استعمال کریں اس کے لیے عرق گلاب بھی بہتر ہے گا اس کا اسپرے استعمال کریں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

چہرہ دھونے کے بعد چہرے کی ساخت کے مطابق موچر انزر استعمال کریں چکنی جلد کیلئے آئل کنٹرول موچر انزر استعمال کریں۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

اگر آپ کے نقوش موٹے اور بھدے ہیں تو پھٹکری کو پانی کی مدد سے نقوش پر رگڑیے تو کچھ عرصے میں موٹے نقوش مناسب ہو جائیں گے۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

جائفل اور سرسوں کا تیل ملا کر جوڑوں پر لپ کرنے سے جکڑے ہوئے اعضاء کھلتے ہیں اور جوس ختم ہوتی ہے۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

اگر گلاب کا پودا بڑھتا نہ ہو تو اس میں چائے کی پتی کا پانی دیں تیزی سے بڑھنا شروع ہوگا اور پھول بھی زیادہ نکلے گا۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

فرنچیز پر جس جگہ دیمک لگی ہو پہلے اسے صاف کریں پھر اس جگہ پر کپڑے کی مدد سے آئیوڈکس اچھی طرح لگائیں۔ دیمک ہمیشہ کیلئے ختم ہو جائے گی۔

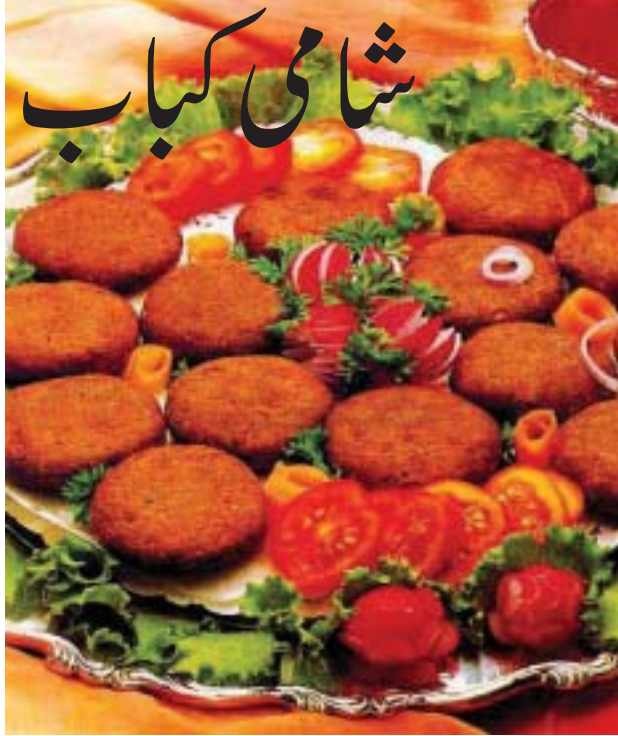
☆☆☆☆☆☆☆☆

بھنڈی پکانے کے دوران اس میں سے جوالیس نکلتا ہے اس کی وجہ سے بھنڈیاں آپس میں چپکے لگتی ہیں لیکن اگر آپ بھنڈی پکنے کے دوران ان پر چند قطرے لیموں ڈال دیں گی تو ایسا نہیں ہوگا۔

☆☆☆☆☆☆☆☆

عالم کا دسترخوان

شامی کباب

(ان کو کاٹ لیں)

ہرا دھنیا

لیموں

ایک عدد (دائے کاٹ لیں)

پیاز درمیان

ایک عدد (دائے کاٹ لیں)

گھی

چھ کھانے کے چمچ

ترکیب:

پسے ہوئے قیمے میں سارا پاپا ہوا مصالحہ ملا لیجئے۔ پھر اسے آٹھ حصوں میں تقسیم کر کے چھوٹے گولے بنالیجئے۔ ہر ایک گولے کے درمیان کٹا ہوا مصالحہ رکھیے اور قیمہ سے برابر کر دیجئے پھر اسے تھیلی سے یوں دبائیے کہ تکیا کی شکل بن جائے اس کے بعد گھی میں تلیے یہاں تک کہ سرخ ہو جائیں کھاتے وقت نیو اور پیاز کے دائرے اوپر رکھ لیجئے۔

اجزاء:

آدھا کلو

چوتھائی پیالی

(دونوں کو ابال کر پیس لیں)

آدھا انچ کاکڑا

ایک چائے کا چمچ

آدھا چائے کا چمچ

ایک چائے کا چمچ

لال مرچ پسلی ہوئی

آدھا انچ کاکڑا

چار سے چھ عدد

حسب ذائقہ

ان سب کو ملا کر باریک پیس لیں

آٹھ جوئے

حسب ضرورت

گلاب جامن

ترکیب:

پہلے کھولے کو اتنا گوندھیں کہ گٹھلیاں نہ رہیں اور نرم ہو جائے میدہ اور بیکنگ پاؤڈر ملا کر چھان لیجئے پھر آہستہ آہستہ کھویا۔ میدہ اور شکر قند کو ملا کر نرم گوندھ لیجئے اور چھوٹے چھوٹے گولے بنالیجئے۔ (اگر چاہیں تو بیج میں الائیجی کے کچھ دانے رکھ دیں) گھی کو کڑا ہی میں گرم کر کے گولے ڈال دیجئے پھر کڑا ہی کو نیچے اتار لیجئے تاکہ گلاب جامن آہستہ آہستہ پک جائیں۔ جب بادامی رنگ کے ہو جائیں تو گھی سے نکال کر گرم شیرہ میں ڈال دیجئے۔ جب ٹھنڈا ہو جائے تو گلاب کا ایسنز ڈال دیجئے گلاب جامن تیار ہیں۔

بیکنگ پاؤڈر

بڑی الائیجی

(اس کا استعمال ضروری ہے)

گلاب کا ایسنز

دو کھانے کے چمچ

گھی

تیلے کیلئے درکار ہوگا

اجزاء:

آدھی پیالی

چار کھانے کے چمچ

ایک چھٹا تک

(ابال کر چھیل لیں اور پھر مسل لیں)

ایک چھٹا تک

(ابال کر چھیل لیں اور پھر مسل لیں)

چھ کھانے کے چمچ (پتلا شیرہ بنا لیجئے)

شکر

سہکتی کلیاں

گھوڑے کے سوا گھر میں کچھ نہ تھا، حضرت اسماء خود بانگوں میں جا جا کر گھوڑے کے لیے گھاس لایا کرتی تھیں۔ حضرت ابو بکر صدیق رضی اللہ تعالیٰ عنہ نے سانس کے لیے غلام بھیجا تو اس مشقت سے نجات پائی۔

صحابیات گھر کے معمولی معمولی کام بھی خود انجام دیتی تھیں۔ مشک پھٹ جاتی تو خود سی لیتیں، آٹا گوندھنا، روٹی پکانا اور گھر کے دیگر کام دھندے کے علاوہ دیگر صنعتی کام بھی کیا کرتی تھیں۔ ام المؤمنین حضرت سودہ رضی اللہ تعالیٰ عنہا طائف کی ادھوڑی بناتی تھیں جس کی وجہ سے ان کی مالی حالت تمام ازواج مطہرات سے بہتر تھی۔ بعض صحابیات کپڑے بھی سیتی تھیں۔ ہمیں بھی ان مقدس ہستیوں کے نقش قدم پر چلتے ہوئے اپنا ہر کام خود کرنا چاہئے

اشعار

ہوا کے دوش پر رکھے ہیں چراغ خود ہم نے
جو بجھ گئے تو ہوا سے شکایتیں کیسی؟
(روینہ نعیم۔ کراچی)

☆☆☆

اس زندگی کے حسن کی تائید نہ پوچھ
جو حادثوں کی دھوپ میں تپ کر نکھر گئی
(آمنہ وسیم۔ کراچی)

☆☆☆

بہت مشکل ہے ہر چہرے سے دل کا راز پڑھ لینا
جو گہرے لوگ ہوتے ہیں وہ پہچانے نہیں جاتے
(رانا شہزاد جمیل، کراچی)

☆☆☆

کچھ لوگ خود اپنی کوشش سے طوفان کی زد سے بچ نکلے
کچھ لوگ مگر ملاحوں کی ہمت کے سہارے ڈوب گئے
(ہنت آدم۔ کراچی)

☆☆☆

منزل کا تعین ہے نہ رستے کی خبر ہے
کیا سوچ کے ہم لوگ سفر پر نکل آئے
حافظ سمیہ ہانیل۔ کراچی

☆☆☆

صدف صدف موتی

حضرت سید احمد شہید رحمہ اللہ کے ہاں ذکر و مراقبہ کے مشاغل جاری رہا کرتے تھے مگر سلوک بالقرآن یعنی کلام اللہ شریف سے انتہائی شغف اور اس کی تلاوت کا بے پناہ شوق، یہ بھی آپ کے طریقہ و ارشاد کا اہم جزو تھا۔ جب سید صاحب رحمہ اللہ کا قافلہ حج کے لیے مکہ معظمہ پہنچا تو جائزہ لیا گیا کہ ہر ایک مرد اور عورت حافظ قرآن تھے، حتیٰ کہ دس سالہ بچے بھی حافظ قرآن تھے۔ ایک مرتبہ مکہ معظمہ کے ایک صاحب سے گفتگو ہو رہی تھی تو حفظ قرآن کا تذکرہ آیا، سید صاحب کے رفقاء میں سے کسی نے فرمایا..... کیا کوئی مسلمان ایسا بھی ہو سکتا ہے جو حافظ قرآن نہ ہو؟..... اس پر گفتگو کرنے والے کو تعجب ہوا، انہوں نے پوچھا کہ کیا آپ کے ساتھیوں میں سب حافظ قرآن ہیں؟..... جواب اثبات میں دیا گیا۔ پھر تحقیق کی گئی تو نہ صرف یہ معلوم ہوا کہ ہر ایک مرد حافظ قرآن بھی بلکہ عورتیں بھی حتیٰ کہ دس سالہ بچے بھی حافظ قرآن ہیں۔

(بحوالہ: علماء ہند کا شاندار ماضی)

آثارِ صابیات... اپنا کام خود کرنا

صحابیات خانہ داری کے کاموں کو خود اپنے ہاتھ سے انجام دیتی تھیں اور اس میں سخت سے سخت تکلیف برداشت کرتی تھیں۔ حضرت فاطمہ رضی اللہ تعالیٰ عنہا رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کی محبوب ترین صاحب زادی تھیں لیکن چکی پیٹتے پیٹتے ہاتھوں میں چھالے پڑ گئے تھے، مشکیزے میں پانی لاتے لاتے سینہ داغ دار ہو گیا تھا اور کپڑے جھاڑ دینے کی وجہ سے چیکٹ ہو گئے تھے۔

ازواج مطہرات باری باری گھر کا کام دھندا خود کیا کرتی تھیں، ایک دن حضرت عائشہ رضی اللہ تعالیٰ عنہا کی باری تھی آپ نے جو پیسے، روٹی پکانی اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کا انتظار شروع کر دیا، آپ کے آنے میں دیر ہو گئی تو سو گئیں۔ آپ صلی اللہ علیہ وسلم آئے تو جگایا۔

حضرت اسماء رضی اللہ تعالیٰ عنہا حضرت ابو بکر صدیق رضی اللہ تعالیٰ عنہ کی صاحب زادی تھیں اور ان کی شادی حضرت زبیر رضی اللہ تعالیٰ عنہ سے ہوئی تھی، وہ اس قدر مفلس تھے کہ ایک

نعت رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم

لب پہ نعت پاک کا نعمہ کل بھی تھا اور آج بھی ہے
میرے نبی سے میرا رشتہ کل بھی تھا اور آج بھی ہے
پست وہ کیسے ہو سکتا ہے جس کو حق نے بلند کیا
دونوں جہاں میں ان کا چرچا کل بھی تھا اور آج بھی ہے
اور کس جانب کیوں جائیں اور کس کو کیوں دیکھیں
اپنا سب کچھ گنبدِ حضراء کل بھی تھا اور آج بھی ہے
فکر نہیں ہے ہم کو کچھ بھی، دکھ کی دھوپ کڑی تو کیا
ہم پر ان کے فضل کا سایہ کل بھی تھا اور آج بھی ہے
بدلہ لو گستاخ نبی کا غیرت کے مسلم زندہ ہے
دین پہ مر مٹنے کا جذبہ کل بھی تھا اور آج بھی ہے
ان کے در سے سب ہو آئے جانہ سکا تو ایک صبح
یہ ہے اک تصور تنہا، کل بھی تھا اور آج بھی ہے
پسند کا شرف احمد۔ کراچی

غزہ کی ایک ماں

گلاب موتی کی اوزھنی میں چھپ گیا ہے کیا؟
یہ ماہ تاب چاندی کو اوڑھ کر سو گیا ہے کیا؟
یہ میرا آفتاب بدلیوں میں گھر گیا ہے کیا؟
ابھی ہلک رہا تھا میری گود میں، اسے ہوا ہے کیا؟
بہوں کی گھن گرج میں اس کو نیند کیسے آگئی؟
جگاری ہوں نیند سے مگر یہ جاگتا نہیں
مرے خدایا یہ کہیں.....؟ نہیں مرے خدا نہیں؟
ابھی تو اس کے منہ سے ماں کا لفظ بھی نہیں سنا
ابھی تو میں نے اس کا پہلا سال بھی نہیں گنا
ابھی تو اس کی نرمیاں رچی ہیں میری گود میں
ابھی تو اس کی گرمیاں بسی ہیں میں گود میں
کھلونا کوئی اس کے واسطے میں لا نہیں سکی
میں سردیوں کی دھوپ میں اسے کھلا نہیں سکی
جسے چمک سمجھ کے تم بنے، بہت ہی خوش ہوئے
وہ ”ہم ہے میری جان! ہم“ اسے بتا نہیں سکی
لو سو گیا، کہانی میں کوئی اسے سنا نہیں سکی
محمد عثمان سومرو

آم پھلوں کا بادشاہ

☆ آم کے پتے، چھال، گوند، پھل اور تخم سب دوا کے طور پر استعمال ہوتے ہیں۔ آم کا اچار جس قدر پرانا ہو اس کا تیل گنج کے مقام پر لگائیں بال چرمیں بھی فائدہ ہوگا۔

☆ آم کے درخت کی تنی ڈالی کی لکڑی سے روزانہ بطور مسواک کرنے سے منہ کی بدبو جاتی رہے گی۔

☆ آم کے بورکاسفوف روزانہ نہار منہ چینی کے ساتھ استعمال کریں، مرض جربان میں مفید ہے۔

☆ جن لوگوں کو پیشاب رکنے کی شکایت ہو آم کی جڑ کا چھلکا، برگ شیشم ایک ایک تولہ لے کر ایک کلو پانی میں جوش دیں، جب پانی تیسرا حصہ رہ جائے تو اٹھنڈا کر کے چینی ملا کر پی لیں، پیشاب کھل کر آئے گا۔

☆ ذیابیطس کے مرض میں آم کے پتے جو خود بخود جھڑ کر گر جائیں سائے میں خشک کر کے سفوف بنالیں، صبح وشام دودو ماشہ پانی سے استعمال کرنے سے چند دنوں میں فائدہ ہوتا ہے۔

☆ نکسیر کی صورت میں آم کے پھولوں کو سائے میں خشک کر کے سفوف بنالیں اور بطور نسوار ناک میں لینے سے خون بند ہو جاتا ہے۔

☆ جن لوگوں کے بال سفید ہوں، آم کے پتے اور شاخیں خشک کر کے سفوف بنالیں، روزانہ تین ماشہ یہ سفوف استعمال کیا کریں، کھانسی، دمہ اور سینے کے امراض میں مبتلا لوگ آم کے نرم تازہ پتوں کا جو شانہ، ارٹھی کے درخت کی چھال اور سیاہ زیرے کے سفوف کے ساتھ استعمال کریں۔

☆ آم کی چھال قابض ہوتی ہے اور اندرونی تھلیوں پر نمایاں اثر کرتی ہے۔

☆ چھال سے نکلا ہوا گوند کوؤں پر لگایا جاتا ہے۔

☆ تیل اور عرق لیووں کے ساتھ بنایا ہوا مرہم خارش اور دوسرے امراض جلد میں استعمال کرایا جاتا ہے۔

شمار غذائی و دوائی اثرات رکھتا ہے۔

اس کے استعمال سے بھوک لگتی ہے اور صفرا کم ہوتا ہے۔ موسمی تقاضوں کو پورا کرنے کے لیے لو کے خدشات سے بچاتا ہے۔ البتہ ایسے لوگ جن کو نزلہ، زکام اور کھانسی ہو ان کو ہرگز استعمال نہیں کرنا چاہیے۔ کیونکہ فائدہ کے بجائے نقصان ہو سکتا ہے۔

آم جو پکا ہوا اور ریلا ہو تمام عمر کے لوگوں کے لیے یکساں مفید ہے۔ جو بچے لاغر اور کمزور ہوں ان کے لیے تو عمدہ قدرتی ٹانک ہے۔ یہ خوش ذائقہ پھل نہ صرف خون پیدا کرنے والا قدرتی ٹانک ہے بلکہ گوشت بھی بناتا ہے اور نشائی اجزاء کے علاوہ فاسفورس، کئلشیم، فولاد، پوٹاشیم اور گلوکوز بھی رکھتا ہے۔ اسی لیے دل و دماغ اور جگر کے ساتھ ساتھ سینہ اور پھیپھڑوں کے لیے بھی مفید ہے۔ البتہ یہ امر پیش نظر رہنا چاہیے کہ آم کا استعمال کرنے کے بعد دودھ پانی ملا کر ضرور استعمال کرنا چاہیے۔ یوں آم کے فوائد بڑھ جائیں گے۔ بعض لوگ آم کھانے کے بعد گرانی محسوس کرتے ہیں اور بوجھل طبیعت ہو جاتی ہے۔ انہیں آم کے بعد جامن کے چند دانے استعمال کرنے چاہئیں۔ جامن آم کا مصلح ہے۔

علاج

قدرت نے جتنے بھی پھل عطا فرمائے ہیں یہ موسمی تقاضے پورا کرنے کی صلاحیتوں سے مالا مال ہیں۔

☆ آم موسم گرما کا پھل ہے اور موسم گرما میں دھوپ میں باہر نکلنے سے لو لگ جاتی ہے، لو لگنے کی صورت میں شدید بخار ہو جاتا ہے، آنکھیں سرخ ہو جاتی ہیں، لو کے اثر کو ختم کرنے کے لیے پکا آم گرم رکھ میں دبا دیں، نرم ہونے پر نکال لیں، اس کا رس لے کر ٹھنڈے پانی میں چینی کے ساتھ ملا کر استعمال کرائیں، لو لگنے کی صورت میں تریاق کا کام دے گا۔

آم جو پھلوں کا بادشاہ ہے کا شمار برصغیر کے بہترین پھلوں میں ہوتا ہے۔ یہ ایک مقبول پھل ہے جسے برصغیر کا بچہ بچہ پہچانتا ہے۔ آم اپنے ذائقہ، تاثیر، رنگ اور صحت بخشی کے لحاظ سے سب سے منفرد ہے اور برصغیر میں کاشت کے سبب سستا بھی ہے۔ آم کا درخت خوب پھول لاتا ہے، اور اس کی سینکڑوں اقسام ہیں۔

ویسے تو آم کی متعدد اقسام ہیں۔ تاہم دو قسمیں عام ہیں تنگی اور قلمی۔ کچا آم جن میں گٹھلی نہیں ہوتی، کیری کہلاتا ہے اور اس کا ذائقہ ترش ہوتا ہے اور بعض حالات میں اس کا استعمال بھی نقصان دہ ہوتا ہے۔ البتہ پکا ہوا آم شیریں اور کھٹا میٹھا ہوتا ہے۔ کچے ہوئے تنگی آم کا رس چوسا جاتا ہے اور قلمی آم کو ترش لیا جاتا ہے۔ آم قلمی ہو یا تنگی بہر صورت پکا ہوا لینا چاہیے کیونکہ اس کے فوائد مسلم ہیں اور یہ ریلا ہونے کی وجہ سے پیٹ میں گرانی پیدا نہیں کرتا اور زود ہضم ہونے کے ناطے جلد جزو بدن بنتا ہے۔ پکا ہوا ریلا آم اپنی تاثیر کے لحاظ سے گرم خشک ہوتا ہے۔ یہی وجہ ہے کہ آم کے استعمال کے بعد کچی لسی پینے کا مشورہ دیا جاتا ہے۔ اس طرح آم کی گرمی خشکی جاتی رہتی ہے جو لوگ کچی لسی دودھ میں پانی ملا ہوا استعمال نہیں کرتے، عام طور پر منہ میں چھالے یا پھوڑے پھنسیاں نکل آنے کی شکایت کرتے ہیں۔ آم کے بعد کچی لسی پینے سے جسم میں فربہی ہوتی ہے اور تازگی آتی ہے۔ آم میں نشاستہ دار اجزاء ہوتے ہیں اس سے جسم موٹا ہوتا ہے۔ آم جس قدر میٹھا اور ریلا ہوگا اسی قدر گرم ہوگا۔ جس قدر کم میٹھا یعنی ترش ہوگا اسی قدر نیم گرم ہوگا اپنے مصفی خون تاثیر کے سبب چہرے کی رنگت کو نکھارتا اور حسن کو دوبالا کرتا ہے۔

ماہرین طب کی تحقیقات سے ثابت ہوتا ہے کہ آم تمام پھلوں میں سے زیادہ خصوصیات کا حامل ہے اور اس میں حیاتین الف و ج تمام پھلوں سے زیادہ ہوتے ہیں۔ کچا آم اپنی تاثیر کے ناطے ٹھنڈا ہوتا ہے اور ذائقے کے لحاظ سے ترش ہوتا ہے یہ بھی اپنے اندر بے

صحت مند ناخن... نفیس شخصیت کی پہچان

ناخنوں کو صحت مند رکھنے کے لیے وٹامن B-2 اور فولاد بہت ضروری ہے یہ غذائی اجزاء پرے پتے والی سبزیوں میں پائے جاتے ہیں

کیونیکل صاف کرنا اپنے روزانہ کے معمولات میں شامل کر لیں۔ باقاعدگی سے حفاظت کے نتائج سے آپ خود حیران ہو جائیں گے کیونکہ اس سے بدنما اور کترے ہوئے ناخنوں میں بھی واضح فرق نظر آتا ہے اور پہلے سے بہتر نظر آنے لگتے ہیں۔ تھوڑی سی کیونیکل کنڈیشننگ کریم ناخنوں کے مین پر لگا کر آہستہ آہستہ مساج کرنے سے جلد موچر اترے ہو جاتی ہے کیونیکل نرم رہتی ہے اور پختے کا خطرہ بھی کم ہو جاتا ہے اس کے علاوہ کمزور

ضروری نہیں کہ ہاتھوں کو جاذب نظر بنانے کے لیے لمبے ناخن رکھے جائیں نفاست سے فائل کئے ہوئے صاف ستھرے ناخن آپ کے ہاتھوں کو بہت سنوارا ہوا انداز عطا کرتے ہیں۔ ناخن آپ کی شخصیت کا اظہار ہوتے ہیں ٹوٹے ہوئے یا دانتوں سے کترے ہوئے ناخن یا اکھڑی ہوئی نیل پالش آپ کی غفلت اور بے پرواہی کی آئینہ دار ہوتی ہے تو کیوں نہ آپ ہفتے میں ایک بار کچھ وقت نکال کر اپنے ہاتھوں کو شرمندگی کی بجائے اپنے لئے فخر کا باعث بنائیں۔ ہمارے ناخن ہمارے انگلی کے آخری جوڑ کی جلد کے نیچے سے شروع ہوتے ہیں یہ حصہ میٹرکس (Matrix) کہلاتا ہے۔ یہاں پر نئے خلیے بنتے ہیں اور مردہ خلیے آگے دھکیل دیئے جاتے ہیں۔ یہ خلیے ہمارے ناخنوں کی ہموار اور سخت سطح بنتے ہیں یہ سطح کیونیکل کہلاتی ہے کیونیکل میٹرکس کی حفاظت کرتی ہے اور ناخن کو جلد سے چپکائے رکھتی ہے تاکہ بیکٹریا وغیرہ اندر داخل نہ ہو سکیں۔ ناخنوں کو توانائی دوران خون ہی کے ذریعے پہنچتی ہے اس لئے غذا بھی ناخنوں کی صحت کے لیے بہت ضروری ہے۔ ناخنوں کو صحت مند رکھنے کے لئے وٹامن B-2 اور فولاد بہت ضروری ہے۔ یہ غذائی اجزاء ہرے پتے والی سبزیوں مثلاً پالک اور گوشت وغیرہ میں پائے جاتے ہیں۔ کیشیم کی کمی سے ناخنوں میں سفید دھبے پڑ جاتے ہیں۔ اس کے لیے اپنی غذا میں دودھ اور انڈے شامل رکھیں۔ ناخن ایک ہفتے میں تقریباً ایک ملی میٹر کی رفتار سے بڑھتے ہیں مگر یہ تناسب مختلف بھی ہو سکتا ہے۔ بچوں حاملہ خواتین اور گرم موسم میں ناخن زیادہ تیزی سے بڑھتے ہیں۔ سردی کے موسم میں یا غذائی کمی سے ان کے بڑھنے کی رفتار سست ہو جاتی ہے عموماً جس ہاتھ سے زیادہ کام لیا جائے اس کے ناخن زیادہ تیزی سے بڑھتے ہیں اس لئے ہاتھوں اور انگلیوں کی باقاعدہ ورزش بہت ضروری ہے۔ ابتدائی نیل کٹر سے ناخنوں کی صحت اچھی ہوتی ہے اور ان کی بڑھنے کی رفتار میں اضافہ ہوتا ہے۔ مینی کیور کئے ہوئے ناخن نہ صرف دلکش لگتے ہیں بلکہ زیادہ مضبوط اور زیادہ لمبے بھی ہوتے ہیں۔ یہ ضروری نہیں کہ آپ ہر ہفتے مینی کیور کریں۔ جب آپ نیل کنڈیشننگ کے طریقوں میں مہارت حاصل کر لیں تو ہر ہفتے 10 منٹ کا نیل شیپنگ روٹین کافی ہوتا ہے مگر آپ ہینڈ کریم کا استعمال اور

اور سوکھے ہوئے ناخنوں کو بھی افادہ ہوتا ہے مساج سے ناخنوں کے بڑھنے کی رفتار ٹھیک رہتی ہے اور ان میں قدرتی گلابی پن بھی آ جاتا ہے اگر آپ کے پاس نیل کنڈیشنر نہیں تو مساج کا کام آپ چند کریم یا باڈی موچر اترے سے بھی لے سکتی ہیں۔

مسائل کا حل

ہینگ نیل ناخنوں کے اطراف کے کیونیکل میں پڑے ہوئے تکلیف دہ کریک کو کہتے ہیں۔ عموماً یہ آپ کی عدم توجہ اور ناخن غلط کاٹنے کی وجہ سے ہوتے ہیں جیسے جیسے ناخن بڑھتا ہے اس پاس کی جلد اس کے ساتھ ساتھ چھینچتی ہے اور پھر پھٹ جاتی ہے اگر آپ بھی اس تکلیف کا شکار ہیں تو فوراً کیونیکل کاٹ دیں اور کیونیکل کریم کا مساج کریں تاکہ انفیکشن کا خطرہ نہ رہے۔ (سخت کیونیکل) اگر آپ کو اپنے کیونیکل پیچھے دھکیلنے میں دشواری ہو رہی ہو تو کیونیکل کریم لگانے سے پہلے کچھ دیر ہاتھ پانی میں بھگو لیں اس سے سخت کیونیکل نرم ہو جاتی ہے اور ہینگ نیل سے بھی بچاؤ دیتا ہے۔ یہ بات ذہن میں رکھیں کہ کیونیکل آپ کے ناخنوں کی حفاظت کرتی ہے اس لئے اس کی حفاظت بھی بہت ضروری ہے۔ اپنے ناخنوں کو کچھ دیر صابن والے پانی میں بھگو میں اس عمل سے نہ صرف ناخن میں جما ہوا میل صاف ہوگا

بلکہ کیونیکل بھی نرم ہو جائے گی اور اسے پیچھے کرنا آسان ہو جائے گا اگر آپ کے ناخن زیادہ خشک ہیں یا کیونیکل جمی ہوئی ہے تو نیم گرم زیتون یا بادام میں ناخن بھگوئیں اس کے علاوہ سفید سر کے یا لیون کے رس میں ناخن بھگونے سے بھی ناخن بہتر ہو جاتے ہیں۔ (پیوند لگانا) آپ ناخنوں کی طرف سے چاہے کتنی ہی احتیاط کیوں نہ برتیں، کبھی نہ کبھی یہ خچ ضرور جاتے ہیں مگر پریشان مت ہوں کیونکہ ایک ناخن کی وجہ سے آپ کو اپنا پورا مینی کیور خراب کرنے کی ضرورت نہیں بلکہ اس نقص کو آپ مندرجہ ذیل ترکیب کے ذریعے با آسانی چھپا سکتے ہیں۔ سب سے پہلے ناخن کے کریک ٹرانسپرنٹ پالش کو ہلکی سی تھپ لگائیں، ٹیولیرز کی مدد سے سفید یا گلابی ٹشو انگلیوں کے سروں پر لگ جائے تو پریشان مت ہوں بس یہ خیال رکھیں کہ کریک مکمل طور پر ڈھک گیا ہو۔ ناخنوں کو قہنجی کی مدد سے ٹشو کے کنارے نفاست سے صاف کر لیں اور ٹرانسپرنٹ پالش کو ایک اور تھپ لگا کر جوڑ آپ کے اگلے مینی کیور تک قائم رہے گا جس میں آپ دوبارہ اسی طریقے پر عمل کرتے ہوئے ناخن جوڑ دیں۔ وقت کے ساتھ ساتھ ناخن بڑھ جائے گا اور آپ عام طریقے سے مینی کیور کر سکیں گی۔

جادو اثر گھریلو ماسک

ہفتے میں دو مرتبہ لگائیں۔ آنکھوں کے ایریا کو محفوظ رکھتے ہوئے یہ ماسک لگائیں۔ پندرہ منٹ بعد دھو لیں اور مونچھ انزرا لگائیں۔

خشک جلد کے لیے

بالائی آدھا چائے کا چمچ، ایک چوتھائی چائے کا چمچ، فروٹ سرکا، ایک چائے کا چمچ، چنے کا آٹا یعنی بیسن، آدھا چائے کا چمچ شہد اور عرق گلاب اتنا کہ جس سے اچھا سا پیسٹ تیار ہو جائے۔ پندرہ منٹ تک یہ ماسک ہفتے میں دو بار یا ہر دوسرے دن بھی لگا سکتی ہیں۔

مٹی جلی جلد کیلئے

ایک چائے کا چمچ نارنگی کے چھلکوں کا پاؤڈر، ایک چوتھائی لیموں کا رس، دو قطرے خوبانی کا تیل، دودھ اتنا لیں جس سے پیسٹ بنایا جاسکے۔ ہفتے میں دو بار پندرہ منٹ تک یہ ماسک لگائیں۔

درج بالا ماسک کے ذریعے بہت جلد آپ جادو اثر جلد کے مالک بن جائیں گے۔ نہ صرف جلد کے بہت سے مسائل حل ہوں گے بلکہ لوگوں سے تعریف سن کر آپ کا سیروں خون بڑھ جائے گا۔

کر دیں۔ رنگو، فریکو، ڈیڈ اسکن، ڈل یا ڈرائی اسکن، سوجن، دھبے، رنگت کا جھلس جانا وغیرہ وغیرہ جیسے مسائل کو ہم ڈبلی مساج کے ذریعے ختم کر سکتے ہیں۔ دوران خون کا باقاعدگی سے رگوں میں گردش کرتے رہنا سوجن کو ختم کرتا ہے۔

اس کے علاوہ پیک کے ذریعے آپ اپنی جلد کو توانا طریقے سے افزائش کر سکتی ہیں کھلے ہوئے مسامات کو بند کرنے اور جلد کی خشکی جیسے مسائل بھی باقاعدہ دیکھ بھال سے ختم ہو جاتے ہیں۔ جس سے اسکن شاداب و تروتازہ لگنے لگتی ہے۔ تاہم اگر آپ نے روزانہ آٹھ گلاس پانی، تازہ سبزیاں و پھل کا استعمال نہ کیا تو پھر جلد کے مسائل بڑھتے چلے جائیں گے۔ باقاعدگی کے ساتھ نیند بھی ضروری ہے اور چہل قدمی کے بھی اچھے اثرات سامنے آتے ہیں۔ ذیل میں ہم چند گھریلو طریقے پر تیار کردہ ماسک بتا رہے ہیں۔ انہیں ٹرائی کریں۔

آئلی اسکن کے لیے

ایک انڈے کی سفیدی اور ملتان مٹی لے لیں۔ ہلدی پاؤڈر چمکی بھر، ایک چائے کا چمچ نارنگی کے چھلکوں کا پاؤڈر اور لیموں کا رس ایک چوتھائی حصہ۔ ان تمام اجزاء کو اچھی طرح یکجان کریں اور

جہاں کہیں آئینے پر نگاہ پڑے۔ ہم سب سے پہلے اپنے آپ کو دیکھتے ہیں۔ سب سے پہلا رد عمل ہمارا یہ ہوتا ہے کہ ہم کیسے لگ رہے ہیں۔ جیسے بھی لگ رہے ہیں اس سے تھوڑا اور بہتر نظر آنا چاہیے۔ اگر تھکن زدہ ہیں۔ تو فریش ہونا چاہیے اگر بڑھا پاٹاری ہے تو جوانی کے آثار ہونا چاہیے۔ اینٹی ایجنگ ٹریٹمنٹ کسی کے لیے ضروری ہے۔ حسن و صحت اور فٹنس کے حوالے سے حالیہ صورت حال یہ ہے کہ بڑھتی ہوئی عمر کو کنٹرول کرنا ہے یہی کچھ ماضی میں بھی تھا اور آئندہ یعنی مستقبل میں بھی ہوگا۔ یعنی جوانی کو برقرار رکھنے کی تگ و دو۔ پہلے آپ کو یہ دیکھنا ہوگا کہ آپ کی جلد کس قسم کی ہے اس کے بعد آپ کو روزانہ پابندی کے ساتھ درج ذیل عمل دھرانا ہے۔ یعنی

ڈبلی کلیننگ

پانچ سے سات منٹ فیشل مساج منہ دھونے کے بعد مونچھ انزرا نوزنگ ماسک اور ٹونر کا استعمال

بڑھتی ہوئی عمر کا مقابلہ کرنے کے لیے درج بالا اقدامات کرنا لازم ہے۔ اس کے لیے انتظار نہ کریں بلکہ عمل درآمد شروع

زکوٰۃ / ڈونیشن کے لئے اپیل

لئے زکوٰۃ کی زیادہ سے زیادہ جمع کرائیں تاکہ برادری کے غریب اور ضرورت مند خاندانوں کو دی جانے والی امداد میں مزید اضافہ کیا جاسکے۔

آپ کے تعاون

کے طلبگار

(بانٹو اٹاؤن مین ویلفیئر کمیٹی رجسٹرڈ)

کنوینشن کمیٹی

عبدالجبار میمنی دھامیہ

بانٹو اٹاؤن مین ویلفیئر کمیٹی

3۔ جدید کمپیوٹر از د CR-30 ایکسرے کی سہولت

4۔ ہڈی و جوڑ کے لئے جدید مشین C-Arm کی سہولت،

5۔ تیسری منزل پر دو نئے کمروں میں جدید گائنی وارڈ کا منصوبہ،

6۔ لیپر و اسکوپ مشین کی سہولت

7۔ ڈیٹیل او۔ پی۔ ڈی میں نئی اور جدید مشینوں کی سہولت

بانٹو اٹاؤن مین ویلفیئر کمیٹی مزید منصوبوں کے لئے آپ

محیر حضرات سے پر زور اپیل کرتی ہے کہ زیادہ سے زیادہ فنڈ

مہیا کریں اور غریبوں کی مدد کیلئے زکوٰۃ کی مدد میں بڑھ چڑھ کر

حصہ لیں تاکہ برادری کے غریب اور سفید پوش افراد کی مدد کے

زکوٰۃ / جنرل فنڈ / عطیات کے لئے اپیل برادری کے تمام محیر

حضرات سے بانٹو اٹاؤن مین ویلفیئر کمیٹی کی جانب سے زکوٰۃ

/ جنرل فنڈ / عطیات کے لئے اپیل کرتی ہے تاکہ غریب، مستحق

سفید پوش افراد کی مدد کی جاسکے بانٹو اٹاؤن مین ویلفیئر کمیٹی

جانب سے ملنے والے فنڈ کی وجہ سے مین میڈیکل کمپلیکس نے

جدید سہولیات فراہم کرنے کے لئے مندرجہ ذیل سامان کا

اضافہ۔

1۔ تین اور دوئی ایپوائنٹس

2۔ دوسری منزل پر دو نئے کمروں پر جدید لیبارٹری کی تعمیر،

ورلڈ میمن آرگنائزیشن (پاکستان چیپٹر)

مندرجہ ذیل نمبر سے حاصل کر سکتے ہیں

0213-4911463-4911734

محمد فاروق سمانا 0322-2167135

چیئر مین و اراکین کمیٹی

مانکرو فنانس اسکیم

پ ہوتا ہے۔ یہ اسکیم پر کوئی منافع نہیں لیا جاتا ہے۔ جتنا قرضہ

دیا جاتا ہے۔ اتنا ہی واپس دینا ہے آل پاکستان میمن فیڈریشن

سے منسلک تمام جماعتوں کے ممبران جو چھوٹے پیمانے پر

کاروبار کرتے ہیں وہ اپنے کاروبار کو مزید بہتر بنا سکتے ہیں

مانکرو فنانس اسکیم کی مزید معلومات ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے

ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے زیر انتظام میمن برادری سے منسلک

چھوٹے کاروباری حضرات کے لئے مانکرو فنانس اسکیم کا قیام کیا

گیا ہے چھوٹے کاروباری جو دو سال یا اس سے زیادہ عرصہ سے

اپنے کاروبار سے منسلک ہیں ان حضرات کو شروع میں 10 ہزار

روپے قرضہ دیا جاتا ہے جو دس سے بارہ قسطوں میں واپس دینا

موہنگواری

سستو زمانو ھلی ویو اپچی وی موہنگواری

رات ڈھیں کمائیو کچھی بھی چھے وٹ آئی خواری

آج اُٹے جو بھاؤ وڈیو کچھی

آئی کھیر نے کھنڈ جی واری

بل اتر اُتھروں نے اسکول جی فیسوں بھی ڈیوں

بھڑتر (تعلیم) جو ٹھیکڑوں نائی نے بستہ عین بھاری

نوہ نے سس جو ذرائے نتھو بنے

کچھی بھی سس چووائی تی بیچاری

راج کانڑ (سیاست) جی اُکھاڑ پچھاڑ بھی آئی جاری

آج آئیں جی تاں کال اسان جی آئی واری

چوری نے لوٹ مار آئی پورے جوش تے

ٹھنسان ہوج اُپاڑے تو جنجو کھیو آئی بھاری

آؤں گرو گھال کراں 'جگر' دُنیا جی

آئیں سارا پو - تاں، دُنیا بھی آئی، ساری

”جگر سردار گڑھی“

تصیح

میں عالم کے گذشتہ شماروں فروری 2011ء

اور مارچ 2011ء کے اردو سیکشن میں شائع شدہ

مضامین اوکھائی میں اسکول، داؤد کالج آف

انجیرنگ، عائشہ باوانی اکیڈمی، آدھی سائنس کالج

اور باہمت نو جوان مضامین میں مضمون نگار کا نام

سہو اُتھونے سے رہ گیا تھا۔

یہ تمام مضامین جناب عبدالحمید طیب سوریانے

تحریر کیے تھے۔ قارئین اس تصحیح کو نوٹ فرمائیں۔

شکریہ۔

ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیمپئنس شپ ایکٹیوٹی

تحریر: ہارون یوسف

رضوان شجانی کی معزز حضرات نے شرکت کی۔ اس موقع پر محمد حنیف فوکسی نے بتایا کہ مجھے بے حد خوشی ہو رہی ہے کہ میری اس اسپورٹس ایکٹیوٹی کے حوالے سے کافی مثبت جواب (Response) ملا ہے، ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیمپئنز کی کرکٹ ٹیم میں شامل ہونے کیلئے رجسٹریشن کرائی جارہی ہیں اور اب تک (Feedback) کا سلسلہ جاری ہے۔ انہوں نے مزید کہا کہ اب گرمیوں کی تعطیلات کے بعد ماہ ستمبر میں ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیمپئنز شپ ایکٹیوٹی ہی کہ پلیٹ فارم پر مزید ٹیمیں تشکیل دیں گے اور فرینڈز ٹورنامنٹ جاری رکھیں گے۔ یہ ٹورنامنٹ دو ماہ تک جاری رہیں گے پھر باقاعدہ میچز کا سلسلہ شروع ہوگا اور ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیمپئنز کی ٹیم کا مستقبل کیا ہوگا کہاں تک پہنچے گی یہ آنے والا وقت ہی بتائے گا۔

ٹیموں کا آغاز 20 مئی کو نیٹ پر کیٹس کے طور پر کیا گیا۔ پھر 27 مئی کو زینیل پارک دہلی میں کھلاڑیوں کے درمیان ایک میٹنگ میں یہی چار ٹیمیں تشکیل دی گئیں جسکی قیادت محمد حنیف فوکسی ہی نے کی۔ بروز جمعہ المبارک 03 جون 2011ء کو چار رنگوں پر مشتمل ٹیم کا آپس میں فرینڈز ٹورنامنٹ کروایا گیا جو کہ ایمان گراس گراؤنڈ الحمیریہ (Ajman Grass Ground Al Hamariya) میں منعقد ہوا۔ جس میں باقاعدہ طور پر کرکٹ ٹیم اور مہمانوں کیلئے ڈنر کا بھی اہتمام کیا گیا۔ مذکورہ چار ٹیموں کے میچز کیلئے غیر جانبدار امپائرز کیا گیا تھا۔ اس ٹورنامنٹ کی فخریہ کلر ٹیم کے حصے میں آئی اس موقع پر محمد اقبال داؤد (نائب صدر ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیمپئنز)، صادق ہارون (بورڈ آف مینجمنٹ ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیمپئنز) اقبال سیوائی، الطاف محمد اور

ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیمپئنز شپ ایکٹیوٹی کی اسپورٹس ٹیم کا افتتاح بروز جمعہ المبارک 20 مئی 2011ء کو پاکستان ایسوسی ایشن دہلی میں ہوا۔ جو کہ مکمل طور پر محمد حنیف فوکسی جو کہ ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیمپئنز کے پیٹرن اور بورڈ آف مینجمنٹ کے ممبر بھی ہیں کی سرپرستی میں ہوا۔ اسپورٹس کے حوالے سے محمد حنیف فوکسی کی خدمات قابل تعریف ہیں جنہوں نے صرف تین ہفتوں کے مختصر روانہ میں ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیمپئنز شپ ایکٹیوٹی کے پلیٹ فارم پر کرکٹ کی چار ٹیمیں متعارف کروائیں واضح رہے کہ تمام کھلاڑیوں کا تعلق پورے متحدہ عرب امارات کی میمن فیملی سے ہے۔

مذکورہ کرکٹ کی چار ٹیموں کو خوبصورت رنگوں کے نام سے متعارف کروایا گیا جن میں (1) Orange (2) Red (3) Yellow (4) Blue پر مشتمل ہیں۔ ان کرکٹ کی

کچن میں پہلا دن

کچن میں پہلے دن کے سلسلے کے بارے جب پڑھتا ہوں میری شادی کو چند روز باقی تھے تب یہ سوچا تھا کہ میں بھی اس کے بارے میں اپنی قاریات بہنوں کو بتاؤں گی؟ اب جی بس کیا بتاؤں کہ کیا ہوا؟

کچن میں میرا پہلا دن میرے ویسے کا اگلا دن ہی تھا۔ اب ہوا کچھ یوں کہ ویسے والے روز ہماری جیٹھانی صاحبہ اسٹیج سے اترتے ہوئے گر گئیں اور ان کے پاؤں میں موج آ گئیں اس لئے وہ تو کام کاج سے ہو گئیں ریٹائرڈ اب بچ گئے ہم اور ہماری ساس امی جی

دو پہر میں تو ہماری ساس جی نے کھانا بنا لیا تھا اب رات میں جب وہ روٹیاں بنانے لگیں اگرچہ یہ سارے کام پہلے میری جیٹھانی صاحبہ کرتی تھیں لیکن ان کو یہ سب کرتے دیکھ کر بھلا آپ ہی بتائیں کہ ایک گھریلو اور غیرت مند لڑکی کو یہ زیب دیتا ہے کہ وہ مزے سے پیر پڑھائے بیٹھی رہے اور اس کی ساس امی کام کریں؟ چونکہ خود اپنے بارے میں ہمارے یہ نیک

خیالات ہیں کہ ہم نہایت گھٹڑ اور تمیز دار ہیں (اگرچہ ہماری والدہ کے یہ خیالات نہیں تھے) اس لئے پھر ہم فوراً کھڑے ہو گئے کہ روٹیاں بنانے کا معرکہ آج ہم ہی انجام دیں گے۔

بس جی پھر کیا تھا دل اچھل اچھل کر حلق میں آنے لگا کہ نجانے آج کیا ہوگا؟ ویسے تو ہم ٹھیک ٹھاک روٹیاں بنا لیتے ہیں مگر اس دن مارے گھبراہٹ کے ہاتھ چلنے کا نام ہی نہیں لے رہے تھے۔ جتنی دعائیں یاد تھیں سب پڑھتی جاری تھی جیسے ہی میں نے روٹی بنانے کے لئے پیڑہ بنایا تو ساس امی کی دھیمی آواز آئی وہ کہہ رہی تھیں کہ پیڑا بہت بڑا ہے تھوڑا چھوٹا کرلو

دراصل ہماری امی جی کے ہاں ذرا بھاری روٹی کھائی جاتی تھی جبکہ میرے سسرال میں بالکل پتلی روٹی کھائی جاتی ہے اب تو میرے ہاتھ پاؤں اور پھول گئے کہ اب تو بالکل اچھی روٹیاں نہیں بنیں گی، خیر اللہ بھلا کرے میری ساس کا کہ وہ مسلسل میرے ساتھ رہیں اور مجھے بتاتی رہیں کہ کیا کرنا ہے اور کیسے کرنا ہے؟ آخر کار روٹیاں بن ہی گئیں۔ اب اصل انتظار تو نتیجے کا تھا

کہ سب کیا کہتے ہیں؟ میرے سسرال بوجی بھی بہت اچھے ہیں انہوں نے میری ہمت بڑھائی اگرچہ میری روٹیاں ان کے اعتبار سے تھوڑی موٹی تھیں مگر انہوں نے بہت تعریف کی اور مجھے لگا کہ میں امتحان میں پاس ہو گئی ہوں اور خوشی سے پھول کر کپا ہونے لگی عین اسی وقت پتا چلا کہ میرے شوہر کہہ رہے ہیں کہ روٹیاں تھوڑی موٹی تھیں بس جھاگ کی طرح ساری خوشی کا فور ہوگی۔

یہ روداد تھی میرے پہلے دن کی۔ اب بتائیں درد بھری ہے یا نہیں ویسے اتنی زیادہ درد بھری بھی نہیں کیوں کہ پھر جب شادی کے ایک ہفتے بعد میں نے پہلی ڈش بنائی تو وہ مٹن کڑھائی تھی جو اتنے مزے کی بنی کہ سب نے خوب تعریف کی لیکن کچھ گڑ بڑ نہ ہو تو پتا کیسے چلے گا کہ ہماری نئی شادی ہوئی ہے وہ کم پڑ گئی۔ خیر ہم تو خوش تھے کہ کھانا پسند آیا اب تو الحمد للہ میں پکانے میں ماسٹر ہو گئی ہوں (لوگ کہتے ہیں) یہ تو تھی میری خوش فہمی۔ آپ دعا کیجئے کہ واقعاً ایسا ہی ہو۔

سکون قلب

”کانٹوں پر بستر بچھا تا ہے اور چاہتا ہے کہ چھین بھی نہ ہو تیل چھڑک کر تیل جلاتا ہے اور چاہتا ہے کہ آگ بھی نہ لگے“ اپنے خالق و مالک کو بھلا رکھا ہے اور چاہتا ہے کہ مجھ پر پریشانیوں بھی نہ آئیں اور میرے پاگل بندے!!

الابذکر اللہ تظمئن القلب

سکون مادی چیزوں سے حاصل نہیں ہو سکتا بلکہ سکون قلبی صرف اللہ کے ذکر سے حاصل ہو سکتا ہے۔ اب سوال یہ ہے کہ ذکر ہے کیا؟ تو اس کا جواب یہ ہے کہ یوں تو تلاوت بھی ذکر ہے نماز بھی ذکر ہے، استغفار بھی ذکر ہے، درود شریف بھی ذکر ہے۔ اللہ اللہ کہنا بھی ذکر ہے لیکن ذکر کا اصل مفہوم یہ ہے کہ دل میں اللہ رب العزت کا دھیان نصیب ہو جائے، بندہ کسی وقت بھی اللہ رب العزت سے غافل نہ ہو بلکہ ہر وقت دل میں اللہ رب العزت کی یاد تازہ رہے، یعنی یہ تصور ہر وقت متحضر رہے کہ اللہ رب العزت مجھے دیکھ رہا ہے اور ظاہر ہے کہ جس شخص کو یقین ہو کہ اللہ رب العزت مجھے دیکھ رہا ہے اور اس کا یقین متحضر بھی ہو تو وہ معصیت اور نافرمانی کا ارتکاب کیسے کرے گا، ایک عام بادشاہ کے سامنے کسی کو ایسی سیدی حرکت کی جرأت نہیں ہوتی تو بادشاہوں کے بادشاہ کے سامنے بندہ گناہ اور حکم عدولی کی جرأت کیسے کرے گا، تو ذکر کا حاصل یہ ہے کہ بندہ گناہوں کا ارتکاب چھوڑ دے اور زندگی کے کسی بھی سفر میں صرف اپنے خالق و مولیٰ کی محبت میں مجذوب اور دیوانہ ہو جائے، پھر دیکھئے کہ پریشانیوں کیسے دور ہوتی ہیں اور دل کو کیسے سکون ملتا ہے، اسی لئے تو کہا گیا ہے!!!

کسی کو رات دن سرگرم فریاد و فغاں پایا
کسی کو فکر گوناگوں سے ہر دم سرگرداں پایا
کسی کو ہم نے آسودہ نہ زیر آسماں پایا
بس اک مجذوب کو اس میکدہ میں شاد ماں پایا

حاصل تھیں لیکن اسکے باوجود وہ ہمارے مقابلے میں زیادہ پرسکون زندگی گزارتے تھے اور ہم راحت و اسباب کی فراوانی کے باوجود مضطرب اور پریشان ہیں بلکہ صورت حال تو کچھ ایسی ہو گئی ہے کہ جن لوگوں کو زیادہ آسائش حاصل ہیں وہ اور زیادہ پریشان ہیں۔

مضطرب اور بے قرار انسان نے دل کا سکون حاصل کرنے کیلئے بے شمار غلط راستے اختیار کئے لیکن اسے سکون نہ مل سکا، کسی نے سوچا کہ راحت اور سکون اقتدار میں ہے لیکن اقتدار ملنے کے بعد پیہ چلا کہ یہاں تو ایک لمحے کا سکون نہیں، عبدالرحمن اموی جو اسپین میں 50 برس تک مطلق العنان بادشاہ کی حیثیت سے حکومت کرتا رہا جب دنیا سے رخصت ہوا تو لوگوں نے سنا کہ وہ کہہ رہا تھا کہ میں نے اپنی زندگی میں صرف 14 دن سکون دیکھا، کوئی سمجھتا ہے کہ سکون دولت کی کثرت سے ملتا ہے لیکن ہم دیکھ رہے ہیں کہ بڑے بڑے سرمایہ داروں کا یہ حال ہے کہ انہیں کاروباری اور دوسری پریشانیوں کی وجہ سے راتوں کو نیند نہیں آتی اور وہ خواب آور گولیوں کے بغیر نہیں سکتے۔

یہ تمام ذرائع انسان کو حقیقی سکون نہیں دے سکتے جبکہ انسان سکون قلب کی تلاش میں مارا مارا پھر رہا ہے اب خدا کی طرف سے پکار آتی ہے!

”میرے بندے تو نے دولت کے انبار لگائے مگر تجھے سکون نہ مل سکا، تو نے رقص و سرود کی محفلیں سجائیں مگر تجھے سکون نہ مل سکا، تو نے فحاشی، عریانی اور بدکاری کی انتہا کر دی مگر تجھے سکون نہ مل سکا، تو نے سمندروں اور صحراؤں کو چھان مارا مگر تجھے سکون نہ مل سکا، تو چاند اور ستاروں تک جا پہنچا مگر تجھے سکون نہ مل سکا، تو نے سائنسی علوم سے حیرت انگیز مشینیں بنالیں مگر تجھے سکون نہ مل سکا۔ آ!! بھولے بھٹکے مسافر میرے دروازے پر آ، میں تیرا رب ہوں، میں تیری ضروریات کا کفیل اور مالک ہوں۔

دنیا کا ہر ذی شعور انسان راحت اور سکون چاہتا ہے ہر کسی کو اسی کی طلب اور جستجو ہے یہ جو ہم دیکھتے ہیں کہ کوئی اقتدار اور بڑے بڑے عہدوں کا طالب ہے کوئی دولت کا پرستار ہے، کوئی گھر بنانے کی فکر میں ہے تو یہ لوگ بھی حقیقت میں خوشی اور سکون ہی کے طلبگار ہیں، سکون قلب کی طلب تو ہر کسی کو ہے لیکن اسکے باوجود ہم دیکھتے ہیں کہ سکون قلب کی دولت بہت کم لوگوں کو حاصل ہے جو بظاہر نہایت راحت و آسائش میں معلوم ہوتے ہیں ان کی اندرونی حالت اگر آپ دیکھیں تو معلوم ہوگا کہ ساری دنیا کی پریشانیوں کا نشانہ یہی ہیں۔

حقیقت میں دنیا داروں میں کوئی بھی آرام میں نہیں ہے اندرونی حالت سب کی پریشان کن ہے اس کے واسطے دنیا کی حالت یہ ہے کہ ایک آرزو ختم نہیں ہوتی دوسری شروع ہو جاتی ہے اور تقدیر پر راضی ہے نہیں، تو ہر کام یوں چاہتا ہے کہ یہ بھی ملے ہو جائے اور وہ بھی ہو جائے اور سب امیدوں کا پورا ہونا دشوار ہے اس لئے نتیجہ اس کا پریشانی ہے، گویا ہر میں مال اور اولاد سب کچھ ہے۔

خصوصاً اس دور میں اگر آپ غور فرمائیں تو آپ کو ہر شخص مضطرب اور پریشان نظر آئے گا، جسے دیکھیں اسے روزگار کی عجز و اوقار کی اور دوست احباب کی حالات کی شکایات کرتا ہوا پائیں گے، کسی کو سکون اور راحت حاصل نہیں بلکہ حقیقت تو یہ ہے کہ دور حاضر کا سب سے بڑا مسئلہ دل کے سکون اور اطمینان کا فقدان ہے۔ حالانکہ آج کے انسان کو راحت اور آسائش کے وہ وسائل اور سامان حاصل ہیں جن کا اس کے آباؤ اجداد نے کبھی تصور بھی نہیں کیا، یہ دنوں کا سفر گھنٹوں میں طے کر نیوالے ہوائی جہاز، یہ نرم و گداز گدی، یہ فریجیں اور ایئر کنڈیشنڈ، یہ ساری چیزیں ہمارے آباؤ اجداد کو کہاں

وفاقی اردو یونیورسٹی برائے فنون، سائنس اور ٹیکنالوجی کے استاد اور ممتاز محقق

پروفیسر ڈاکٹر اسماعیل موسیٰ

تعارف: عثمان غنی طاہر

یونیورسٹی کے رئیس آرگنائزیشن کے جناب پیر محمد کالیا، جناب شعیب اسماعیل مانگرویا، جناب ایچ ایم شہزاد و دیگر عہدیداران۔ آل پاکستان میمن فیڈریشن کے صدر جناب احمد چٹوٹی اور سیکریٹری جنرل جناب عبدالرزاق ویانی اور دیگر عہدیداران، فرنیڈ آف کوڈینار کے انجینئر محمد عارف عبدالغنی اسٹاڈ، ڈاکٹر نور محمد ہڑمڑ یا والا، عبدالحجیب لوڈ ہوائے والا، جماعت کے سابق ٹرٹی حاجی علم لوڈ ہوائے والا محمد فاروق جاڈا اور کوڈینار میمن جماعت کے دیگر احباب، اوکھائی میمن جماعت کے محقق و تاریخ دان حاجی محمد اسحاق اسماعیل کھوسہ اور میمن برادری کے محقق جناب عبدالحمید طیب سوریانے آپ کی علمی اور تحقیقی کاوش کو سراہا اور دلی مبارکباد پیش کی ہے۔ اور آپ کے تحقیقی کام کو میمن برادری کے لیے اہم پیش رفت قرار دیا ہے۔ انہوں نے اپنے پیغام میں اس اہم تحقیقی کاوش کو میمن کمیونٹی کا اثاثہ قرار دیتے ہوئے کہا ہے کہ اس کاوش سے محققین کے لیے تحقیق کے نئے باب روشناس ہوں گے۔

اس سے قبل آپ کی دو کتابیں ”اصول مدنیات (حصہ اول)، مدنیات پاکستان (حصہ دوم) شائع ہو چکی اور 10 سے زائد ریسرچ آرٹیکل قومی اور بین الاقوامی ریسرچ جرنل میں شائع ہو چکے ہیں۔ آپ کی دو کتابیں اور بین الاقوامی ریسرچ جرنل میں شائع ہو چکے ہیں۔ آپ کی دو کتابیں اصول سیاسیات اور تحریک پاکستان اہم میمن شخصیات زیر طبع ہیں۔

احمد ایچ ای جعفر اور دیگر رہنماء میمن کی قائدانہ صلاحیتوں کے تجزیے کے ساتھ قائد اعظم محمد علی جناح اور میمن کمیونٹی کے تعلقات سے بحث کی گئی ہے۔ یہاں یہ اسر قابل ذکر ہے کہ اس سے قبل اس اہم موضوع پر پاکستان کی کسی جامعہ میں تحقیقی کام نہیں ہوا۔ وفاقی اردو یونیورسٹی پاکستان کی پہلی یونیورسٹی ہے جس نے اس موضوع پر پی ایچ ڈی (P.H.D) کی سند تفویض کی ہے۔ آپ کے پی ایچ ڈی (P.H.D) مقابلہ کے بیرونی امتحان (Examiners) کراچی یونیورسٹی کے سابق وائس چانسلر پروفیسر ڈاکٹر سید منظور الدین احمد (امریکہ) اور پروفیسر ڈاکٹر عبدالقیوم ابوالاسلام آزاد یونیورسٹی حیدرآباد، دکن انڈیا) تھے جبکہ ان کا زبانی امتحان (viva voce) پروفیسر ڈاکٹر احمد قادری، سابق چیئرمین شعبہ سیاسیات جامعہ کراچی نے لیا۔ پروفیسر ڈاکٹر منظور الدین احمد اور پروفیسر ڈاکٹر عبدالقیوم نے میمن اسکا لراڈاکٹر اسماعیل موسیٰ کے تحقیقی کام کو شاندار الفاظ میں خراج تحسین پیش کیا۔ پروفیسر ڈاکٹر عبدالقیوم نے اس اہم موضوع پر تحقیقی کاوش کو میمن کمیونٹی کے لیے باعث فخر قرار دیتے ہوئے تحقیق کار، سپروائزر، اور یونیورسٹی انتظامیہ کو مبارکباد پیش کی اور اس اہم کاوش کی افادیت کے پیش نظر اسے کتابی صورت میں شائع کرنے کی ضرورت پر زور دیا۔

آپ کو پی ایچ ڈی (PHD) کی سند حاصل کرنے پر وفاقی اردو

وفاقی اردو یونیورسٹی، عبدالحق کمیس کراچی، شعبہ سیاسیات کے استاد ڈاکٹر اسماعیل موسیٰ کو اپنا تحقیقی مقالہ بعنوان ”تحریک پاکستان میں میمن کمیونٹی کا کردار“ مکمل کرنے پر 2010ء میں وفاقی اردو یونیورسٹی برائے فنون، سائنس اور ٹیکنالوجی نے پی ایچ ڈی (PHD) کی سند عطا کی۔ انہوں نے اپنا مقابلہ پروفیسر ڈاکٹر سید وسیم الدین کی نگرانی میں منعقد کیا۔ ڈاکٹر اسماعیل موسیٰ 1989ء میں شخصیت لیکچرار شعبہ سیاسیات (سابقہ اردہ آرٹس کامرس کالج) منسلک ہوئے اور ترقی کرتے ہوئے 2006ء میں اسٹنٹ پروفیسر کے عہدے پر فائز ہوئے۔ 2010ء میں اپنا تحقیقی مقابلہ مکمل کرنے اور P.H.D کی سند تفویض ہونے پر وفاقی اردو یونیورسٹی کی انتظامیہ نے انہیں ایسوسی ایٹ پروفیسر (گریڈ 20) میں ترقی دی۔ ڈاکٹر اسماعیل موسیٰ نے اپنے مقابلے میں میمن کمیونٹی کی تاریخ قبول اسلام برصغیر ہند کی معاشی، معاشرتی ترقی میں میمن کمیونٹی کا کردار، تحریک پاکستان کی کامیابی میں میمن کمیونٹی کا کردار بالخصوص سندھ، گجرات اور کاٹھیاواڑ کی سیاسی صورتحال اور مسلم لیگ کی سیاسی جدوجہد میں میمن کمیونٹی کے کردار پر تحقیق کی ہے۔ علاوہ ازیں استحکام پاکستان میں کمیونٹی کے کردار کو متعین کرنے کی کوشش کی گئی ہے۔ اس مقابلے میں میمن رہنما بالخصوص سرآدمی، سر حاجی عبداللہ ہارون، عثمان عیسیٰ بھائی ایڈووکیٹ،

جنت چار آدمیوں کی مشتاق

- ☆ رمضان کے روزے رکھنے والا۔
- ☆ قرآن پاک کی تلاوت کرنے والا۔
- ☆ زبان کی حفاظت کرنے والا۔
- ☆ بھوکے ہمسایوں کو کھانا کھلانے والا۔
- ☆ بیت المقدس سے تیس کلومیٹر دور الخلیل بستی میں غار انبیاء ہے جس میں ستر ہزار پیغمبروں کے مزارات ہیں۔
- ☆ علم الحساب حضرت شیت کے بیٹے اوس نے ایجاد کیا۔
- ☆ اصحاب کھف تین سو نو سال تک بغیر کھائے پیے رہے۔
- ☆ حضرت عیسیٰ بارہ سال کی عمر میں تبلیغ کرنے لگے تھے۔

شیطان سے بچنے کے نسخے

جو لوگ کتاب و سنت پر گہرے نظر رکھتے ہیں اور اللہ نے ان کو علوم نبوت کے انوار سے نوازا ہے انہوں نے شیطان کے ظاہری و باطنی اثرات سے بچنے کیلئے متعدد نسخے تجویز کیے ہیں جو درحقیقت قرآنی آیات اور احادیث رسول سے ماخوذ ہیں ان میں سے چند یہ ہیں۔ شیطان سے اور شیطانی اثرات سے بچنے کے لیے اللہ کی پناہ مانگنا اور زبان اعوذ باللہ من الشیطان الرجیم پڑھتے رہنا چاہیے۔ ارشاد باری ہے: صحیح بخاری شریف میں ہے: (ترجمہ) میں حضور اکرم کی خدمت میں بیٹھا ہوا تھا کہ دیکھا دو آدمی آپس میں گالم گلوں کر رہے ہیں، ایک کا چہرہ سرخ ہو گیا ہے اور دوسرے کی

گردن کی رگیں پھولی ہوئی ہیں تو حضورؐ نے فرمایا مجھے ایک ایسا کلمہ معلوم ہے کہ جو اسے کہے لے اس کا غصہ فرو ہو جاتا ہے اور وہ کلمہ (اعوذ باللہ من الشیطان الرجیم ہے) معوذتین یعنی قل اعوذ برب الفلق اور قل اعوذ برب الناس دونوں سورتوں کا پڑھنا، چنانچہ خود حضور اکرمؐ ان دونوں سورتوں کو ہر نماز کے بعد اس طرح سونے سے پہلے پڑھا کرتے تھے۔ سورہ اخلاص کے بارے میں بھی آپ کا ارشاد مبارک ہے۔ اگر کوئی شخص صبح وشام معوذتین کے ساتھ تین بار سورہ اخلاص بھی پڑھے تو وہ ہر بلا سے محفوظ ہو جاتا ہے۔

انہوں نے جو کچھ ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کیلئے کیا وہ کم نہیں ہے۔ ہم انکے تہہ دل سے مشکور ہیں۔

انہوں نے مزید کہا کہ جب سالانہ اجلاس 2010 کولمبوس ہوا اور نئی قیادت منتخب ہوئی تو دل میں کئی سوالات تھے کہ پیٹینس ہم اسکو چلا پائیں گے یا نہیں؟ لیکن سابق قیادت کے مکمل تعاون ہمیں ملتا رہا اور یوں نئی قیادت نے اپنا فرض نبھایا اور میں امید کرتا ہوں کہ آنے والے دنوں میں بھی نبھاتی رہے گی۔ اقبال داؤد نے کہا کہ میمن ہمیشہ اللہ کی راہ میں خرچ کرنے کیلئے تیار رہتے ہیں اور کسی نہ کسی بہانے غریبوں کی مدد کرتے رہتے۔ میں آنے والے معزز مہمانوں سے گزارش کرتا ہوں کہ وہ جو ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کے ممبر نہیں ہیں آئیں اور WMO کے ممبر بننے اور ہماری سوشل ورک میں ہماری مدد کریں۔

لیڈیز ونگ کی ایکٹیوٹی کو سراہتے ہوئے انہوں نے کہا کہ شبانہ عبدالرزاق کی قیادت میں ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر لیڈیز ونگ کوئی نہ کوئی تقریب کرنی دکھائی دیتی ہے جو کہ کبھی ون ڈش پارٹی کی شکل میں تو کبھی کسی اور شکل میں اپنی ایکٹیوٹی جاری رکھے ہوئے ہیں۔

انہوں نے کہا کہ میں حاجی عبدالرزاق یعقوب اور ابوبکر قاسم پردہ کی کوسلام پیش کرتا ہوں جنہوں نے WMO کو اعلیٰ مقام دیا میں یہاں پر تشریف لائے ہوئے معزز مہمانوں کا ایک بار پھر شکریہ ادا کرتا ہوں اور گزارش کرتا ہوں کہ WMO کی میمبر شپ حاصل کریں اور ہمارے ساتھ سالانہ اجلاس 2011ء میں بھرپور شرکت کریں۔ انہوں نے کہا کہ ہم نے ایک سوشل ایکٹیوٹی کمیٹی بنائی ہے جس کے چیئر مین جناب محمد حنیف فوسکی ہیں، ہم بہت جلد فیملی پلنک کا بھی آغاز کر رہے ہیں اور نوجوانوں کا کرکٹ گیم بھی شروع کر دیا ہے جس میں رجسٹریشن حنیف فوسکی ہی کر رہے ہیں اقبال داؤد نے مزید کہا کہ متحدہ عرب امارات میں ہماری میمن برادری کی تعداد اتنی ہو چکی ہے کہ ہم آپس میں ہی رشتہ دار بن سکتے ہیں ہماری لڑکیاں دور ممالک میں ہمیں دینے کی ضرورت ہی نہ پڑے ہم نے ایک فیلڈ کمیٹی بھی قائم کی ہے جس کی ذمہ داری ہماری گزارش پر جناب محمد عمر مہکائی کا اس نیک مقصد میں کام کرنے پر شکر گزار ہوں اور ساتھ صادق ہارون، حنیف فوسکی اور دیگر ساتھیوں کا اس نیک مقصد میں کام کرنے پر تہہ دل سے شکریہ ادا کرتا ہوں۔ اس ویلفیئر کمیٹی میں ہم نے فیصلہ کیا ہے کہ یہ کمیٹی ان کی مدد کرے جو دیہی یا متحدہ عرب امارات کی دیگر ریاستوں میں رہتے ہوئے اپنے بچوں کو ابتدائی تعلیم محض حالات کی وجہ سے نہیں دلا سکتے ہم نہیں چاہتے کہ کوئی بچہ صرف پیسوں کی کمی کی وجہ سے اپنی ابتدائی

کے ہاتھوں وصول کی اور فاروق قاسم کی شیلڈ کی عدم موجودگی میں اقبال عثمان نے ہارون کریم کے ہاتھوں وصول کی۔ بعد ازاں جناب محمد رفیق نورانی نے اپنی تقریر کے دوران WMO کی تاریخ دہراتے ہوئے کہا کہ WMO حاجی عبدالرزاق یعقوب کی قیادت میں 40 چالیس رکنی کمیٹی سے اسکی ابتداء 2001 میں ہوئی جس میں ابوبکر قاسم سمیت اور کئی ہستیاں شامل تھیں۔ پھر ہر ماہ اور سالانہ پروگرام کسی نہ کسی ممالک میں ہوتے رہے اور WMO کی کارکردگی کو نمایاں کرتے رہے۔ WMO کے ممبران کی انتھک کوششوں اور کاوشوں WMO آج اپنے عروج پر ہے ہمارے ممبران نے بڑے بڑے ڈونرز دیئے اور غریبوں کی دنیا بھر میں مدد کی۔ ان میں ایک لمحہ فکر ہے اور احساس ذمہ داری بھی کہ ہمیں ہر حال میں اپنے غریب بہن بھائیوں کی مدد کرنی چاہیے۔ ہم نے اپنا کا بخوبی نبھایا اور دیانت داری سے اپنے کام کو انجام دیتے رہے ہم نے جو بھی اچھے کام کے اسکا اجر ہمیں ضرور ملے گا۔ اور اللہ اس اجر کو کیسے دیگا کس شکل میں دیگا وہی بہتر جانتا ہے۔ میں 9 سال WMO کو دیئے حاجی صاحب اور ابوبکر قاسم کی قیادت میں WMO کو یہاں تک پہنچایا اور اب میں امید کرتا ہوں کہ اب اسکی قیادت اسے بخوبی نبھائے گی۔ احمد رفیق نورانی نے اس پروگرام میں کئی حدیثوں کی روشنی میں WMO کا مقصد غریبوں کی مدد اور انکی خدمت کرنے کے لئے باتیں بتائیں۔ آخر میں دعا کیلئے اس پروگرام گیت ٹو گیدر کے اسپانسر اور ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کے ٹرٹی جناب محمد اقبال یونس تابانی کو بلایا گیا جن میں تمام مرحومین کی مغفرت کی دعا سمیت WMO کی ترقی کیلئے بھی دعا کرتے ہوئے تقریب کا اختتام کیا۔۔۔

تعلیم سے محروم نہ رہے۔ میں جناب اسماعیل عبدالکریم گدگت، جناب فاروق قاسم اور جناب محمد فاروق احمد کا شکر گزار ہوں جنہوں نے اس نیک مقصد کو پورا کرنے کی یقین دہانی کرائی ہے۔ محمد اقبال داؤد نے سب کا ایک بار پھر شکریہ ادا کرتے ہوئے حنیف فوسکی کو ڈانس پر آنے کی دعوت دی۔

جناب حنیف فوسکی جو کہ تو منتخب ممبر بورڈ آف مینجمنٹ اور سوشل ایکٹیوٹی کے چیئر مین بھی ہیں انہوں نے کہا کہ نوجوانوں کے شوق کو دیکھتے ہوئے ہم نے کرکٹ ٹیم بنانے کا آغاز کیا ہے جس میں اب تک 65 نوجوانوں نے اپنی رجسٹریشن کرا چکے ہیں اور مزید کر رہے ہیں۔ ہم ان سب کی ایک ٹیم بنائیں گے، آپس میں ٹورنامنٹ کروائیں گے اور پھر ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کے پلیٹ فارم سے ہی اس ٹیم کو آگے لائیں گیں۔ انہوں نے کہا کہ ہم بہت جلد ایک ون ڈش پارٹی کا اہتمام کر رہے ہیں جس میں آپ لوگوں کا یقینی تعاون ہوگا ہم بہت جلد ایک فیملی پلنک کا بھی پروگرام کریں گے اور اسی طرح ہر ایک کی رجسٹریشن کی جائے گی۔

پھر اس گیت ٹو گیدر پروگرام میں WMO میں اپنی خدمات دینے والوں کو ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کی طرف سے شیلڈ دی گئیں۔ جن میں پہلی شیلڈ جناب حاجی عبدالرزاق یعقوب (ARY) کو لائف ٹائم اچیومنٹ کی دی گئی حاجی صاحب کی غیر موجودگی میں مذکورہ شیلڈ جناب محمد شیر مچنٹ (ٹرٹی ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر) نے محمد اقبال داؤد اور اقبال عثمان کے ہاتھوں وصول کی۔ ابوبکر قاسم پردہ کی شیلڈ محمد اقبال یونس تابانی کے ہاتھوں دی گئیں۔ محمد رفیق نورانی کو شیلڈ محمد فاروق احمد کے ہاتھوں دی گئی۔ اسماعیل عبدالکریم گدگت کو شیلڈ رضوان شیشانی کے ہاتھوں دی گئی۔ محمد حاجی نون بٹانی کی شیلڈ انکی عدم موجودگی میں احمد شیشانی نے عمر مہکائی

99 سال کردی اور اسی اثناء میں صدر پاکستان نے کراچی کے علاقے ہاکس بے میں ورلڈ میمن آرگنائزیشن کو 1500 ایکڑ پلاٹ یونیورسٹی کیلئے اور 110 ایکڑ پلاٹ ہاؤسنگ اسکیم کیلئے الاٹ کیا جہاں پر غریب اور یتیموں کیلئے مکانات تعمیر کئے جائیں گے۔ انہوں نے کہا کہ اب ایک بار پھر ہم ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے سالانہ اجلاس 2011ء کیلئے منبر کے آخری ہفتے میں لندن میں اکٹھا ہونے جارہے ہیں۔ احمد شیحانی نے اپنی تقریر کا اختتام کرنے ہوئے تقریب میں موجود خواتین کو ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے سالانہ اجلاس میں شرکت کی دعوت دی اور ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کے نائب صدر جناب اقبال داؤد کو ڈاکس پر آنے کی دعوت دی۔

جناب محمد اقبال داؤد نے ڈاکس پر آتے ہی اپنی تقریر کا آغاز ایک لطیفہ سنا کر کیا جس سے ہال میں موجود تمام افراد بے ساختہ ہنس دیئے۔ اقبال داؤد نے آئے ہوئے معزز مہمانوں کا خیر مقدم کیا اور انکا شکریہ ادا کیا۔ انہوں نے ورلڈ میمن آرگنائزیشن کی نئی کابینہ جو منتخب ہوئی ہے انکو مبارکباد دی اور امید ظاہر کی کہ ہم انشاء اللہ اس پلیٹ فارم ورلڈ میمن آرگنائزیشن کو مدد آگے لے جائیں گے اور جو تجوہ ورلڈ میمن آرگنائزیشن کی صورت میں ہمارے بزرگ جناب حاجی عبدالرزاق یعقوب اور انکے ساتھی دے کر گئے ہیں ہم انکے شکر گزار ہیں کہ ہمیں اس قابل سمجھا اور ہم ان سے وعدہ کرتے ہیں کہ ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے پلیٹ فارم سے ہم خوب غریبوں کی خدمت کرتے رہیں گے۔ انہوں نے کہا کہ ہم شکر گزار ہیں جناب ابوبکر قاسم کا، ہم شکر گزار ہیں جناب محمد رفیق نورانی کا کہ انہوں نے اپنی انتھک کوششوں سے ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کو کہاں تک پہنچایا محمد رفیق نورانی نے ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کو اپنے کئی سال دیئے اور کڑی دھوپ میں اپنی ناسازی کے باوجود تنہا

نے شرکت کی اور اپنے اپنے چیپٹر کی پروگریس رپورٹ بتائی کہ کس طرح ہمارے ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے چیپٹر زامربیکہ، افریقہ، یورپ اور مڈل ایسٹ سے امدادی رقوم پاکستان، انڈیا اور فارایسٹ میں دی گئی اور وہاں رہنے والے غریبوں کی تعلیم شادی اور ہنرمند افرادوں کے لئے وقف کی گئی۔ انہوں نے مزید کہا کہ ہمارے ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے منتخب صدر جناب حاجی عبدالستار دادا، عہدیداران اور انکا وفد انڈیا اور پاکستان کی مختصر دورے پر گیا جہاں انڈیا اور پاکستان کے صدر سے ملاقات کیں۔

پاکستان میں ورلڈ میمن آرگنائزیشن کی کاوشوں سے چلتا ہوا پروجیکٹ میمن انڈیزیل اینڈ ٹیکنیکل انسٹی ٹیوٹ (MITD) تفصیلات سے اسلامی جمہوریہ پاکستان کے صدر جناب آصف علی زرداری کو آگاہ کیا اور اسکی تفصیلات بتائیں۔ آصف علی زرداری نے ان کی خدمات کو سراہا اور اس نیک مقصد کے لئے انہوں نے (MITD) کے پلاٹ کی لیز 25 سال سے بڑھا کر

حیف فوکسی نے اپنی مختصر تقریر میں اس تقریب کے اسپانسر جناب محمد اقبال تابانی کا شکریہ ادا کیا اور ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کے اسٹنٹ سکریٹری جنرل محمد احمد شیحانی کو ڈاکس پر آنے کی دعوت دی۔

محمد احمد شیحانی نے اپنی تقریر کا آغاز کرتے ہوئے تمام مہمانوں کو خوش آمدید کیا اور کہا کہ ہم انکے شکر گزار ہیں جنہوں نے اپنا قیمتی وقت نکال کر آج کی شام ہمیں دی۔ انہوں نے مزید کہا کہ ہماری میمن برادری تقریباً 400 سال سے اس قراء ارض پر موجود ہے جو کہ اب مختلف ممالک میں اپنی ایک الگ پہچان کے ساتھ پھیلے ہوئے ہیں۔ میمن برادری نے انسانیت کی خدمت کرنے کو اپنا فرض بنالیا ہے اور جہاں بھی رہے ایک فلاحی ادارہ قائم کیا اور وہی انسانیت کی خدمت کرتے رہے اور مزید کر رہے ہیں۔

انہوں نے کہا کہ مختلف ممالک میں رہائش پذیر مختلف قومیت رکھنے والے میمن برادری کو ایک پلیٹ فارم ورلڈ میمن آرگنائزیشن پر اکٹھا کرنے کا سہرا جناب حاجی عبدالرزاق یعقوب کے سر جاتا ہے ان کے ساتھ جناب لطیف ابراہیم مرحوم، جناب حاجی عبدالرزاق سورٹھیا شہید، جناب آدم نور اور جناب ابوبکر قاسم پردیسی سرفہرست ہیں۔ اور انہیں حضرات کی کوششوں اور کاوشوں سے آج ہم سب ایک پلیٹ فارم پر جمع ہیں۔ اور انہیں کے نیک مقصد کو آگے بڑھاتے ہوئے ہمیں بھی ہمارے دوسرے غریب میمن برادری کے لئے کچھ کرنا ہے۔ ان کے بچوں کو تعلیم سے آراستہ کرنا ہے۔ تاکہ وہ بھی بڑے ہو کر کسی قابل بنیں اور ہمارے بزرگوں کا مقصد یونہی آگے بڑھاتے رہیں۔

احمد شیحانی نے مزید کہا کہ سال 2010ء کا سالانہ اجلاس جو کہ کولمبو میں ہوا جہاں مختلف ممالک سے میمن خواتین و حضرات

ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر – گیٹ ٹو گیدر

✽ تحریر: ہارون یوسف۔ دہلی

چیپٹر کے سابق نائب صدر جناب ابوبکر قاسم اور سابق اسٹنٹ سیکریٹری جنرل جناب محمد رفیق نورانی کی خدمات کو سراہتے ہوئے خراج تحسین پیش کیا۔

انہوں نے کہا کہ میمن دہلی میں تقریباً 40 سالوں سے کسی نہ کسی تقریب کے حوالے سے کوئی نہ کوئی پروگرام کرتے آئے ہیں۔ لیکن ایک نیا پلیٹ فارم جو کہ 2001ء میں ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے نام سے متعارف کروایا گیا۔ جس کا سہرا جناب حاجی عبدالرزاق یعقوب کے سر جاتا ہے۔ انہوں نے ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے پلیٹ فارم سے تمام میمن خواتین و حضرات کو دنیا بھر سے اکٹھا کیا اور اسی پلیٹ فارم سے کئی پروگرام کے حوالے سے غریبوں کی خدمت کرتے رہے۔

ایسٹ چیپٹر کے سینئر میمبر اور سابق اسٹنٹ سیکریٹری جنرل جناب محمد رفیق نورانی نے تلاوت قرآن پاک کی اور پروگرام کا باقاعدہ آغاز ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کے منتخب عہدیدار کو مبارک باد دی۔ جن میں جناب محمد اقبال داؤد (نائب صدر)، جناب محمد احمد شینانی (اسٹنٹ سیکریٹری جنرل)، اور بورڈ آف مینجمنٹ کے میمبر جناب فاروق قاسم، جناب عمر مکھانی، جناب صادق ہارون، جناب محمد ثار میمن، لیڈر ونگ سے محترمہ سعیدہ یعقوب اور خود محمد حنیف فوکسی شامل ہیں۔

مذکورہ نو منتخب عہدیداروں کا اعلان گذشتہ سال ورلڈ میمن آرگنائزیشن کے سالانہ اجلاس 2010 کو لمبو، سری لنکا میں کیا گیا تھا۔ حنیف فوکسی نے ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ

ایک بار پھر ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کے پلیٹ فارم پر تمام میمن 16 مئی 2011ء بروز جمعہ کی شام دہلی کی ایک مقامی ہوٹل (Formely Pearl Continental) Clover Creek Hotel (Hotel) میں جمع ہوئے اس گیٹ ٹو گیدر کا مقصد دہلی اور اس سے ملحقہ ریاستیں شارجہ، اہمان الخیمہ اور ابودہبی سے شرکت کرتے ہوئے ایک دوسرے کو متعارف کروانا تھا۔ اس گیٹ ٹو گیدر میں کم از کم ایک سو خواتین و حضرات شامل ہوئے اس ڈز گیٹ ٹو گیدر کو ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل ایسٹ چیپٹر کے ٹرٹی جناب محمد اقبال یونس تابانی نے اسپانسر کیا تھا۔ پروگرام کا تعارف میمنی زبان سے ہوا جسے یوسف وانسرائے نے کیا۔ ورلڈ میمن آرگنائزیشن مڈل

اللہ رسول کی باتیں

قرآن مجید میں ارشاد ہے: ”کہہ دو ہمیں ہرگز نہیں پہنچے گا مگر وہی جو اللہ تعالیٰ نے ہمارے لئے لکھ دیا“ وہی ہمارا کارساز ہے۔ اور اللہ تعالیٰ ہی پر چاہئے کہ مومن بھروسہ کریں۔“ (التوبہ-51)

مطلب و مقاصد: ایمان والے کبھی بھی مصیبت کے ڈر سے اللہ تعالیٰ کے احکام پر عمل کرنے سے نہیں رکتے۔ وہ جانتے ہیں کہ جو تقدیر میں لکھا ہوا ہے وہ ہو کر رہے گا۔ اس عقیدے سے ان کے دلوں میں ایک طرح کی طمانینت اور ٹھنڈک پیدا ہو جاتی ہے۔ سورہ توبہ میں جہادی مضامین ہیں اور چوں کہ جہاد میں ہر طرح کے حالات پیش آتے ہیں تنگی، مصیبت، زخم، بھوک پیاس، اپنے پیاروں سے جدائی کا غم وغیرہ..... تو گویا اس آیت نے دلوں پر ایک مرہم رکھ دیا کہ ہمیں وہی حالت پیش آئے گی جو اللہ تعالیٰ نے ہمارے لئے مقدر فرمادی ہے۔ خوش حالی، خوبی اور بہتری ہو یا کسی قسم کا حادثہ ہو جائے یا دکھ، تکلیف سے دوچار ہو جائیں۔ یہ سب کچھ اللہ تعالیٰ کی طرف سے مقرر اور مقدر ہیں۔ ہر حالت میں ہمارا اللہ ہی ہمارا مددگار رہی ہے۔ اور ہماری ہر حالت میں اس نے خیر رکھی ہے۔ مال غنیمت مل جائے تو بھی خیر! اگر تکلیف پہنچ جائے تو وہ بھی اجر و ثواب کے اعتبار سے خیر

متعین طور پر لباس کا ذکر فرمایا۔ اس سے معلوم ہوا کہ پہلی حدیث شریف کا مضمون عام ہے۔ اس میں دیگر بہت سے امور شامل ہو گئے جو یا صرف مردوں کے ساتھ خاص ہیں یا عورتوں کے ساتھ۔ تفسیر کی بہت نمایاں صورت یہ ہے کہ مرد عورتوں والے لباس پہننے لگیں اور عورتیں مردوں کا لباس اختیار کر لیں جیسا کہ ہمارے آج کے دور میں ہو رہا ہے۔ اور بڑے طمطراق سے ہو رہا ہے۔ یوں تو ہمارے معاشرے کی اکثریت مغربی تہذیب کے رنگ ڈھنگ میں ڈھل چکی ہے مگر ساتھ ہی یہ دیکھنے میں آ رہا ہے کہ مرد عورت بننے کے خواہش مند ہیں اور عورتیں مرد بننے کی آرزو مند، آج کل مردوں کو لیشی لباس، زرتار کرتے، عورتوں کی جیسی چٹیا، ہاتھوں میں ننگن، جبکہ عورتوں کو بیٹن شرٹ میں رہنا پسندیدہ و مرغوب ہے، مردوں کو ٹخنے ننگے رکھنے کا حکم ہے وہ ڈھانپتے ہیں جبکہ عورتوں کو پوشیدہ رکھنے کا حکم ہے مگر وہ ننگے رکھتی ہیں بلکہ کوشش ہوتی ہے کہ پوری پنڈلی ننگی نظر آئے۔ اس پر لعنت نہ برے تو اور کیا ہو؟ اللہ تعالیٰ رحم فرمائے ہمارے حال پر۔

دعا ہے کہ ہمارے بھٹکے ہوئے بھائی بہنیں اسلامی طرز معاشرت پر واپس آجائیں اور اپنی اس معاشرت پر فخر محسوس کرنے لگیں۔ (آمین)

ہے۔ اور اگر کوئی میدان جنگ میں کفار دشمنوں کے ہاتھوں شہادت کا جام نوش کر لے تو یہ بھی خیر ہے۔ ہر حالت میں مومنین کو اللہ تعالیٰ پر ہی بھروسہ رکھنا چاہئے۔ علماء نے لکھا ہے کہ سختی یا نرمی جو جس کے لئے جس وقت مقدر ہے وہ تو مل نہیں سکتی نہ دنیا میں اس سے بچنے کے لئے کوئی چارہ ہے مگر چوں کہ ہم ظاہر و باطن میں اللہ تعالیٰ کو ہی اپنا کارساز سمجھتے ہیں لہذا ہماری گردنیں اس کے حکم کے سامنے جھکی ہوئی ہیں۔ کوئی سختی اس کی فرماں برداری سے باز نہیں رکھ سکتی۔ اور اسی پر ہمیں بھروسہ ہے کہ وہ عارضی سختی کو آخرت میں یقیناً اور بسا اوقات دنیا میں بھی راحت و خوشی سے بدل دے گا۔ (انشاء اللہ)

حدیث شریف میں ہے: ”رسول اللہ ﷺ نے لعنت فرمائی ان مردوں پر جو عورتوں کی مشابہت اختیار کریں اور ان عورتوں پر بھی جو مردوں کی مشابہت اختیار کریں۔“ (صحیح مسلم)

ایک دوسری حدیث شریف میں ہے: ”رسول اللہ ﷺ نے ان مردوں پر لعنت فرمائی جو زنانہ لباس پہنیں اور ان عورتوں پر لعنت فرمائی جو مردانہ لباس پہنیں“

وضاحت: پہلی حدیث شریف میں متعین طور پر کسی لباس کا ذکر نہیں تھا مگر دوسری حدیث شریف میں آل حضرت ﷺ نے

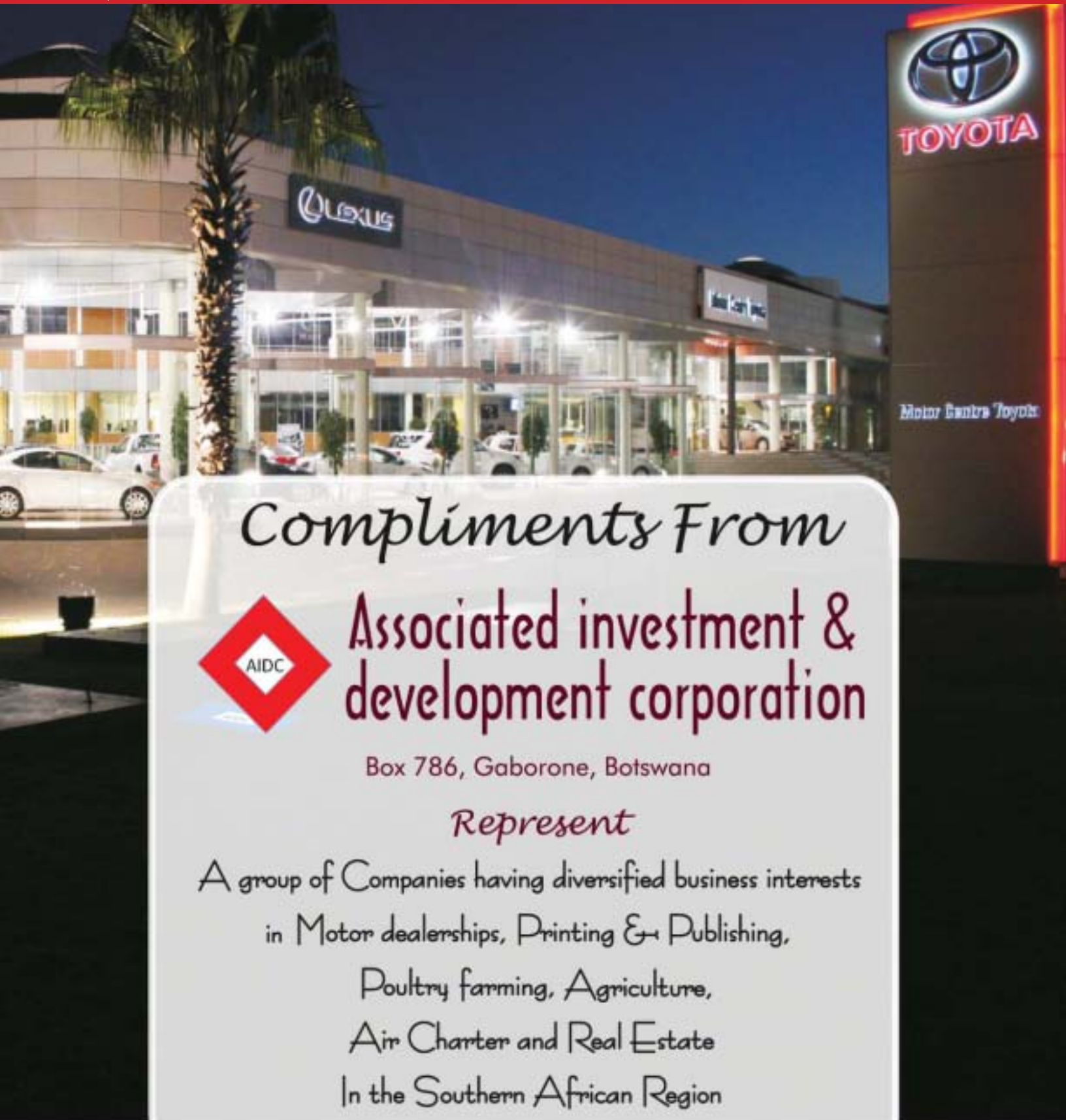

pure
mango
pleasure

A QUALITY PRODUCT FROM PEPSICO

Compliments From

 Associated investment & development corporation

Box 786, Gaborone, Botswana

Represent

A group of Companies having diversified business interests
in Motor dealerships, Printing & Publishing,
Poultry farming, Agriculture,
Air Charter and Real Estate
In the Southern African Region

Directors: Adbul Satar Dada, Yusuf Dada